

dolenjka, d.d.

NOVO MESTO

MIKLAVŽEVANJE V "SUPERMARKETU" NOVI TRG 5

V PETEK, 3. DECEMBRA in SOBOTO 4. DECEMBRA 1999

* nastop glasbene skupine in degustacija dobaviteljev

* NOV!!! - ODDELEK IGRAC IN DARIL PO SUPER CENAH

* NOV!!! - ZA KUPCE BREZPLAČNO PAKIRANJE

V PARKIRNI HIŠI

V soboto, 4. decembra, od 7. do 19. ure odprta

SAMOPOSTREŽBA ŠMIHEL

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

NOSANOV NA DUNAJU

DUNAJ - V prostorih slovenskega kulturnega centra Korotan na Dunaju so včeraj odpri že tretjo tradicionalno božično razstavo, na kateri se Slovencem, ki živijo v Avstriji, predstavljajo priznani slovenski likovni umetniki. V preteklih dveh letih sta svoja dela predstavila akademski slikar Tomaž Peko in keramičarka Nataša Prestor, letos pa je bila razstava posvečena izdelkom lončarske družine Nosan iz Prigorice pri Ribnici. Razstava sta pripravila Slovenska izseljenska matica in Slovenski kulturni center Korotan.

L. M.

Košarka

Pokal Saporta

KRKA TELEKOM: SAKALAI (Litva)

Novo mesto,
športna dvorana Marof,

torek, 7.12.1999, ob 19. uri

Pokrovitelj: Krašcommerce

Žrebanje vstopnic: Mobičuk (Kobra)

Med kvarom in svetostjo

Novinarji so neutralna tretja stranka, ki ima to srečo, da ji ni treba vladati. Tako pripombo o novinarstvu so napisali v Združenih državah Amerike pač za svoj politični sistem, kjer sta razpoznavni dve politični stranki. O kakšni sreči tukajšnjega novinarstva bi lahko govorili v Sloveniji? Novinarji v Sloveniji so lahko srečni, da niso deležni še večjih pritisakov, kot so jih. Vendar v Sloveniji novinarski peresom v poklicu ni najlepše. Na voljo je obilo političnih in drugih vsevedov, ki bi radi učili abecedo "pravega" žurnalizma. "Novinarji so nekaj kvarnega za razvoj družbe," je Mitja Meršol na nedavnih študijskih dnevih slovenskih novinarjev na Otočcu smiselnovo povzel številne očitke novinarskemu delu. Delov odgovorni urednik z ameriško izkušnjo ni nadaljeval s podrobnostmi, ali o omenjeni kvarnosti govorijo pri nas s prižnico ali izza govornice narodnega parlamenta, ali kje druge.

Če po eni strani poklicno srečo novinarjem odmerajo ljudje zunaj novinarskih hiš, so novinarjevi poklicni delovni okviri odvisni tudi od ljudi, ki so nekako v novinarstvu. Piramida človeške oblasti v časopisnih podjetjih stoji na svoji kapitalski in politični podlagi, tako da lahko vsak trenutek pritisne na sleherno novinarsko pero v hiši. Te oblike pritisaka bodo verjetno kmalu vsaj za velike medijske hiše in vsaj začasno izpopolnili, saj se bližajo volitve.

Novinarstvo samo si vsaj ne domišlja, da je sveto in zato nedotakljivo. Zato pa živijo z vtisom o lastni svetosti mnogi drugi in zato predlagajo novinarstvu, da bi jih to opisovalo nežnejše, nadzor prizanesljivo.

Kako bo ob toliko izključujočih se željah delalo slovensko novinarstvo? Bo zmoglo več, ali bo v stanju, ki ga je Manca Košir v neki razpravi nekoč označila z besedami: "V Sloveniji ni raziskovalnega novinarstva. Je le strankarsko novinarstvo?"

M. LUZAR

DOLENJSKI LIST

št. 48 (2623), leto L • Novo mesto, četrtek, 2. decembra 1999 • Cena: 210 tolarjev

Ko bo šengenska meja na Kolpi

Notranji minister Borut Šuklje, državni sekretar Slavko Debeljak in hrvaški veleposlanik v Sloveniji Ivica Maštruko na javni tribuni v Vinici za to, da bi šengensko mejo premaknili čim bolj na jug

VINICA - Nedavno ustanovljeno Društvo slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa je pretekli teden pripravilo v Vinici javno tribuno. Beseda je tekla predvsem o tem, kaj bo prinesel šengenski sporazum Sloveniji, ko bo vstopila v Evropsko unijo (EU), in predvsem, kaj bo to pomenilo za jug naše države, šengensko mejo na Kolpi in odnose s sosednjim Hrvaškom.

Gosti tribune v Vinici so bili namreč ministr za notranje zadeve Borut Šuklje, državni sekretar v notranjem ministru Slavko Debeljak in veleposlanik Hrvaške v Sloveniji Ivica Maštruko. Poleg domačinov so jim prisluhnili tudi številni predstavniki slovenskih društev na Hrvaškem in hrvaških v Sloveniji. Minister Šuklje je dejal, da bo postala ob vstopu Slovenije v EU slovensko-hrvaška meja zunanjega meja Evropske skupnosti, kar pomeni, da bodo na nej opravljali temeljiti nadzor. Pod drobnogledom bodo državljanji tretjih držav, prevoz blaga za komercialne namene in nevarnega blaga pa bo omejen le na nekatere prehode.

O BODOČI JUŽNI MEJI - Okrogle mize o tem, kaj nas čaka, ko bodo zunanjega meja Evropske skupnosti premaknili na slovensko-hrvaško mejo, so se udeležili (od leve) državni sekretar na notranjem ministru Slavko Debeljak, notranji minister Borut Šuklje, Jože Stegne, ki je pogovor vodil, in hrvaški veleposlanik v Sloveniji Ivica Maštruko. (Foto: M. B.-J.)

Za nov dializni oddelek

Projektni svet za izgradnjo novega novomeškega dializnega centra - Investicija vredno 156,2 milijona tolarjev - Jeseni 2000

NOVO MESTO - V ponedeljek, 29. novembra, se je na prvi seji sestal projektni svet za izgradnjo novega dializnega oddelka novomeške bolnišnice, zahtevnega projekta, imenovanega Dializa 2000. Cilj projekta je nov dializni center z 20 dializnimi mesti v adaptiranih prostorih travmatološkega odseka kirurškega oddelka. Naloga projektnega sveta je zbrati potreben denar za ta dializni center.

Celotna investicija je ocenjena na 156,2 milijona tolarjev, takega bremena pa bolnišnica sama nikar ne bi zmogla, na denar iz državnega proračuna pa za to še nekaj let ne bi mogli računati, saj imajo v obdobju 2000 - 2004 prednost dokončanje nove bolnišnice, ureditev operacijskih dvoran, centralne sterilizacije, specialistično-ambulantnih prostorov in nadgradnja kirurškega trakta.

Dializni oddelek je nujno urediti čim prej, kajti delo v sedanjih razmerah je za paciente in osebje izredno naporno. Sedaj je na oddelku v kletnih prostorih pljučne oddelka 11 dializnih mest, na dializo pa trikrat na teden hodi 66 pacientov. Zaradi stiske in pre-

• V času od 15. do 29. novembra se je v skladu za izgradnjo novega dializnega centra v novomeški bolnišnici od donacij zbral 226.000 tolarjev. Denar so darovali: 12 posameznikov in 3 firme iz Dolenjske in Bele krajine, največ, 100 tisočakov, pa črnomaljska obrtna zbornica.

VРЕМЕ

V soboto čez dan bo po slabšanje - v nižinah sprva kot dež, ki bo v noči na nedeljo prešel v sneg. Padavine bodo v nedeljo ponehale in postopno se bo razjasnilo.

Berite danes

stran 2:

- Konferanca o skrbi za starejše

stran 3:

- Letos čaka na darila 4.300 otrok

stran 4:

- Gledališčniki so delali čudež

stran 7:

- Za takrat, ko ne bo rudnika

stran 8:

- Kako si zagotoviti varno starost?

stran 11:

- Postajajo diskoteke smrtno nevarne?

stran 18:

- Samo bog ve, koliko je medvedov!

stran 20:

- Pri Pečaričevih so utekočinili orehe

"Naše ministrstvo mora pripraviti celoten koncept varovanja meje in mejnega režima, torej tudi vprašanje cest. Po naših ocenah bomo morali nekaj zaposlenih z meje z Avstrijo in Italijo prerazporediti na južno mejo, da bi se izognili daljšim čakanjem, pa zgraditi večje prehode. Želimo sicer, da bi Hrvatom olajšali prestopanje meje, vendar ne bo dovolj le dobra volja Slovenije, ampak bodo morale to potrditi tudi druge članice EU. Olajšave prebivalcev ob meji bodo odvisne zlasti od stopnje varnosti," je dejal Šuklje. Kdaj bo postala Slovenija polnopravna članica EU, ni vedel napovedati, omenjal pa je letnici 2002 ali 2003. Pri vzpostavljanju šengenske meje je po njegovem pomembno sodelovanje z obmежnimi občinami ter upoštevanje potreb tamkajšnjih ljudi.

Tudi Slavko Debeljak je opozoril na strpnost pri natančnejših pregledih na mejnih prehodih, ki so v skladu s šengenskim sporazumom. Vendar je poudaril, da ljudi, ki živijo na obeh stranem meje, ne bodo smeli grobo razdrževati, ne bo pa šlo brez preprečevanja zlorab na meji. Tudi glede kopanja in čolnarjenja v Kolpi bodo morali sprejeti pravila, čeprav bo Slovenija vztrajala, da ostane tako kot doslej. Sicer pa je po njegovem želja naše države, da Hrvaška čim prej premakne šengensko mejo na mejo z BiH in Srbijo. S tem se je strinjal tudi hrvaški veleposlanik v Sloveniji Ivica Maštruko, a je samokritično priznal, da Hrvaška pri vključevanju v EU zaostaja za Slovenijo za več kot en korak.

M. BEZEK-JAKŠE

POŽAR V KOTLOVNICI

BREŽICE - 29. novembra okrog 15. ure je prišlo do požara v stanovanjski hiši v okolici Brežic, najprej v kotlovnici, kjer se je pregrel električni grelec na bojlerju, nato pa še po lesenu stopnišču vse do postrešja. Požar so lokalizirali gasilci PGD Dečno selo, Globoko in Spodnja Pohanca.

A. K.

**BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o.
PE NOVO MESTO**

Odkupujemo delnice: Akropol, Begrad, Iskra kondenzatorji, Komet, SGP Posavje, TEM Čatež, TPV, Trimo...

BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimská cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730

BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 068/56-480

BPH, Kvedrova 28, Sevnica, ☎ 0608/41-371

PRODAJNI CENTER VRT AGROSERVIS

Delovni čas od 7. do 18. ure sob. do 12. ure

UNIKATNA IN UPORABNA DARILA

izdelki domače obrti za vse generacije

KZ Krka z.o.o., Nova mesto

Za danes: ugoden stanovanjski kredit z devizno klavzulo.

Za jutri: donosno varčevanje.

Če danes rešujete stanovanjski problem, se odločite za stanovanjski kredit SKB banke. Njegova glavna prednost je v ohranjanju vrednosti glavnice kredita z devizno klavzulo, kar je v razmerah zaostajanja rasti deviznega tečaja za stopnjo inflacije, ugodnejše za kreditojemalcu. Če pa nameravate stanovanjski problem reševati šele v prihodnjih letih, se že danes odločite za namensko varčevanje SKB banke. Če po dveh letih lahko na podlagi tega varčevanja zaprosite za ugoden stanovanjski kredit. O vseh prednostih kredita in varčevanja se pozanimajte v poslovnih SKB banke ali poklicite brezplačno telefonsko številko 080 15 15. <http://www.skb.si>

Ravno prav medvedov

Kako strašen je medved, je odvisno od tega, s katere strani ograje njegove kletke ga gledate. Problematično lahko postane gledati medveda, če sploh ni v kletki, ampak se vam predstavi v živo. Taka bližnja srečanja z zverino so mogoča celo v sami slovenski prestolnici. Medved v gozdu - to pa deluje mnogim že srhljivo. Strah hodi po Sloveniji, strah medveda. Ali res? Ali je medvedja nevarnost v človekovi domišljiji večja, kot si zasluži po pravici? Kakorkoli, Slovenija je nekako na nogah v zvezi z medvedi. Potem ko je mešana komisija septembra povedala svoje o tem, koliko medvedov naj bi potrelili v državi, je ukrepal Ciril Smrkolj. Kmetijski minister bi, kot kaže njegov odziv, dal pobiti več medvedov kot omenjeno komisija, da bodo ljudje v Sloveniji varnejši pred medvedi, kot se da razumeti ministra. Ob tem postaja sogovernikom na najvišji ravni vse manj pomembno, ali nas medvedi že ogrožajo, in vse pomembnejše to, čigav predlog o odstrelu medvedov bo obveljal. Vprašanje o odstrelu medvedov je postal nekako politično vprašanje, s katerim si stranke širjo lovišča za volilne glasove. Bi ponudili svoj predlog o sožitju Slovencev in medvedov, če bi vi lahko odločali o številu teh zveri? V tokratni anketi je na voljo nekaj mnenj o medvedih, ljudeh in tudi pasteh pretirane popustljivosti in prevelike strogosti do narave.

LIDIJA JEŽ iz Novega mesta: "Medved ne ogroža, medved je ogrožen. To velja za divje živali naspoln. Ko ljudje vstopamo v naravo, se moramo zavedati, da smo tam gostje in moramo upoštevati zakonitosti narave. Divje živali ne ogrožajo življenjskega prostora ljudi, ljudje pa njihovega. Menda ne bomo zaradi staje ovac iztrebili živalsko vrsto, ki je narodno bogastvo!"

JANEZ BLAŽIČ, kmet iz Gorenjskega Medvedjega sela: "Pri nas medvedov ni, kako je na Kočevskem, ne vem, nemim pa, da će se določena žival v naravi preveč razmnoži, je treba vzpostaviti ravnovesje, da se ne bi delala škoda. Kar se tiče prepirov okoli odstrela medvedov menim, da je na področju kmetijstva precej pomembnejših stvari, ki bi jih bilo nujno rešiti pred tem."

BRANKO CIZEL, upokojenec iz Krškega: "Naj sede na kolo, kdor podpira medvede, in naj se pelje na primer iz Kočevske Reke malo naokoli. Vprašanje je, kako bi bilo. Medvedi ogrožajo turizem, kjer so. Tisti, ki zagovarjajo medvede, naj dajo vsak eno ovco, da bodo medvedi jedli te ovce in da ne bodo pobijali kmečkih živali. Kar je predlagal Smrkolj, so po mojem predlagal strokovno."

JANKO CVELBAR, upokojenec iz Brežic: "Lahko da je v Sloveniji več medvedov, in to zato, ker so pribeljali iz vojnih območij. Ali medvedi ogrožajo ljudi in živali, vedo ljudje, ki živijo na območju medveda. Ljudje se ne bodo zaradi medveda preselili iz Kočevske. Ampak oni poznajo tam teren in ne gredo tja, kjer je nevarno. Ljudje, ki ne poznajo krajev, naj ne hodijo tja."

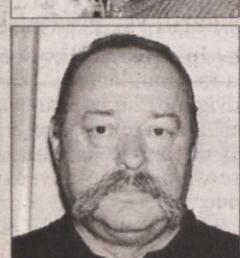
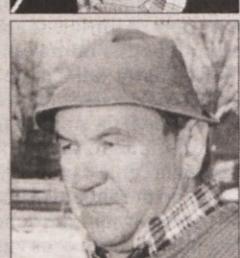
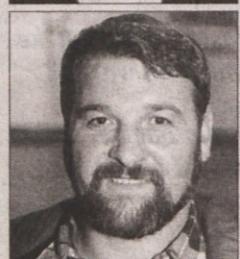
JANKO BELOPAVLOVIČ, upokojenec, s Škemljevca pri Jugorju: "V našem okolišu ni medveda, razen če pride na kratek obisk, in tudi škoda ni. Zato sem proti odstrelu, a razumem tiste, ki jim povzroča škodo, čeprav jo kdaj pripriješo medvedu, povzročila pa jo je druga zver. Razumen minister, ki težko ugodi obema stranema, moral pa bi se zavedati, da je rjav medved Sloveniji v ponos."

ZVONE SEVERINSKI, dipl. inž. prometa, s Hrasta pri Vinici: "Po mojem je v Sloveniji vsaj dvakrat manj medvedov, kot trdijo, saj so jih zaradi selitev šteli po večkrat. Predvsem mislim, da jih ni preveč in da ljudje ogrožamo medvede, ne narobe. Če pa ministra res tako zelo motijo, naj jih zgoraj uspavajo in prodajo v druge države. Čez nekaj let jih bomo zagotovo znova odkupovali."

MATEJA HOČEVAR, prodajalka iz Ribnice: "Živim v Rakitnici tik ob gozdu in še posebno ponoči me je strah, če moram sama domov, saj so medvedi že prišli v vas. Mama, ki rada gobari, je že bežala pred njim, še ne tako dolgo nazaj sem ga videla tudi sama, ko je prečkal regionalno cesto na Jasnici. Veliko ljudi pravi, da jih videva in da je medvedov v zadnjih 3-4 letih več kot včasih."

POLDE LAVRIČ, zavarovalni agent zavarovalnice Tilia, iz Kočevja: "Letos sem naletel na medvedko z mladiči, in čeprav je bila izkušnja sila neprijetna, nemim, da imajo medvedi pravico živeti. Zato ne podpiram povečanega odstrela medvedov. V gozd hodim že 40 let in sem ga letos videl prvič. Ljudje smo v gozdu preveč prisotni in živali so zato zbegane in preplašene."

JOŽE BEDEK, upokojenec iz Sevnice: "Sem proti odstrelu, ki ga zapoveduje minister Smrkolj. Rjav medved je po Evropi zelo iskana žival, in mislim, da pri nas ne predstavlja posebne nevarnosti. Kjer pa že, bi se njegovo število dalo zmanjšati na druge načine: z ulovom živega ali z injekcijami, lahko bi ga prodali v Evropo. Mislim, da jim tam še na misel ne bi prišlo kaj takega."

Konferanca o skrbi za starejše

Ob letu starejših pripravili strateški razvojni program organizirane skrbi za starejše
- V pomoč vladi in parlamentu - Program predstavili v torek v Cankarjevem domu

LJUBLJANA, KOČEVJE - Na Skupnosti socialnih zavodov Slovenije so se ob letošnjem mednarodnem letu starejših odločili, da bodo predstavili svojo vizijo skrbi za starejše in bodočega razvoja domskega varstva. V ta namen so se v torek v Ljubljani zbrali predstavniki vseh domov, pristojnih ministrstev, zdravstvenih in ostalih ustanov, ki skrbijo za starejše, na strateški konferenci, na kateri so predstavili razvojni program organizirane skrbi za starejše.

Sklep o pripravi programa so v okviru Skupnosti socialnih zavodov Slovenije sprejeli že novembra lani. V projektni tim za pripravo programa in izvedbo konference so med šestimi direktorji domov za starejše občane imenovali tudi direktorja kočevskega doma Jožeta Novaka. "Tako kot drugod po Evropi tudi pri nas število starejših narašča. Ob vključevanju v EU, kjer mislijo na to,

da bo temu primerno potrebljeno prilagoditi skrb za starejše, se moramo tudi mi začeti na to pripravljati in s tem namenom smo pripravili ta program," pravi Novak, ki je kot eden od njegovih tvorcev predstavil del programa v torek v Cankarjevem domu.

"Vlada je že leta 1997 sprejela program razvoja varstva starejših oseb do leta 2005, na nacionalni program pa še čakamo. Z raz-

vojnim programom želimo vladi in parlamentu ponuditi svoje videnje, ki smo ga izoblikovali na podlagi bogatih izkušenj dela s starejšimi, da bi lahko sprejeli pravilne odločitve oziroma ukrepe," pojasnjuje Novak. Program so pripravili v sodelovanju s strokovnjaki Inštituta za projektni management pri Ekonomski fakulteti v Mariboru in obsega 130 strani, na katerih je podan krajši zgodovinski oris skrbi za starejše, predstavitev problemov in razmišljanja za prihodnost. Poleg visokega gosta, direktorja evropskega združenja direktorjev domov za starejše, ki je predstavil evropske izkušnje in njihovo vizijo zanaprej, sta se strateške konference udeležila tudi ministrica Rop in Kušar.

M. LŠKOVŠEK-SVETE

ZA OBDARITEV OTROK NAJVĒČ PRISPEVALI GORENJCI

NOVO MESTO - Delavci in prostovoljci društva Mojca iz Novega mesta te dni nestrpno spremljajo priliv na njihov žiro račun in se razveselijo vsakega prispevka, ki bo omogočil nakup noveletnih daril za 4.300 dolenjskih malčkov. V soboto zvečer so denar zbirali tudi preko radija Studio D. Dežurni prostovoljci pri telefonih pa žal med 20. in 24. uro niso imeli veliko dela, med vsemi 58 klici je bilo le okoli 15 klicev s širega območja Dolenjske, tudi iz tistih krajev, od koder otroci ne bodo deležni daril. Najbolj radodarni pa so bili Gorenjci, med njimi tudi študentje in upokojenci. Skupaj smo zbrali 168.000 tolarjev. Večina prispevkov je bila po 2.000 in 3.000 tolarjev, največji prispevek, 15.000 pa je ponudil Bogdan Kolenc iz Kranja.

M. B. J.

Politiki kot sluge in ne gospodarji

V Črnomlju je bil sestanek slovenskih in hrvaških društev

ČRНОМЕЛЈ - Na pobudo nedavno ustanovljenega Društva slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa, ki ima sedež v Vinici, je bil pretekel teden v Črnomlju prvi sestanek predstavnikov hrvaških društev v Sloveniji in slovenskih društev na Hrvaškem. Med drugim so dogovorili, da bo prvo dvodnevno srečanje društev januarja v Črnomlju, in sicer pod pokroviteljstvom Štefke Kučan.

Predsednik Društva slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa Jože Stegne je poudaril, da naj bi njihovo društvo obsegalo področje od izvira do izliva reke. Spodbuditi želijo tudi druge prebivalce ob slovensko-hrvaški meji, da bi ustanovili sorodna društva. Po njegovem lahko prav tovrstna društva veliko prispevajo k dobrim odnosom med občinami in tudi državama. Iz Hrvaškega kulturnega, umetniškega, prosvetnega in športnega društva iz Pirana so potarnali, da so zaradi nedorečnosti med državama ljudje raje tih in neopazeni. Zavedajo se, da jim bodo morali vlti samozavest, da se ne bodo nikogar bali, ampak razvijali dobre odnose med narodoma. Predstavnik Kulturnega društva Medžimurje iz Ljubljane je povedal, da dobro sodelujejo tako s slovenskimi kot hrvaškimi društvami, da pa zato, ker so v Ljub-

jani, ne čutijo obmejnih problemov.

Najbolj zgovorni so bili iz Kulturno-prosvetnega društva Bazovica v Reke, ki je bilo ustanovljeno pred 52 leti, veliko pozornost pa namenja ohranjanju slovenščine. Dotaknili so se tudi bodoče šengenske meje med Slovenijo in Hrvaško, zaradi katere bodo po njihovem nastale tudi težave, ker Hrvaška zaostaja pri izpolnjevanju zahtev Evropske unije. Opozorili so, da bi morali biti politiki sluge in ne gospodarji ljudstva, saj bi bil po njihovem marsikateri problem med Slovenijo in Hrvaško lahko rešen, če bi ga reševalo ljudstvo in ne politiki. Josip Boljkovac, soustanovitelj Društva slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa pa je bil prepričan, da bodo težave med sosednjima državama kmalu odpravljene.

M. B. J.

LETOS MANJ INTERVENCIJ

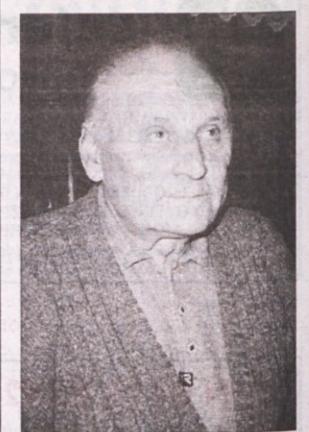
KOČEVJE - Prostovoljno gasilsko društvo Kočevje je v svojem 120-letnem delovanju zraslo v dobro organizirano gasilsko-reševalno službo. V oceni letošnjega dela ugotavlja operativni del navedenega društva, da je bilo vseh intervencij do konca novembra 32, kar je znatno manj kot v letu 1998. Upravni odbor in poveljstvo društva v sodelovanju s člani poveča posebno pozornost usposabljanju članov. Pri svojem delu spremljajo dosežke in novosti na področju znanosti in tehnike. Zato so se odločili, da ob pomoči občine Kočevje in uprave za zaščito in reševanje ministrstva za obrambo Slovenije kupijo novo tehnično reševalno vozilo, ki ga naj bi pričeli uporabljati v letu 2000.

- vd

PRIZNANJA KRVDODAJALCEM - Prejšnji četrtek so se v prostorih Krkine tovarniške restavracije zbrali Krkini delavci - krvodajalci, ki so svoje plenitno poslanstvo opravili v zaokroženem številu. Največkrat je med Krkaši dal kri Slavko Hočev, zaposlen v sektorju za proizvodnjo zdravil, ki je svojo kri daroval kar devetdesetkrat. Med 183 dobitnikov priznanj je bil tudi Štefan Petrovič (na sliki levo), ki je svojo kri daroval že petdesetič. Priznanja in diplome krvodajalcem - jubilantom sta podelila vodja kadrovske službe v Krki in novomeški podžupan Boris Dular in predsednica območne enote Rdečega križa Novo mesto Anica Bukovec, ki je v svojem nagovoru poučeval velike zasluge Krke, ki s svojim razumevanjem in podporo krvodajalcem ogromno prisomore k ohranjanju krvodajalstva na Dolenjskem. Žal v drugih velikih podjetjih pri nas ni tak.

(Foto: M. Klin)

Spominu narodnega junaka Staneta Potočarja

NOVO MESTO - V nedeljo dopoldne ob 11. uri bo Dolenjska s Slovenijo vred počastila spomin zaslavnega mirnopeškega rojaka Staneta Potočarja-Lazarja, legendarnega polveljnika Gubčeve brigade, 31. divizije in 9. korpusa slovenske vojske. V spominski veži talcev in v NOB padlih Novomeščanov - na vratih pri Knjižnici Mirana Jarcia - mu bodo odkrili doprsni kip, delo akademika kiparja Janeza Pirnat. Akademik Ciril Zlobec se bo spomnil prehodjeni poti zaslavnega borca za svobodo, saj je Stanet Potočar v svojem vojaškem in političnem delu pokazal vse svoje izredne sposobnosti in predanost za prihodnost domovine. Bil je namestnik vođnika v Dolenjskem bataljonu leta 1942, vojaško kariero pa je sklenil kot načelnik generalštaba JLA, ko so ga na to odgovorno mesto leta 1972 imenovali potem, ko je že bil polveljnik 4. armade v Ljubljani. Ta visoki položaj v JLA je dosegel kot edini slovenski častnik v nekdajni zvezni armadi.

V sporednu bodo sodelovali Partizanski pevski zbor, trebanjska godba in recitatorji, med njimi Milena Zupančič. Prireditve, na katero vabijo Odbor skupnosti borcev 7. korpusa, Območni odbor ZB Novo mesto ter Mestna občina Novo mesto, bo trajala do 11.45. V tem času bo promet po Rozmanovi ulici začasno zaprt.

T. G.

Zanimive delnice Vizije

Za pokojninske bone se je odločilo najmanj delničarjev Vizije

NOVO MESTO - Delničarji DPB VIZIJE so se po uveljavitvi zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb odločili o 13.271.022 delnicah s pravico izbire. Za pokojninske bone so zamenjali le 162.108 delnic, kar pomeni 1,22 odst. vseh delnic. To je najmanj med 40-imi PID-i. V povprečju je bilo za pokojninske bone zamenjanih dobrih 5%, največ pa 21% pidovskih delnic.

Zaradi zamenjave delnic s pravico izbire za pokojninske bone se bo osnovni kapital DPB VIZIJE znižal le za dobro 16 milio SIT in po znižanju znaša še vedno 4,4 milio SIT. Po osnovnem kapitalu oz. zbranih certifikatih sodi DPB VIZIJE med manjše PID-e, po naložbah in po zamenjanjih certifikatih pa med uspešnejše, kar se kaže tudi na ceni delnic, ki je najvišja med PID-i, ki še niso zamenjali vseh certifikatov. Tržna cena delnic je dosegla prvi dan trgovanja slabih 40% njihove knjigovodske cene, sedaj pa že presegla 70% te vrednosti.

DPB VIZIJE je bila med prvimi PID-i, ki so uvrstili delnice na prosti trg Ljubljanske borze. Po šestnajstih

mesečih trgovanja se je za prodajo delnic odločilo manj kot 4000 certifikatov delničarjev ali nekaj več kot 20% vseh delničarjev. Delnice so med tržno zanimivostjo, kar kaže podatek, da je lastnika zamenjalo že polovico vseh 44 mil. delnic. Delničarji se za prodajo ne odločajo prav radi, zato niso redke ponudbe borznih hiš za nakup delnic tudi v njihovih nabiralnikih.

I. V.

Mariborsko pismo

Proračunske zagate

MARIBOR - Mariborski župan Boris Sovič je ta tened na red

SNEG I - Potem ko je bilo po obilnem sneženju že celo mesto zgledno spluženo in očiščeno, so pešci po Ragovski ulici še lovili ravnoteže na spolzki poledeneli cesti. Po pločniku (ta je samo na eni strani ulice) pač ne morejo hoditi, saj so ga ljudje iz bližnjega stanovanjskega bloka spremениli v parkirišče. Peščem pa preti še dodatna nevarnost, saj je ta sicer odmaknjena ulica precej prometna, in to kljub temu da je promet po njej dovoljen samo za stanovanje. V resnicu pa jo številni uporabljajo kot bližnjico, ki se izogne zopnemu kandinskemu križišču. Moža postave pa ta ulica ni videla, odkar je tam v Dravski banovini (Krajevina Jugoslavija) stanoval neki orožnik.

SNEG II - Ko se pa pooblasci čistilci snega lotijo svojega posla, ga opravijo temeljito. Ne samo da odrinejo sneg, tudi če se jim na pot postavi kaj tršega in višjega, se ne ustrašijo. Tako je bilo pri pluženju pločnika, ki pelje ob cesti z Ragovske ulice proti Ragovemu, njihove vreme je bila deležna tudi obcestna svetilka, ki sedaj sveti pod bolj nagnjenim kotom.

SNEG III - A s cest in pločnikov sneg vsaj očistijo, tudi če malo bolj grobo. Prava nevarnost pa prezira iz zraka. Bolj prednji ljudje po mestu hodijo s pogledi, uprtimi v nebo. S streh lahko vedno prigrmi plaz zbitega in poledenelega snega ali prileti ledeno osvečje. Že če ti ta reč prileti na avto, ni lepo videti, če na človeka, pa sploh ne, še zlasti ne za tistega, ki je spodaj. Ledene sveče bi morali lastniki hiš odstraniti, za tiste, ki se za to ne zmenijo, pa je zagrožena kazen. Ampak pred dnevi je s hiše na Glavnem trgu tik pred pešča padel kos žleba. Ker je stavba v denacionalizacijskem postopku, bi, če bi prišlo do nesreče, gotovo denacionalizacijski upravičenci in sedanji lastniki prevzeli vsak svoj delež krivde.

Ena gospa je rekla, da bo novomeško društvo prijateljev mladine Mojca po sobotnem zbirjanju denarja za noveletno obdaritev dolenjskih otrok preko valov Studia D preneslo sedež iz skupušne Dolenjske na radodarno Gorenjsko, saj so darar prispevali pretežno poslušalci iz Gorenjske.

KOČEVSKA DEŽELA

NOVO MESTO - V veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca bodo danes, 2. decembra, ob šestih zvečer predstavitev knjižne novosti Janeza Črnca Kočevske: gozdnata in skrivnostna dežela.

Suhokranjski drobiž

PARKIRIŠČE - S pričetkom gradnje novega večnamenskega doma na Dvoru so nastale tudi težave s parkiranjem osebnih avtomobilov. Do sedaj so namreč lastniki osebnih avtomobilov svoje konjičke puščali na prostor za dvorano in odhajali v službo v razne kraje izven občine, zdaj pa je parkiranje močno omejeno.

ZIVAHNO V TELOVADNIKI - Poleg tečaja aerobike poteka v priziku nove telovadnice v Žužemberku tudi plesni tečaj in namizni tenis. Plesne vaje so ob sredah.

RAZSTAVE - V avli osnovne šole Žužemberk je te dni odprta razstava šmihelskih soljarjev, ki kaže njihovo delo, zanimivosti v kraju in tudi delček gozda in preparirane živali. Konec tedna pa bo v priziku telovadnice otvoren likovne razstave akademskih slikarjev in učencev, ki so ustvarjali na Likovni koloniji Žužemberk 1999.

MALE ŽIVALI V GRADU - V soboto in nedeljo bo v vinski kleti gradu Žužemberk razstava malih živali, ki jo bo pripravilo Društvo ljubiteljev malih živali Grosuplje. Obeta se pester konec tedna.

Najboljša reklama je zadovoljen kupec

Firma Opel Kruno v Novem mestu odprla najsodobnejšo poslovalnico - Investicija brez kredita - Vse na enem mestu - Hitri servis v pol ure - Prodajo 500 avtot na leto

NOVO MESTO - Firma Opel Kruno, ki v Novem mestu deluje od leta 1993, je sredi oktobra v obrtni coni na Cikavi odprla najsodobnejše urejene prostore. "To nam je uspelo po težkih štirih letih, ko smo morali premagovati številne birokratske ovire," pravi Kruno Filipčič, lastnik in direktor te uspešne firme, katere sedež je v Brežicah, poslovalnice pa ima poleg v Novem mestu še v Sevnici, Trebnjem in Črnomlju.

Filipčičeva firma se ukvarja s prodajo in servisiranjem osebnih avtomobilov in ima koncesijo za prodajo Oplovih avtomobilov na območju registrskega območja Novo mesto in Krško. V Sloveniji je 5 Oplovih koncesionarjev in Opel Kruno proda okoli 14 odst. vseh v Sloveniji prodanih Oplovih avtot. Novomeška poslovalnica je zgrajena in opremljena po najsoodobnejših Oplovih standardih in je kot taka dobila posebno priznanje centrale te velike avtomobilске firme; ima 1400 m² pokritih površin, celoten kompleks pa me-

ri 4.200 m². Investicija je veljala 309 milijonov tolarjev in jo je investitor, se pravi firma Opel Kruno, izpeljal brez kreditov.

Po dobrem mesecu dni tu dela 10 ljudi, ko bo posel povsem stekel, to pa naj bi bilo že do konca leta, pa jih bo 15, od tega velika večina iz novomeškega konca. V celotni firmi je zaposlenih 42 ljudi, do konca leta pa naj bi se njihovo število povzpelo na 50. V Novem mestu imajo salon za prodajo celotnega programa Oplovih avtomobilov (ob teh prodajajo tudi rabljene avtomobile), skladische rezervnih delov, najsodobnejje opremljen testni center za diagnostiko avta, servisno avtomehanično delavnico, vulkanizersko delavnico, avtokleparsko in ličarsko delavnico ter ročno avtomobilsko pralnico. Posebej so pri načrtovanju in izvedbi gledalni na ekološko neoporečnost celotne dejavnosti.

"Ob prodaji in servisiraju Oplovih avtomobilov opravljamo tudi tako imenovani hitri servisni pregled za vse automobile, in to brez čakanja," se pohvali lastnik.

Pregled opravijo v pol ure po vnaprej določenem postopku in ceni, pregledajo pa celoten avtomobil od luči in pnevmatik do zavor, ob tem zamenjajo tudi motorno olje, kontrolirajo in dolijejo vse ostale tekočine in po merjenju vsebnosti vlage v zavorni tekočini, če je potrebno, to tudi zamenjajo. "Seveda pri nas lahko kupec uredi vse potrebno za kredit ali leasing, avto zavaruje, dobi preizkusne tablice, imamo svojo vlečno službo, prevzemamo v popravilo karibolirane avtomobile različnih znakov po sistemu kluč v roke in v večini primerov zastonj damo za čas popravila stranki nadomestni avto," našteva Filipčič. Pri firmi je na voljo kar 18 testnih avtomobilov, tako da potencialni kupec res lahko preizkusiti tako rekoč celoten Oplov avtomobilski park. "Poleg splošne Oplove garancije dajemo mi še določeno podaljšno garancijo."

Firma ima na leto okoli 1,4 milijarde tolarjev prometa, prodajo pa okoli 500 novih in kakih 120 rabljenih avtomobilov, vseh skupaj do sedaj pa so od leta 1993 prodali 2.622 novih Oplovih avtomobilov. Samo za reklamo namenijo kakih 12 milijonov tolarjev na leto. "Najboljša reklama pa je naša zadovoljna stranka," prizna Filipčič.

A. BARTELJ

Še naprej brez novih kreditov

Zaradi dolgov iz preteklosti si novomeška občina tudi v letu 2000 ne bo smela pomagati z novimi krediti - Tudi Novo mesto se bo vključilo v posodobitev smučišča na Gačah

NOVO MESTO - Na deseti redni seji občinskega sveta mestne občine Novo mesto so svetniki prvič obravnavali idejni predlog proračuna za leto 2000, med drugim pa so sprejeli tudi sklep o soglasju k soustanovitvi smučarsko rekreacijskega centra Rog Crmošnjice, d.o.o.

Direktor javnega podjetja Komunala Novo mesto je razjasnil nejasnosti ob sklepu o povišanju cene kubičnega metra zemeljskega plina iz javnega plinovodnega omrežja na 3,99 tolarja. Podatkov je namreč zgodil formalna, saj so do sedaj takso za obremenjevanje zraka z ogljikovim dioksidom, ki znaša 3,99 tolarja za kubični meter porabljenega plina, plačevali potrošniki, po novem pa jo plačujejo distributerji, ki so tako da takso povišali ceno plina.

V nadaljevanju seje je svet predlog odloka o preoblikovanju Gasilsko-reševalnega centra Novo mesto, ki ga svet z nekatimi pripomembami poslal v javno obravnavo. Svet je bil seznanjen tudi s prvim predlogom proračuna, ki za leto 2000 zaradi dolgov iz preteklosti ne predvideva novega zadolževanja, saj le-to zaradi zakonskih omejevitve še ne bo možno.

Občinski svet je v sprejel tudi program opremljanja stavbnih zemeljskih vrednosti v središču Bršljin, pri čemer je svetnica Darinka Smrk sestop opomnila, da bi moral biti občina v prihodnje bolj aktivna pri urejanju tega dela mesta in rekonstrukciji Ljubljanske ceste, za kar bi moral pokazati večji interes.

Zapletlo se je pri soglasju k prenosu nepremičnin letališča Prečna v last Aerokluba Novo mesto. Predvsem svetniki SKD, ki so pred časom pripravili celo okrog-

lo mizo o prihodnosti novomeškega letališča, so bili proti temu, da bi premoženje prenesli na Aeroklub, čeprav je le ta po zakonu upravičen do tega in do premoženja, ne glede na odločitev občinskega sveta, lahko pride s tožbo preko sodišča. Predlagali so, da se predloženi dokumentaciji predložijo natančne skice zemeljskih, ki naj bi pripadle Aeroklubu in da bi se na osnovi tega lahko predlagale tudi morebitne zamenjave zemeljskih, o zadevi pa bodo ponovno razpravljali na naslednji seji.

O soglasju k soustanovitvi smučarsko-rekreacijskega centra Rog Crmošnjice, d.o.o., je imel največ pomislek svetnik SDS Kori Golob, saj iz obrazložitve predloga ni bilo jasno, za kaj se bo porabilo 4,2 milijona tolarjev ustanovnega vložka novomeške občine, niti kakšno besedo bo imela občina pri upravljanju družbe z omejeno odgovornostjo. Čeprav svet na Golobova vprašanja ni dobil jasnih odgovorov, so svetniki soglasje k ustanovitvi družbe sprejeli. Nova družba bo imela tako vse

I. V.

SMUČARSKA TEKAŠKA PROGA

NOVO MESTO - Novomeška občina, Smučarsko društvo Smole in Trgovina Smole so na Cikavi v Novem mestu uredili prvo za smučarski tek. Vabijo vse ljubitelje te smučarske discipline, športnike, rekreativce pa tudi najmlajše, ki se smučarskega teka še uče. Vreme je za tek in hojo na smučeh izvrstno, proga dobro pripravljena. Že pred tem pa je skupina smučarskih tekačev za svoj denar uredila progo v Mrzli dolini, ki pa jo uničujejo popolnanski sprehalci.

FANTJE Z VASI LUZARJEVI GOSTILNI

ŠKOCJAN - Skupina ljudskih pevcev Fantje z vasi iz okolice Škocjana in Bučke bo v nedeljo, 5. decembra, ob 19. uri nastopila v dvorani gostilne Luzar v Škocjanu. To bo predstavitev nastop ob izidu njihove druge kasete slovenskih ljudskih pesmi. Na prireditvi bodo nastopili še Škocjanski rogisti in Ragle, mlade ljudske pevke iz Trebnjega.

PRIZNAVANJA KRVODAJALCEM - Območno združenje Rdečega križa Novo mesto enkrat na leto podeli priznanja krvodajalcem. Za krvodajalce jubilante iz novomeške občine, ki so kri darovali že 20-krat in večkrat, so slovesnost pripravili v petek, 26. novembra, v Šolskem centru v Šmihelu, ostalim pa so priznanja poslali na dom. Letos je v novomeški občini 295 krvodajalcev jubilantov, na celotnem območju območnega združenja RK, ki pokriva občine Novo mesto, Šentjernej, Škocjan, Mirna Peč, Dolenjske Toplice in Žužemberk, pa 634. Na novomeški slovesnosti sta bila tudi Mitja Počvina in Matjaž Šinkovec, ki sta kri darovala že po 105-krat. Na fotografiji: predsednica OZ RK Novo mesto Anica Bukovec (leva) izroča priznanje krvodajalki. (Foto: A. B.)

VARSTVENO-DELOVNI CENTER SE PREDSTAVI - Letos v jeseni je minilo 19 let, odkar so se v Novem mestu odprla vrata prvih delavnic za delo pod posebnimi pogoji, namejenih odraslim osebam, motenim v duševnem in telesnem razvoju. V današnjem Varstveno-delovnem centru, za katerega so se dolga leta prizadevali strokovnjaki in novomeško društvo za pomoč duševno prizadetim Sožitje, biva 56 varovancev, 20 pa se jih vsak dan pripelje na delo v delavnice. Pretekel sredo so živiljenje in delo v VDC-ju predstavili ob dnevu odprtih vrat. Po otvoritvi razstave portretov varovancev fotografija Boruta Peterline in krajšem kulturnem programu je direktor Mercatorja Dolenjske Stane Hribar VDC-ju poklonil bolniško posteljo, invalidski voziček in stroj za čiščenje, vse skupaj v vrednosti milijon tolarjev. To pa je ena izmed pomoči, ki jih je Mercator ob 50-letnici namenil prizadetim po Sloveniji. (Foto: J. Dorniž)

Letos čaka na darila 4.300 otrok

Novomeško društvo prijateljev mladine Mojca namerava tudi letos obdariti vse predšolske otroke v šestih dolenjskih občinah - Potrebujejo pomoč sponzorjev in prostovoljcev

NOVO MESTO - Novomeško društvo prijateljev mladine Mojca se je tudi letos lotilo že tradicionalne in prav gotovo največje humanitarne akcije na Slovenskem "Veseli decembri", s pomočjo katere že več desetletij za novo leto obdarilo na tisoče predšolskih otrok na območju nekdanje novomeške občine. Čeprav so se do sedaj na njihove prošnje odzvala le nekatera podjetja, ustanove in obrtniki, v društvu upajo, da jim bo le uspelo zbrati potreben denar za 4.300 daril, na katere že željno čakajo otroci.

Tako kot vsa leta do sedaj tudi letos akcijo vodi velik entuziasem in prijatelj otrok Janez Pavlin sodelavci. Letos bodo obdarili vse predšolske otroke, rojene od 1. januarja leta 1993 do 31. decembra 1998, v vseh šestih občinah: Novo mesto, Šentjernej, Škocjan, Dolenjske Toplice, Mirna Peč in Žužemberk, prvi pa bodo darila prejeli škocjanski otroci, in sicer že za Miklavž, do konca meseca pa še vsi ostali. Občine bodo za obdaritev otrok prispevale po 1.500 tolarjev na darilo, pomagale pa bodo zbirati tudi denar sponzorjev, okrog 750 tolarjev na darilo pa bo prispevalo društvo Mojca. Nekaj več denarja bo prispevalo novomeška občina, kjer živi več kot polovica (okrog 2500) vseh obdarovanih otrok. Za obdaritev bodo v društvu morali zbrati najmanj 12 milijonov tolarjev, če pa bodo morali plačati davki, bodo potrebovali še več kot 2 milijona tolarjev dodatnega denarja. Podpora akciji sta že obljudili.

bili tudi dve največji novomeški podjetji: - Krka, ki je že vrsto let med največjimi sponzorji, in Revoz.

"Tudi letos je naša komisija izbrala darilo, ki ga bodo veseli otroci in starši, na dedka Mraza pa jih bo spominjalo skozi celo leto. Najpomembnejše pa je, da bodo enaka darila prejeli vsi otroci, tako mestni kot tudi tisti iz najbolj oddaljenih vasi, tako revnih kot tudi bogatih staršev," poudarja Pavlin. Med več kot 200 ponujenimi igračami so se odločili za plišast nahrbnik, otroški dežnik, videokaseto (letos bodo štiri raz-

lične kasete), pobavanko, flumastre, čutarico in sladkarje. Društvo bo darilo stalo 3 tisoč tolarjev, v trgovini pa bi starši morali za vse to odštetiti okrog 8 tisočakov. Ob obdaritvah bodo pripravili tudi več kot 20 prireditve po krajevnih skupnostih in v novih občinah. Poskrbeli bodo tudi za okrasitev novomeškega Glavnega trga, v tisočero lučkah naj bi zasijal najkasnejše 13. decembra; pripravili bodo Miklavžev in kasneje še noveletni sejem, čeprav je med prodajalci vse manjši interes za prodajo na stojnicah. "Vse, od pakiranja daril, organiziranja prireditve, napeljave razsvetljave do skrbi za sejma pa bomo morali speljati samo s prostovoljci, saj letos za ta dela ne dobimo več javnih delavcev, zato pozivamo vse, ki bi radi pomagali, da se nam pridružijo," je povedal Pavlin.

J. DORNIŽ

Za praznik zelena luč za cesto

Na Jugorju so ob metliškem občinskem prazniku simbolično začeli obnavljati državno cesto od Sel do metliško-semiške občinske meje - Praznovali tudi v krajevni skupnosti Suhor

METLIKA - V metliški občini so letos po sedmih letih zopet praznovani občinski praznik, ki so ga sicer imeli vsa ta leta, a je šel mimo brez slovesnosti. Letos pa so občinski svetniki odločili, da bo tudi vnaprej obveljal dosedanji datum, torej 26. november, praznik pa bodo znova praznovali tako, kot občini pritiče.

Iz sicer bogatega prazničnega programa niso oz. ne bodo uresničili vsega zaradi debelega snega. Tako ni bilo slavnostne otvoritve prenovljene občinske ceste pri Slamni vasi, odpadla pa bo tudi za soboto napovedana otvoritev ceste Drašiči-Rakovec. Je pa zato direktor Direkcije RS za ceste Vili Žavrlan prizgal zeleno luč za začetek del na 650 metrov dolgi makadamski cesti od Sel pri Jugorju do metliško-semiške občinske meje. To je še zadnji odsek ceste, ki je zanimiva predvsem za Semičane, saj si po njej za 10 kilometrov skrajšajo pot v Novo mesto.

Kot je povedal Žavrlan, so pridobili vsa zemljišča in odločbo za priglasitev del, s katerimi naj bi pričeli že letos, če bo le dopuščalo vreme. Sicer pa je pogodbeni rok za dokončanje del, ki jih bo kot

najugodnejši ponudnik na javnem razpisu opravilo Cestno podjetje Novo mesto, zadnji junij prihod-

PRIZNANJE - Za prizadevno delo v KS Suhor, zlasti v gasilstvu, si je priznanje prisluzil Jože Gerkšič (levo). Prireditev ob suhorskem krajevnem prazniku pa so s kulturnim programom popestrili tambarški FS Ivan Navratil in suhorski osnovnošolci.

LEPOTE KALIFORNIJE

METLIKA - V petek, 3. decembra, ob 18. uri bo v metliški ljudski knjižnici domačinka Nina Bednaršek pripravila potopisno predavanje o lepotah Kalifornije.

VESELO MIKLAVŽEVANJE V SEMIŠKI OBČINI

SEMIČ - Kulturno društvo Orel Semič bo pripravilo v nedeljo, 5. decembra, ob 17. uri veselo miklavževanje v Semiču. Program se bo pričel s spustom parkljev s cerkevno zvonika in gorovom Luciferja. Mladi Črmošnjenčani bodo pod vodstvom Marije Zupančič v župnijski cerkvi uprizorili igrico "Pa take grade", mali cerkveni zborček s pesmijo priklic sv. Miklavža, ki bo po pomoči staršev obdaril otroke. Obdaril jih bo tudi v črmošnjiški cerkvi, in sicer 4. decembra ob 17.45. Prijave za obdaritev otrok zbirajo v semiškem župnišču.

ZAČEL SE JE VESELI DECEMBER

METLIKA - Včeraj so se pričele v Metlikih prireditve ob veselju decembra. V nedeljo, 5. decembra, bo ob 12.35 odpeljal z metliške železniške postaje v Novo mesto Miklavž v vlak, v torek, 7. decembra, pa bo ob 15.30 v otroškem vrtcu ura pravljic za otroke, ki ne obiskujejo vrtca. Istege dne bodo ob 16. uri v gradaški knjižnici, osnovni šoli Podzemelj, metliškem otroškem vrtcu in v stavbi na Pungartu praznične delavnice ob dnevu pravljic z naslovom "Mladi za starejše". V četrtek, 9. decembra, pa bodo ob isti tovorne delavnice še na suhorski osnovni šoli, medtem ko bo ob 11. uri v podzemeljski osnovni šoli lutkovna igrica "Lunino kraljestvo".

PRAZNUJTE Z GODBO

ČRНОМЕЛЈ - Godba na piha Črnomelj bo pripravila v petek, 3. decembra, ob 19. uri v tukajšnjem kulturnem domu predpraznični koncert z naslovom "Praznimo". Gost večera bo znani pevec in kantavtor Andrej Širer.

M. B.-J.

njega leta. Naložba bo veljala 38 milijonov tolarjev. Če bodo ugotovili, da je promet po tej cesti velik, pa bodo razmislili tudi o graditvi jugorske ceste do križišča na Jugorju po novi trasi. Jugorska cesta pa ni edina, ki naj bi jo začeli v metliški občini urejati v bližnji prihodnosti, saj se Direkcija za ceste dogovarja z občinsko upravo tudi za ureditev ceste proti mednarodnemu mejnemu prehodu in Cankarjeve ceste. Na direkciji bodo prihodnje leto izdelali tudi študijo o inačicah ceste čez Gorjance.

V spomin na 26. november 1942, ko je bila na Suhorju uničena belogardistična postojanka, tudi Suhorčani praznujejo svoj krajevni praznik. Letos so odprli igrišče pri podružnični osnovni šoli ter pripravili proslavo, na kateri je predsednik KS Suhor Slavko Brunskole spomnil predvsem na dela, ki jih morajo v KS še opraviti: napeljati vodovod v nekatere vasi, urediti avtobusna postajališča, čistilno napravo na Gornjem Suhorju, pločnike in javno razsvetljavo na Dolnjem Suhorju ter močnejši električni tok v Malem Lešču. Brunskole je izročil tudi priznanje KS Minki Kočevar in Jožetu Gerkšiču, podpredsednik ZZB NOB Slovenije Jože Božič pa je KS Suhor podelil srebrno priznanje slovenske borčevske organizacije. M. B.-J.

Gledališčni so delali čudež

Gledališka skupina Zik se je konec preteklega tedna - tudi v počastitev 40. obletnice Ljudske univerze v Črnomelju - predstavila s komedioj Vaja zborna, ki jo je režiral Vojko Zidar

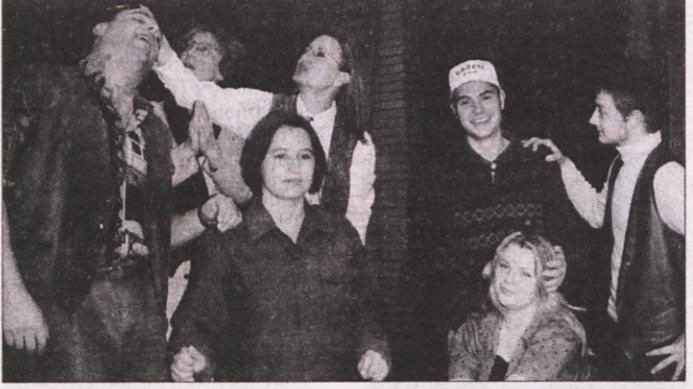
ČRНОМЕЛЈ - Spomladi leta 1998 so po več kot dvajsetletnem premoru v Črnomelju ustanovili gledališko skupino. V Zavodu za izobraževanje in kulturo (Zik) namreč niso bili zadovoljni, ker so v mestu gostovala z gledališkimi predstavami le druga gledališča, in so se že zeleli, da bi tovrstna kultura zvela tudi v Črnomelju.

Povabili so ljudi, za katere so menili, da bi bili pripravljeni igradi, in na njihovo presenečenje se jih je odzvalo kar 20. Kmalu so pričeli z vajami pod vodstvom igralca Iztoka Valiča, toda niso našli primernega teksta in so kmalu prenehali, a ne obupali. Konec leta 1998 so v režiji domačina Darka Kočevarja pripravili uspešno lutkovno predstavo "Barbara". To jim je dalo polet, in ko je lani Ksenija Khalil prisla k njim s projektom o srednjeveških mestih in tekstrom o ustavotvritvi črnomaljske župnine, so se črnomaljski igralci že videli na odru. Igralec Vojko Zidar je pripravil nov tekst, pisan na kožo gledališki skupini, in lansko jesen so imeli premiero "Črnomaljske kronike-historične retrospektive", ki ji je sledilo še devet nastopov, tudi v ljubljanskem Cankarjevem domu.

"Ker smo bili tako od strokovnjakov kot občinstva deležni ugodnih kritik, smo vedeli, da poti nazaj ni več. Ustanovili smo samostojno društvo, imenovano Gledališka skupina Zik Črnomelj. Ker smo se odločili, da bodo naši režiserji le strokovnjaki, smo letos znova izbrali Vojka Zidara, ki nam je z bogatimi izkušnjami po-

TEKSTILCI ODPRLI VRATA - Tekstilna šola Metlika je pred tednom dni pripravila dan odprtih vrata, na katerem je 130 dijakov s svojimi učitelji predstavilo vse tri izobraževalne programe ter program oskrbnika, s katerim naj bi pričeli prihodnje šolsko leto. Na ogled so bile tudi obšolske dejavnosti, kot so likovna delavnica, raziskovalno delo in delo mladih literatov. Bodoče šivilje so obiskovalcem pokazale tudi, kako pomembno je, da znajo same izdelati modne dodatke. Na fotografiji: dijakinje prikazujejo posebno tehničko slikanje na svilo, imenovano marmoriranje. (Foto: M. B.-J.)

ZANESENJAKI - Vaja zborna je tretja predstava črnomaljskih gledališčnikov, ki se jim pridružujejo vedno novi gledališki zanesenjaki. Za njihovo uspešno delo je zelo pomembna naklonjenost črnomaljskih sponzorjev. Če jih bodo podpirali tudi vnaprej, bodo morda pripravili tudi po dve predstavi v sezoni: za otroke in za odrasle. (Foto: M. B.-J.)

Snežne zagate

Če se sneg nočje odstraniti sam

ČRНОМЕЛЈ - Pacienti, ki so pretekli teden iskali zdravniško pomoč v črnomaljskem zdravstvenem domu, so bili precej nejevoljni, saj še v torem, torej dva dni po obilnem sneženju, ni bil očiščen sneg niti na eni od treh teras parkirišča. Marsikdo se je zgražal nad malomarnostjo zaposlenih v zdravstvenem domu. Direktor Anton Marentič pa je pojasnil, da krivda niti slučajno ni na njihovi strani. Doslej so nameč parkirišča pri zdravstvenem domu plužili črnomaljski komunalci in v zdravstvenem domu so pričakovali, da bo tako tudi letos. Ker pa se to ni zgodilo, je za pojasnilo vprašal na Komunalni in občinski upravi.

Zvedel je, da Komunalci pripravljajo načrt čiščenja snega, ki ga na občinski upravi potrdijo. Komunalci čistijo samo tisto, kar je v planu, v katerem pa parkirišča pri zdravstvenem domu ni bilo. "Direktor občinske uprave mi je dejal, naj zdravstveni dom pluženje plača sam. A zakaj, če so parkirišča po zakonu last našega ustavnitelja, torej občine, čeprav občina tega še ni uredila v zemljiški knjigi? Tudi sicer nam neprstano dopovedujejo, da smo občinska last, in ko je občina prodajala naša stanovanja, je prav tako trdila, da so občinska, mi pa nismo zvedeli niti za koliko jih je prodala niti kam je vtaknila denar od kupnin. In ne nazadnje: parkirne prostore uporabljajo naši pacienti, ki so prav tako prebivalci črnomaljske občine," je pojasnil direktor Marentič ter svetoval sestavljevem pogodb, da jih, če plana letosne lete res ne morejo več dopolniti, v prihodnjem letu pri pisjanju načrta o čiščenju snega ne pozabijo več. Da ne bodo tako kot letos morali skupaj s pacienti čakati kar nekaj dni na dobro voljo ali usmiljenje občinske uprave in komunalcev.

M. B.-J.

Bralci ne morejo do novih knjig

Semiško knjižno izposojevališče je tako dotrajano in utesnjeno, da v njem bralcem ne morejo ponuditi že kupljenih knjig - Z najetjem prostorov v Semiču 33 bi oživili tudi staro trško jedro

SEMIČ - Prostori knjižnega izposojevališča v Semiču, ki sicer deluje v okviru črnomaljske knjižnice, so Semičanom vse prej kot v ponos. Za izposojevališče so namreč namenili nekdanje hišniško stanovanje v kulturnem domu, ki je bil zgrajen leta 1921 ter obnovljen leta 1953. Nima ne ogrevanja ne sanitarij, leseni podi in stropi so že povsem dotrajani, do izposojevališča vodijo dotrajane in nevarne lesene stopnice. Najbolj pereč pa je prostorska stiska.

IZPOSOJEVALIŠČE meri borih 30 kv. metrov, kar ni niti desetina površine, ki bi jo sicer moral imeti glede na število občanov. Zaradi tega marsikdaj ne morejo bralcem ponuditi že kupljenih knjig. Občini sta tako ostali le dve rešitvi: preureditve prostorov v kulturnem domu ali preselitev v primernejše prostore. Vendar prve možnosti ni mogoče uresničiti, saj so prostori premajhni,

predelati pa bi morali ves kulturni dom. Zato so začeli iskati druge primerne prostore v kraju. Izbirali so lahko med stanovanjsko hišo v Semiču 43 v bližini šole, praznimi prostori Telekoma v Semiču 34 c ter Šušteršičeve hišo v Semiču 33, kjer sta bili nekdaj krajevna skupnost in občina. A kmalu so spoznali, da bi bilo izposojevališče moogoče urediti le v Šušteršičevi hiši, hkrati pa bili protori pri-

merni tudi za glasbeno šolo. Kot je na zadnji seji občinskega sveta dejal župan Janko Bukovec, je Šušteršičeva hiša naprodaj, odkar se je iz nje izselila občinska uprava. Predlagal je, naj bi občina za knjižno izposojevališče in glasbeno šolo vzela v najem pravno nadstropje in podstrešje ter si zagotovila predkupno pravico. To bi bil tudi občinski prispevek o ohranjanju in oživljavanju starega trškega jedra, ki zadnja leta vse bolj usaha, saj je praznih že osem hiš. Tudi svetniki tako iz pozicije kot opozicije so se strinjali, da bi na ta način ohranili življenje v starem delu Semiča in da ni prav nič odveč, če je še ena hiša v kraju namenjena kulturi. M. B.-J.

LE DEKLETA - Med mladimi raziskovalkami, ki so predstavile svoje naloge, sta bili tudi gimnaziji Aleksandra Šavor in Iva Šober. LE DEKLETA - Med mladimi raziskovalkami, ki so predstavile svoje naloge, sta bili tudi gimnaziji Aleksandra Šavor in Iva Šober.

Sprehod po Metliki

VINO - Je že prav, da so začetek del na cesti od Sel pri Jugorju do metliško-semiške občinske meje v Badovinčevi gostilni na Jugorju dodobra zalili, pa etudi so začeli graditi brez loptate, ampak zgolj z besedami. Népristranski opazovalci pa vseeno ni bilo povsem razumljivo, zakaj so možakarji na metliškem ozemlju pili vino, ki so ga prinesli s seboj Semičani...

CESTA - Ob prej omenjenem simboličnem začetku gradnje jugorske ceste je metliški župan Slavko Dragovan domačin položil na srce prošnjo, naj pazijo, da cestari pri gradnji ne bodo preveč žejni. Očitno pa ni pomislil na nevarnost, da bi bila lahko, če bodo imeli graditelje preveč pijač, cesta preveč vijugasta.

OTVORITEV - Za otvoritev nakupovalnega centra Mercatorja so Novomeščani pripeljali s seboj v Metliko tudi gasilski pevski zbor iz novomeškega Šmihela. Fante so na nastop zaračunali takoj kot za petje na pogreb. Vsaka primerjava med otvoritvijo in pogrebom je zgolj namerna.

TEŽAVE - Izdajateljica in lastnica lokalnega mesečnega časopisa Belokranjec Andreja Milavec je bila nemalo prezenečena, ker so jo nagnali, ko se je na svečanosti ob prazniku krajevne skupnosti Suhor hotela usedli v drugo vrsto. Na proslavo namreč ni prisla le k dočačinku, ampak tudi službeno. Ocenila je, da bi iz druge vrste lahko naredila tudi kakšen posnetek, ne da bi pri tem koga posebej motila. Milavečeva je očitno naredila veliko napako. Če bi se namreč usedla v prvo vrsto, bi zagotovila imela mir, saj je tam ostalo praznih kar nekaj stolov.

Črnomaljski drobir

OGNJEMET - Sestavljevalci drugega rebalansa črnomaljskega proračuna v letošnjem letu so načrtovali, da bi davkopalcevce ob novem letu razveselili z ognjemetom, za katerega so bili pripravljeni iz občinske blagajne odšteči milijon tolarjev. A ne nadzorni odbor ne svetniki nad idejo niso bili navdušeni. Slišati je bilo celo pripombe v stilu, če, guncibali bomo afne z ognjemetom, pa še vodovoda nimamo po vseh vaseh. Ne vemo sicer načinno, ali so bile krive afne ali vodovod, a za zdaj res ni kaže, da bi bili črnomaljci in vsi, ki jih bo na začetku leta 2000 zanesli v Črnomelj, deležni ognjemetnih užitkov. Rebalans proračuna namreč ni bil sprejet, kar pa ne pomeni še nič dokončnega. Do konca leta je mesec dni, do takrat pa lahko v Črnomelju, po doseganju izkušnjah sodeč, pripravijo vsaj še dva rebalansa.

POMANJKLJIVOSTI - Gradivo za seje občinskih svetov v vseh treh belokranjskih občinah je mnogokrat tako obupno, da bralec ne ve, ali bi se nad znanjem slovenščine zjokal ali krohotal. V poročilu o črnomaljski civilni zaščiti je tako moč prebrati, da so "posijali travo". Morda bi bilo dobro, ko bi na sestavljalce gradiva posiljal tudi kakšen žarek v obliki znanja slovenščine, da ga ne bi znjanje namreč še bolj zarasel plevel. Pri prebiranju poročila nadzorne službe občinske uprave o spoštovanju občinskih odlokov pa smo ob številnih napakah in jezikovnih ohlapnostih lahko spoznali tudi, da sestavljačev ne bi znal napisati, niti da je njegovo znanje materinščine pomankljivo. Beseda se mu je namreč enkrat zapisala kot pomankljivo, drugič pa kot pomankljivost. O Slovarju slovenskega knjižnega jezika, 1.714 strani obsegajoči knjige, avtorji gradiv za seje svedetjajo, da sestavljalci ne niso slišali.

Semiške trop

Če je potrebno, tudi peljejo na pregled

V Ribnici so bili med prvimi v Sloveniji, ki so za pomoč na domu redno zaposlili delavke - Posebnost ponudbe so prevozi na zdravniške preglede izven občine

RIBNICA - Ribniški center za socialno delo je bil med prvimi v Sloveniji, ki je za področje pomoči starejšim in bolnim na domu redno zaposlil delavce. Gospodinjsko pomoč imajo organizirano že od leta 1993, od treh negotovih pa sta dve redno zaposlili.

Delavki, ki sta izvajali pomoč na domu preko javnih del, so redno zaposlili že pred štirimi leti, ko so zvezdeli za namerljavo krčenje javnih del. "Zavedali smo se, kaj bi pomenilo za starejše ljudi, če bi v Loškem potoku, kot pravi, za tovrstno obliko pomoči svojim odraslim še niso odločili.

Program pomoči financira občine, storitev pa plačajo po opravljenih urah tudi oskrbovanici. "Ekomomska cena ure je trenutno 1.320 tolarjev, uporabniki pa plačajo glede na dohodek med 400 in 600 tolarjev na uro," pravi Vrhova. Do brezplačne pomoči so upravičeni le kmečki upokojenci in prejemniki denarne pomoči, vendar pa so takšni, kot pravi, trenutno le trije. Ker za zdaj še ni večjega povpraševanja po popoldanskem varstvu (le en primer),

nimamo doma," pojasnjuje odločitev o redni zaposlitvi delavk direktorica Centra Majda Vrh. Pomoč na domu trenutno nudijo 27 oskrbovancem z območja ribniške in sodraške občine, medtem ko se v Loškem potoku, kot pravi, za tovrstno obliko pomoči svojim odraslim še niso odločili.

Program pomoči financira občine, storitev pa plačajo po opravljenih urah tudi oskrbovanici. "Ekomomska cena ure je trenutno 1.320 tolarjev, uporabniki pa plačajo glede na dohodek med 400 in 600 tolarjev na uro," pravi Vrhova. Do brezplačne pomoči so upravičeni le kmečki upokojenci in prejemniki denarne pomoči, vendar pa so takšni, kot pravi, trenutno le trije. Ker za zdaj še ni večjega povpraševanja po popoldanskem varstvu (le en primer),

Začenja se Veseli december

Prireditve od Miklavža do novega leta

VELIKE LAŠČE - Veseli december se bo v občini Velike Lašče začel jutri zvečer z abonmajsko predstavo v Levstikovem domu in se zaključil kar s tremi silvestrovjanji, in sicer na gradu Turjak, v krajevnemu domu Turjak in na trgu v Velikih Laščah, ki jih organizirajo Turistično društvo Turjak, KUD Marij Goj Turjak in občina Velike Lašče. Na Robu in v okolicu, po potrebi pa tudi drugod, bo nosil pravi Miklavž darila pridnim otrokom kar na dom v nedeljo, 5. decembra, zvečer. Starši pridnih otrok lahko naročajo Miklavža s spremstvom na dom pri Kulturno-prosvetnem društvu Rob.

Največ prireditve bo v drugi polovici decembra: 16. decembra bo v gostilni Kukelj nastopila vokalna skupina; 18. decembra popoldne bo lokostrelski turnir na gradu Turjak, zvečer pa božično-novoletni koncert v krajevnemu domu Turjak; 22. decembra bo v Levstikovem domu v Laščah prireditve "Korajža velja", naslednjega dne pa v gostilni Kukelj razstava božičnih kruhov. Žive jaslice bodo na gradu Turjak 24. decembra zvečer, lutkovno igrico pa si bodo otroci in odrasli lahko ogledali 29. decembra v Levstikovem domu.

Ustvarjalne delavnice "Veselo skozi ravno in krivo deželo" bodo od 27. do 30. decembra v Levstikovem domu, namenjene pa bodo 5- do 10-letnim otrokom. Vodili jih bosta Ana Porenta in Metka Starič. Naslovi posameznih delavnic so: Skozi labirint, pravljicno deželo, Slikanje zastav občeh kraljestev, Izdelava rož, Izdelovanje lutk, Praznični plesti, Štafetne igre in še kaj.

Prireditve veselega decembra organizirajo poleg občine, kulturnih in turističnih društev, društva podeželskih žena in šol še nekateri posamezniki in gostilna Kukelj. J. P.

Še naprej po luknjasti cesti

Od Vinic do Zamostka

SODRAŽICA - Obnova 7-kilometrskega odseka regionalne ceste Žlebič-Sodražica, ki je najkrajša povezava Dolenjske z notranjsko regijo, se vleče kot jara kača. Država je pred štirimi leti v proračunu zagotovila nekaj denarja za začetek del, a se je po kilometru asfaltirane ceste zapletlo, ker nek občan ni dovolil izpeljave nove trase po svoji parceli.

Klub neurejenemu lastnišku razmerju je SCT Ljubljana nadaljeval gradnjo ceste od Sušij proti Vinicam, vmes pa so na račun odškodnine tudi drugi lastniki parcel navajali ceno. Oktobra je sodražki župan Andrej Pogorel predlagal, naj izvajalec zaradi napovedanega snega in slabih vremenskih razmer ustavi dela od Vinic do Zamosteca, a je njegov predlog pri državni direkciji za ceste naletel na gluhu ušesa. Podjetje SCT je ta del ceste v dolžini poldrugega kilometra razkopalno, nasulo s peskom oziroma pripravilo za asfaltiranje, ki je ustavila zima. Zdaj je cesta polna udarnih jam, prevoz je otežkoen, dejanja za vzdrževanje pa nima ni. Direkcija za ceste je na prošnjo občine Sodražica, da bi cesto začasno preplastili, odgovorila, da se "ne splača vlaganje v krpanje luknenj", saj bodo prihodnje leto pripravili projektno dokumentacijo za asfaltiranje ceste.

Seznamljivost s podjetjem SCT je bila na drevju še listje. POLOMLJEN ŠOTOR - Sneg je polomil tudi šotor, ki je stal pred gospodinjem Grajskim hram pod gradom Kostel. Šotor je bil na menjen gostom v primeru dežja.

OZKE CESTE - Cesta na Kostelskem so že sicer pretežno ozke, zdaj pa jih je zožil še sneg. Voznik smetarskega avta opozarja, da so ceste preko zaslužene za njegov tovornjak in da ne bo pobiral odpadkov, kjer ne bo cesta primerno zaslužena.

BREZ PRVEGA TV PROGRAMA - Območje Kostela je v soboto popoldne ostalo brez prvega programa Televizije Slovenija. Vzrok za okvaro ni znani, verjetno pa bo nekaj v zvezi s snegom. Tudi v nedeljo še ni bilo programa.

PRIPRAVE ZA DRŽAVNO MLADINSKO GASILSKO TEKMOVANJE

KOČEVJE - V ponedeljek, 6. decembra, bo župan občine Kočevje Janko Veber sprejel na razgovor predstavnike Gasilske zveze Slovenije in Gasilske zveze Kočevje o izvedbi državnega mladinskega gasilskega tekmovanja, ki je načrtovano za konec maja ali začetek junija leta 2000 v Kočevju. Predsedstvo Gasilske zveze Slovenije je na svoji novembrski seji, ki je bila v Murski Soboti, sprejelo sklep, da se državno mladinsko tekmovanje gasilcev zavaja Gasilski zvezi Kočevje. Po sedanjem programu naj bi se mladinskega gasilskega tekmovanja udeležilo okoli 3000 mladih gasilcev in njihovih mentorjev. Državno člansko gasilsko tekmovanje je zupano Gasilski zvezi Maribor. Po sedanjem predlogu naj bi to tekmovanje potekalo na kočevskem štadionu. -vd

SILVESTROVANJA NA PROSTEM VERJETNO NE BO

LOŠKI POTOK - Dve pretekli silvestrovjanji, ki ju je na prostem pripravilo Planinsko društvo Loški Potok, sta bili novost za občane, medtem ko društvo z njima ni imelo posebnih finančnih uspehov. Prav zato je letos najverjetnejši, da silvestrovjanje potrebuje krepke sponzorje. Občina jim za prireditve ne da denarja, čeprav so nanj računalni. Tudi prvotni sponzorji - to so bili v glavnem gostinci - menda pravijo, da ne bodo prispevali nič. Škoda, da je komaj vpeljana prireditve, ki je dobila veliko pohval, letos pod vprašajem.

A. K.

Za krščanske vrednote v šoli

7. leto delovanja kočevskega Društva katoliških pedagogov - Zavzemanje za šolo za življenje - Sprejeli poročilo o delu v preteklem in program za prihodnje leto

KOČEVJE - Člani kočevsko-ribniške območne sekcije Društva katoliških pedagogov Slovenije so imeli prejšnji torki svoj redni letni občni zbor. Ker se je pred tem organiziran razgovor s profesorico Berito Golob na temo "Poslanstvo vernega učitelja" raztegnil na dobri dve uri, so na zboru sprejeli le najverjetnejše: poročilo društva o delu v preteklem letu in program za prihodnje.

Društvo deluje v Kočevju že sedmo leto in združuje okoli 40 aktivnih učiteljev, upokojenih učiteljev, staršev in drugih, ki jim je skupno zavzemanje za vzgojo po krščanskih vrednotah. Do predelan so delovali neodvisno od cerkve kot inštitucije, ko je predsednikovanje prevzel Alojz Železnik, pa so se odločili, da bodo z župnikami sodelovali pri organizaciji debatnih večerov in predavanj, kjer je pred tem, kot pravi Železnik, pogosto prihajalo do podvajjan.

Tako so decembra lani v župniškem domu v Kočevju organizirali debatni večer z naslovom Miklavž in šola, februarja pa v OŠ Dolenja vas predavanje p. Silva Šinkovca "Za kaj naj se zavzema cerkev na področju vzgoje in izobraževanja, da postane prečiščiva glasnica temeljnih skup-

nih moralnih vrednosti". "Ne zavzamamo se za uvedbo verouka v šole, ampak da bi se v vzgojo otrok ponovno uvedle moralne

Alojz Železnik

SMUČARSKA SEJMA - Učitelji telovadbe ob teh kočevskih mestnih osnovnih šol so v soboto dopoldan v avli šole na Trgu zboru odpolnancev organizirali smučarski sejem. Poleg rabljenih smučev, vezi, smučarskih in drugih čevljev, palic in drsalk različnih velikosti je okoli 40 prodajalcev v odkup ponudilo tudi vrsto kombinacij. Ker niso privili cen, so mnogi izmed preko 150 obiskovalcev lahko marsikaj kupili. Kot je povedala učiteljica Gita Klun, je sejem, ki so ga letos organizirali že tretjič zapored, uspel. Pripravljajo ga nameč z namenom, da bi si lahko učenci nabavili smučarsko opremo za šolo v naravi, ki jo bodo imeli učenci 5. razredov OŠ zboru odpolnancev januarja, OŠ ob Rinži pa februarja prihodnje leto. Smučarski sejem, ki je bil namenjen tudi odraslim, pa je v Kočevju istega dne potekal na prostoru pred "Palmo". (Foto: M. L.-S.)

VDC v Ribnici je predviden za sedež

Ob 10. obletnici Varstveno-delovnega centra Ribnica so danes pripravili dan odprtih vrat - Potreba po primernejših prostorih še vedno ostaja

RIBNICA - Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je v letosnjem letu dokončno izdelalo mrežo varstveno-delovnih centrov (VDC) v Sloveniji. Z njim bodo počasi vzpostavili sistem samostojnih centrov, dokler ne bo prišel na vrsto tudi ribniški, ki letos praznjuje 10-letnico obstoja, pa bo še naprej deloval kot enota Centra za socialno delo.

"Po izdelani mreži je Varstveno delovni center v Ribnici predviden kot sedež za upravnim entitetom. RIBNICA - Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je v letosnjem letu dokončno izdelalo mrežo varstveno-delovnih centrov (VDC) v Sloveniji. Z njim bodo počasi vzpostavili sistem samostojnih centrov, dokler ne bo prišel na vrsto tudi ribniški, ki letos praznjuje 10-letnico obstoja, pa bo še naprej deloval kot enota Centra za socialno delo.

vantev. Trenutno jih imajo 24 v starosti od 18 do 56 leta, prihajajo po tako iz ribniške kot tudi kočevske občine. Od leta 1997 so v novih prostorih, ki jim sicer ustrezajo, vendar pa so precej oddaljeni od centra mesta. Ker v centru ne nudijo le dopoldanskega varstva odraslim duševno in telesno prizadetim, ampak skrbijo tudi za dvig kvalitete njihove

življenja, se želji po novih prostorih na primernejši lokaciji ne bodo odpovedali. Zato bodo še naprej upali, kot pravi Vrhova, da bodo v Ribnici čimprej pričeli graditi dom starejših občanov, v katerem naj bi trajne prostore dobili tudi varstveni delovni center. V počastitev 10-letnice obstoja, ki jo bodo zabeležili 4. decembra, imajo danes v Varstveno delovnem centru v Ribnici dan odprtih vrat.

M. L.-S.

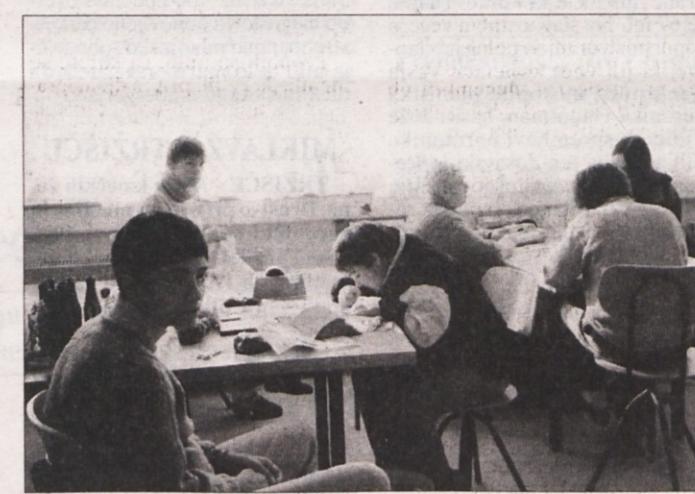
Prekinili sejo

Nadaljevali so jo ponovno v torek

KOČEVJE - Že pred pričetkom 9. redne seje kočevskega občinskega sveta prejšnji četrtek se je vedelo, da nekatere stranke ne bodo podprle predlaganega sprejema rečalansa letošnjega občinskega proračuna. Zaradi pričakovane obširne razprave so svetniki na predlog ALENKE GABRIČ obravnavo rebalansa prestavili z 8. na 15. točko dnevnega reda, s tem pa na čas, ko je moral župan v skladu s poslovnikom po štirih urah sej sredi obravnavne rebalansi prekiniti.

Čeprav je občinska uprava pravila rebalans proračuna bolj zaradi obljube, ki so jo dali svetniki majha ob sprejemu proračuna, kot iz dejanske potrebe po njegovem sprejemu, so se spriči političnih igric v kočevskem občinskem svetu zadeve zapletle. Sklicevanje svetnikov, da kar dva odbora - za finance ter premoženjska in gospodarska vprašanja - nista dala pozitivnega mnenja k sprejemu rebalansa, so sicer padle v vodo po pojasnitvi, ki so jo podali člani občinske uprave na sami seji, vendar se svetniki iz vrst Zelenih niso želeli odpovedati razpravi. Klub županovemu odlašanju s prekinitvijo seje, s katerim je želel rebalans spraviti vsaj skozi prvo obravnavo, so zato obravnavo rebalansa ponovno nadaljevali v torku zvečer, o čemer pa bomo lahko več poročali prihodnjih.

M. L.-S.

PÖCENI DARILA - Oskrbovanci Varstveno-delovnega centra v Ribnici v teh dneh še posebaj pridno izdelujejo najrazličnejše izdelke, ki so lahko primerna in tudi poceni darila za obdaritev v božičnonovoletnem času. (Foto: M. L.-S.)

NOVO LETO V SODRAŽICI

SODRAŽICA - Tudi v Sodražici se pripravljajo na praznovanje novega leta. Ta mesec bo več prireditve, ki se bodo začele z miklavževanjem v organizaciji članov klubova Kresnička. Pri Novi Štifti bo tradicionalno blagovlivo ekspozicijo v Oglej in Devin, posebno v novem programu pa bo ob izteku tisočletja organizirano družabno srečanje 26. decembra.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Rebalans za ceste in rokomet

Seja trbanjskega občinskega sveta se je začela le zaradi rebalansa - Dodaten denar Šentrupertu in Mokronugu za ceste, Laknicam za most, upokojencem in rokometašem

TREBNJE - Kot po tradiciji se je na 8. redni seji občinskega sveta trbanjske občine zapletlo že pri dnevnem redu, o katerem so se svetniki prerekali poldruge uro in ni veliko manjkalo, da bi se seja ustavila, še preden bi se zares začela. Šele na opozorilo predstavnikov občinske uprave, da mora biti rebalans občinskega proračuna sprejet, če želijo zaključiti nekatere pomembne projekte, so svetniki potrdili predlog župana, da izpeljejo sejo do četrte točke, nadaljevanje pa prestavijo za deset dni.

Do novega zapleta na seji pa je prišlo, ko je svet obravnaval župan-

novo zadržanje sklepa o nadzornem svetu Javnega podjetja Ko-

Posvet o vzgoji za družino

V Društvu za sožitje v družinah delujejo socialni delavci, zdravniki in duhovniki

V trebanjski občini že šest let deluje Društvo za zdravje in sožitje v družinah, v katerem se povezuje strokovnjaki različnih področij od socialnih delavcev in zdravnikov do duhovnikov. Društvo je prejšnjo sredo v Trebnjem pripravilo posvet o vzgoji za družino skupaj z občino v okviru občinskega projekta "Trebnje zdrava občina in občina dobrih medčloveških odnosov", ki ga po strokovni plati vodi dr. Jože Ramovš.

Dr. Ramovž je svoje predavanje naslovil "Med intelektuanim in socialnim učenjem za sožitje v družinah", govoril pa je o pomoći družinam in o organizaciji medsebojne pomoči med družinami. Dr. Hubert Požarnik je govoril o širših razsežnostih vpliva družbe na zavojenost, o problemih, s katerimi se srečujejo v šolah in družinah. Opazil je, da je treba biti pri razreševanju takih problemov optimističen pesimist, kar naj bi po njegovem pomenilo, da je treba vztrajati na poti majhnih korakov, saj kar čez noč ni mogoče narediti velikih sprememb. Treba je vztrajati kljub komaj opaznim spremembam. Veliko delavcev, ki se ukvarjajo z reševanjem socialnih problemov, obupa, ker ne dosegne hitrega uspeha.

Mag. Silvo Šinkovec, psiholog, socialni pedagog in teolog se že šesto leto ukvarja s šolo za starše v Ljubljani in veliko predava učiteljem in staršem po osnovnih šolah. Predstavljen je španski model šole za starše, s katerim se je srečal med svojim študijem.

Predsednik Društva za zdravje in sožitje v družinah Trebnje je

Milan Rman. Društvo vsako leto na šolskem področju izpelje več projektov. Tako bo decembra osmošolcem namenjen projekt Družinski dan, pripravlja tabor za nadarjene in delavnice ustvarjalnosti za otroke in starše. Na socialnem področju izvajajo projekt medsebojne pomoči starejšim, na področju zdravstva projekt materinske šole na in področju pastorale predzakonsko svetovanje.

I. V.

100 LET PIHALNEGA ORKESTRA

LITIJA - Litijski pihalni orkester je prejšnji teden proslavljal svoj visoki jubilej - 100-letnico delovanja. Leta 1899 je v gasilski godbi dirigentsko palico prevzel skladatelj Peter Jereb, največ zaslug za ustanovitev pa je imel Luka Svetec - Podgorski. Po drugi svetovni vojni se je godba preimenovala v Sindikalno godbo in Sindikalni pihalni orkester, sedanje ime ima od leta 1991. Danes šteje orkester 100 članov, najstarejši med njimi je 85-letni pozavni Franc Župančič, ki v orkestru igra že 67 let. Na slavnostnem večeru v športni dvorani so poleg jubilantov, ki jih vodi kapelnik Vasa Namestnik, nastopili: pianistka Veronika Hauptman, basist Jože Vidic ob spremljavi harmonike Vilija Kralja ter Zasavski in Lesešni rogoristi. Slavnostni govornik je bil dr. Matjaž Kmecl. Izpod peresa Karmen Sadar je izšla brošura z zgodovino orkestra z naslovom 100 let pihalnega orkestra Litija.

K. ŠUSTERŠIĆ

munala Trebnje. V nadzorni svet je bila namreč na 7. seji občinskega sveta imenovana Justina Pančur, ki po županovem tolmačenju zakonov zaradi nezdružljivosti funkcij ne mame sodelovati v nadzornem svetu Komunale. Pančurjeva je bila namreč v času, ko je bila imenovana v nadzorni svet Komunale, predsednica upravnega odbora lastnikov Centralne čistilne naprave, s katero upravlja Komunalni konkurenčno podjetje GOP. Župan je ob tem predlagal, naj občinski svet v nadzorni svet Komunale predlaga drugega člana, kar pa občinski svet na osmi seji ni storil.

Z rebalansom občinskega proračuna sta krajevni skupnosti Šentrupert in Mokronog dobili po tri milijone tolarjev za ureditev kraljevih cest, 700 tisoč tolarjev je namenjeno novemu mostu v Laknicah, dve upokojenski društvi sta dobili skupno 300 tisoč tolarjev za športno dejavnost, rokometnemu klubu Trebnje pa so prisodili še dodatni milijon tolarjev kot sponzorski prispevek občine. Rokometni klub je tako letos iz občinskega proračuna dobil 12.860.000 tolarjev. Del denarja za rebalans bo občina vzela od projektov, ki so ustanavljeni in se bodo nadaljevali naslednje leto, del pa z novim zadolževanjem.

I. V.

BLAGOSLOVILI OBNOVLJENO CERKEV

RAZBORE - V Razborah, kjer p. Karel Gržan pridno nadaljuje z organiziranjem zanimivih Razborskih večerov - letos so bili gostje že Metka Klevišar, Lidija Jerebic, decembra napoveduje obisk Štefke Kučan - so v nedeljo slovensko blagoslovili obnovljeno cerkev: streho, novo mladinsko sobo,.. To je bilo delo mariborskega škofa dr. Franceta Krambergerja.

MIKLAVŽ V TRŽIŠČU
TRŽIŠČE - Aktiv kmečkih žena, Društvo prijateljev mladine in župniški urad Tržišče ter KS Krmelj in Tržišče v soboto, 4. decembra, ob 17. uri vabijo na Miklavževanje pred cerkvijo.

K. ŠUSTERŠIĆ

Obnovljen sevniški hram kulture

Prihodnji mesec naj bi se začela obnova kulturne dvorane v sevniškem gasilskem domu - Najnajnejša dela z vidika varnosti in večnamenskosti - Pri financah združili moči

SEVNICA - V Sevnici je osrednji prostor za kulturna in druga dogajanja kulturna dvorana v tamkajšnjem gasilskem domu. Zgrajena je bila po vojni v 50-ih letih in ker je bila celovito obnovljena le leta 1977, vmes pa so skrbeli za manjša vzdrževalna dela, je sedaj znova pred nujno temeljito obnova.

"Gre za res najnajnejša dela z vidika varnosti in zagotovitev večnamenskosti," je povedal dolgoletni predsednik PGD Sevnica Anton Koren, ki mu je kultura že vseskozi blizu. Kot član Odbora za adaptacijo dvorane - število sedežev 230 se bo ohranilo - je povedal, da naj bi dvorana v bodoče služila v več namenov, še vedno bi bila kinodvorana, novi prenosljivi stoli pa bi omogočili tudi razna

DVORANA BO OBNOVLJENA - Kulturna dvorana v gasilskem domu je potrebna obnova, saj so jo zgradili po vojni, do zdaj pa je bila celovito obnovljena le enkrat. (Foto: L. M.)

"Tudi pri gasilcih je treba razvijati kulturo, ne le zaradi ohranjanja tradicije, ampak tudi, ker so tako v gasilskih vrstah uspešnejši kadri," meni Koren, ki tudi pri GZS skrbi za izobraževanje in kulturo. L. MURN

KONCERT SLOMŠKOVIH PESMI

SEVNICA - Jože Ašič je v nedeljo, 28. novembra, popoldne v župniški cerkvi sv. Miklavža organiziral prijeten koncert. Ljudski pevci, ne le domačini, so prepevali Slovenske pesmi.

PRIJETEN KONCERT V ŠENTLOVRENCU - Sklad za ljuteljske kulturne dejavnosti, Območna izpostava Trebnje, in ZKD Trebnje sta bila organizatorja prijetnega koncerta Zagoriških fantov, pevske sekcije KUD Marije Kmetove v Šentlovrencu, ki deluje že enajst let. V petek, 26. novembra, zvečer so v tamkajšnjem kulturnem domu pod vodstvom neutrudnega Darka Bregarja zapeli nad deset pesmi, nekaj ljudskih in nekaj pesmi svojega zborovodje. Prepevajo tudi v šentlorenškem preko 80 let starem pevskem zboru, ki je najstarejši v Sloveniji; povprečna starost pevcev pa je 70 let. Mnoge pesmi so obiskovalci lahko slišali prvič. Za pestrost večera so kot gostje poskrbeli pevci mešanega pevskega zboru dr. Petra Držaja iz Velikega Gabra pod vodstvom Fani Anžlovar. Program je domiselnov povezoval Leopold Šever (spredaj levo). (Foto: L. Murn)

OBISK PRI ŽUPANU - Ob letošnjem občinskem prazniku smo obiskali župana Kristijana Janca. Zaželegli smo mu, da bi napravil še mnogo dobrega za prebivalce Občine Sevnica. Zahvalili smo mu za Grb občine, saj je letos to najvišje priznanje dobilo naša šola. Šestletna učenka I. r. devetletke Polona Stušek mu je zapela Danes je moj srečen dan. Predstavili smo mu naše delo, on pa nam je povedal, kako potekajo njegovi dnevi. Ti so zanimivi, toda žal mu je, da ima premalo časa, da bi se lahko več družil prav z nimi mladimi. Obisk mi bo ostal v prijetnem spominu, saj je župan prijeten, topel in zanimiv človek. (Pika Mirt, 7. r. OŠ Krmelj)

Sevniški in tržiški osnovnošolci

Najboljši v RK

BOŠTANJ - Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Sevnica je tako kot vsako leto pripravilo kviz Mladi in gibanje RK, ki se ga je v sredo, 24. novembra, v prostorih TVD Partizan udeležilo

šest ekip iz šestih osnovnih šol sevniške občine. Pozdravne in spodbudne besede so mladim tekmovalcem namenili podpredsednica RK Marjana Šantej in podžupan Občine Sevnica Andrej Štrigelj.

Tričlanske ekipe iz OŠ Sevnica, Krmelj, Tržišče, Blanca, Boštanj in Šentjanž so se pomerili v poznovanju mednarodnega humanitarnega gibanja RK, kar nekaj vprašanj pa je bilo tudi s področja poznovanja še drugih dejavnosti RK (spretnostna igra sestavljanja znaka RK, test o krvodajalstvu itd.). Kot je povedala sekretarka OZ RK Sevnica Andreja Stegnšek, so mladi pokazali veliko znanja s tega področja, in kot poveto rezultati, so bile ekipe zelo izenačene. Prvo mesto si delita ekipe iz OŠ Sevnica in Tržišče, sledita OŠ Šentjanž in Blanca ter Boštanj in Krmelj. Organizatorji se zahvaljujejo za pomoč vsem sponzorjem, saj so z njihovo pomočjo lahko poskrbeli za nagrade.

L. M.

700 LET ŠENTJANŽA

V petek je Šentjanž praznoval 700-letnico. Ko sem prišla domov iz šole, sem bila zelo utrujena, kajti za mano je bil naporen tečen. Toda prišla je mami in reklama, naj se uredim. Nato je poklicala varuško in mojo učiteljico Majko. Dobele smo se pred staro šolo. Z avtom smo se odpeljale v Šentjanž. Z učiteljico je prišla še njeni hčerki Barbi. Pricela se je pred vreditev. Malo smo zamudile, a smo prišle še pred podelitvijo priznanj. Delila sta jih sevniški župan in miss Slovenije 1998 Miša Novak. Naša šola je dobila priznanje za najboljšo šolo v občini. Nato je bila zabava. Z Barbiko sva našli še najine prijateljice Heleno, Majo in Francija. Skupaj smo se igrali in plesali ob skupini Mlade frklje. Domov sva z mamico prišla zelo utrujena.

LARA PLAZAR, 3.r.
OŠ Krmelj

Sevniški paberki

LISICE IN KOLO - V sevniškem občinskem svetu so pred kratkim razpravljali o občinskem odloku, ki predvideva red glede pravilnega parkiranja. Vse kaže, da bo tudi v Sevnici pričel se trajale več kot pet ur razen v primeru vojne. V sredo so svetniki za prve štiri točke od skupno 15, kolikor jih je bilo zapisanih v nesprejetem dnevni red, porabili 4 ure in 21 minut. Da bi se izpeljali do konca, bi bilo potrebovali vsaj eno malo vojno. Če bi se seja končala pred koncem vojne, bi se še malo martinčkali.

VOJNA ZA SEJO IN MAR-TINČANJE - Trebnjski župan Ciril Pungartnik obljudbla, da se bo dosledno držal obljudbe, da občinske seje ne bodo trajale več kot pet ur razen v primeru vojne. V sredo so svetniki za prve štiri točke od skupno 15, kolikor jih je bilo zapisanih v nesprejetem dnevni red, porabili 4 ure in 21 minut. Da bi se izpeljali do konca, bi bilo potrebovali vsaj eno malo vojno. Če bi se seja končala pred koncem vojne, bi se še malo martinčkali.

OPTIMISTIČNO SREČANJE - SEVNICA, KRŠKO - Prejšnji teden je prišlo do zanimivega srečanja županov in direktorjev občinskih uprav sevniške in krške občine: Kristijana Janca in Francija Bogoviča ter Zvoneta Kosmerla in Francia Glinška. Sklenili so, da bodo družno delovali pri projektih, ki presegajo občinske meje. Takih problemov ne manjka, na primer ureditev plazu pri pokopališču sv. Kancijana v Rožnem, vodovod v Velikem Trnu itd. Upati je torej, da bodo od besed prešli k dejajnjem.

Anton Koren

ZAPIRA IN ODPIRA - Hermann Kunej, univ. dipl. elektroženjer, je direktor Rudnika Senovo v zapiraju, kar pomeni nepreklicno, da zapira senovski rudnik. Da se ne bi preveč zameril knapom, potem ko jih je že skoraj do konca zaprl pravi rudnik, je po-

magal en rudnik tudi odpreti, in sicer pomanjšani rudnik v kleti senovske osnovne šole. Tu ga je neki večer tudi odkrila kamera, ko je vadil svoj sklepni nastop ob zaključku ruderjanja na Senovem.

PODJETNIKA NIKAR - Ob koncu leta - ta ni več daleč, mar ne? - bo v Krškem plesno-glasbeni zabavni dogodek. Organizator je menil, da bo za izvedbo prireditve dobil kaj občinskega denarja. Ko so v Krškem zadnjic javno glasovali o tem, ali naj kaj denarja primakne občina, je bil en glas proti takemu sofinanciranju, češ zasebnega podjetnika pa že ne bomo podpirali. Zanimivo je, da sta organizator in nasprotnica iz iste stranke. Organizator ima še srečo, da veliki ples organizira ob koncu leta 1999. Če bi ga organiziral pred dvajsetimi leti, bi mu strankarski kolegi dali ne samo negativen glas, ampak strogi tovariški opomin za neprimerno obnašanje.

RAZLJKA

KRŠKO - Krčan je potožil, da je med sneženjem lahko vozil po cesti 20 kilometrov na uro ali pa celo ni mogel naprej. Nikjer nobenega policista! Ko je nehal padati sneg in je bila cesta prevozna, pa je bilo ob njej takoj dovolj policistov. Pa še radar ti postavijo!

Novo v Brežicah

REPLIKA - Dogajalo se je seveda na zadnji seji brežiškega občinskega sveta. Tam so svetniki namesto ustvarjalne razprave o tem, kako bi delovali bolj ustvarjalno, poslušali skrajšano predavanje o repliki. Predavatelji so bili trije, prav toliko je bilo tudi prevodov omenjene besede v slovenščino. Replika je enemu pomenila pristen dialog, drugemu pojasišlo izrečenega, tretji pa tujke sploh ni prevedel v slovenščino, ampak kar v hrvaščino. Tako so učenci v klopek ostali prikrajšani za končno, edino zveličljiv resnico, za katero je vedel le predsedujoči podžupan dr. Sušin, ki je prav zaradi tiste veličastne besede prelistal skoraj toliko knjig kot med študijem medicine. Pravi odgovor je raje obdržal zase, enako je storila tudi podžupanja, ki prihaja iz vrst dokazanih poznavalcev slovenskega jezika. Menda se je zbal, da bi njena razlagla besede sprožila nov plaz replik, na koncu pa spet ne bi nihk vedel, kaj replika sploh je.

VELIKE PRIDOBITVE, ŽVEČILNI GUMIJI IN SVOBODA - Brežiška gimnazija je v kratkem času doživelka nekaj velikih dogodkov. Dočakala je novo pročelje, oken in drugega, proslavila je petdesetletnico obstoja, nazadnje pa se odhod zadnjega dijaka ekonomske srednje šole na drugi konec mesta. Kateri godovinski dogodki so na vrsti sedaj? Profesorji se menda zavzemajo za izgradnjo parkirišča, dijaki pa za ureditev garderob, ki jih posebej pogrešajo pozimi, ko nimajo kam odložiti bunde in plase. Ti jih ovirajo tudi pri selitvah iz učilnice v učilnico, da o nevarnostih, ki na dragocena oblačila prežijo v obliku ostrih in slaboprivitih vijakov na stolih in klopek - na slednjih so tudi prilepljeni zavrnjeni žvečilni gumiji - niti ne govorimo. Vse našteto niti ne bi bila za dijake težava, ko bi njihova gimnazija bila šola odprtih vrat, kot je bila nekoč.

Začasno lahko tudi lesene stopnice

Društvo Sožitje zahteva ureditev poti do Varstveno-delovnega centra Leskovec, ki so jo odstranili ob novogradnji - Tam hodijo, saj niso zaprti - Nihče ni protestiral

LESKOVEC PRI KRŠKEM - "Včasih je vodila do glavne ceste voznna pot za potrebe takratne osnovne šole in stanovalcev gornjega dela Leskovca pri Krškem. Zdaj te poti ni. Zahtevamo, da jo uredijo." Tako poudarja Dane Mižigoj, predsednik društva Sožitje Krško.

Ker je zima in je betoniranje onemogočeno, se v Sožitju strijnajo s tem, da omogočijo pešcem ponoven dostop po nekdani poti tako, da zgradijo lesene stopnice. "To naj naredijo najpozneje do konca leta. Naslednje poletje, ko bodo mesec dni na počitnicah varovanci Varstveno-delovnega centra Leskovec, ki so tudi hodili tukaj, naj pristojni dokončno zgradijo pot," pravita Dane Mižigoj in Branko Cizel, podpredsednik Sožitja.

Med tistimi, ki zelo pogrešajo nekdano pot, je 44 varovancev VDC Leskovec, od katerih se jih nekaj vozi z avtobusom. Pot je bila njihova bližnjica ne le do avtobusne postaje, ampak tudi do trgovine in

POT - Varstveno-delovni center Leskovec (v ozadju) je svojim varovancem došlo težje dosegivljiv, odkar je z novogradnjo izginila pot. Ta je vodila med objektoma na fotografiji in tu naj bi, ko zahtevajo, bila tudi v bodoči. Kje se zatika, da je še ni? (Foto: M. L.)

pošte, saj varovanci niso zaprti v zavodu, ampak živijo tudi s krajem svojega začasnega bivanja.

Doslej so starši otrok iz VDC in Sožitje napisali že več dopisov, s katerimi zahtevajo pot. Presenetljivo je, da vse to dopisovanje ni dalo ničesar razen tega, da so je pošta romala iz pisarne v pisarni. Starše in društvo čudi tudi to, da zdaj poti ni, čeprav je obstajala že ob nekdaji.

Ciril Plut, nekdaj ravnatelj osnovne šole v Leskovcu, pravi, da so omenjeno pot uporabljali ves čas po vojni. "To je bila javna pot, ki so jo uporabljali stanovalci in šola. Nihče ni omenil nikoli, da ljudje ne bi smeli uporabljati poti, ki smo jo tudi asfaltirali," pravi Plut.

Zdaj, ko ni sporne poti, hodijo varovanci VDC skozi opuščen razpadajoč gospodarski objekt in ob starci hiši po stopnicah brez ograje in tako pridejo do prometne ceste. To je zanje najblžja peš pot. Če bi šli po daljši, gladki poti, bi prišli z dežja pod kap, saj bi hodili po cesti brez pločnikov.

M. L.

PREGLED IN PREDAVANJE O RAKU NA DOJKI

BREŽICE - Posavsko in obsoletsko društvo za boj proti raku je pripravilo 20. novembra edukativni pregled dojk za svoje članice. O nevarnostih in možnostih raka na dojki je predavala dr. Vida Stržinar, ki je skupaj z dr. Sonjo Bebar iz Ljubljane tudi opravila omenjeno zdravstveni pregled.

NOVA TRGOVINA - Spar je v Poslovno-trgovskem centru TA-BU v Krškem prejšnji teden odprl trgovino s približno 1.500 kv. metri prodajne prostora. Prodajalna za zdaj zaposluje 22 ljudi. Po besedah Stanislava Viranta, vodje trgovine, bo v prodajalna zagotavlja med drugim kruh iz lastne pekarne in vsak dan sveže ribe, sadje in zelenjava ter dosti vrst sirov, mesa in mesnih izdelkov. Pri dan ob otvoritvi je trgovino, iz katere je fotografska, obiskalo zelo veliko ljudi. (Foto: M. L.)

MANEKENKE IN MANEKENI - Pred nedavnim so v Podbočju podpisali (na fotografiji) pogodbo o sodelovanju med 12 manekenkami in 3 maneke-ni ter Modno agencijo Luke Krško, kjer je organizatorica in modna svetovalka Rebeka Dremelj. Agencija bo pripravila 4. decembra v motelu na Čatežu ob Savi prvo modno revijo. Krška modna agencija Luke, ki je edina modna agencija v Posavju, pričakuje, da bodo z njo sodelovali organizatorji različnih prireditvev, pevci, snemalci videospotov in drugi. (Foto: L. M.)

Središče naj bi zaživilo spomladni

V Krškem poslovno-trgovski center TA-BU v nekdanjem Sopu začenja odpirati vrata - Petdeset lokalov - Za Posavje, Dolenjsko, Hrvaško in BiH - Najstarejša leasing hiša

KRŠKO - V Brežicah in Krškem trgovina še ni rekla zadnje besede. Po nedavnem polaganju temeljnega kamna za Mercatorjevo veletrgovino v Brežicah je odprla prva ob svojih številnih trgovskih vrat poslovno-trgovski center TA-BU Krško. To poslovno trgovsko središče nastaja v objektih nekdanjega krškega podjetja SOP, ki jih je kupila ljubljanska gospodarska družba TA-BU.

V glavnem poslovnom objektu, ki obsega 13.000 kv. m, bodo trgovine, kjer bo na 9.000 kv. metrih približno 50 različnih lokalov. V dosedanjih načrtih so 1.000 kv. metrov namenili bodočim pisarnam, drugo bodo skladišča in podobno.

V Tabu je v nekdanjem centru naj bi še letos začelo poslovati več trgovin, potem ko so pred dnevi odprli Sparovo, eno od dveh večjih. Bolj živahnost naj bi v poslovno trgovskem centru postal v prvi polovici.

• **Družba Tabu, ki torej postavlja svoj poslovno trgovski center v Krškem ob bok podobnim obstojecim in nastajajočim središčem v sosednjini, je najstarejša leasing hiša v Sloveniji z lastnim kapitalom v višini nekaj več kot 198 milijonov tolarjev. Kot lesinska hiša posluje po kakovosten standardu in s certifikatom ISO 9001.**

ci prihodnjega leta, ko bo tudi svečana otvoritev.

Ob urejanju centra računajo z bodočimi kupci s širšega območja Posavja in Dolenjske ter iz Zagreba in dela BiH. Poslovno središče, ki naj bi nekako nadomestilo

izgubljene krške tovarne, obsegajo domala petino krške industrijske cone v Žadovniku. Priklučili so ga na plin in med drugim oskrbeli z lastno transformatorsko postajo.

M. L.

"Ne smemo vedeti za nasilje"

Posavski pogovor o nasilju nad ženskami - Ženska v družbi podrejena - Pomembna je možnost umika

BREŽICE - V Brežicah so se nedavno na pokrajinski okrogli mizi pogovarjali o nasilju nad ženskami. Navzoča Vera Kozmik, direktorica Urada za žensko politiko pri vladni RS in podžupanja brežiške občine, so se strinjali, da je za trpinčeno žensko izjemnega pomena možnost njenega umika z otrokom iz nasilne družine. Vendar je zavetišč za take ubežnice premalo, tudi v Posavju, kjer v krški občini deluje varna hiša za trpinčene ženske. Nekaj stanovanj za začasno bivanje žensk je sicer na voljo tudi drugje, npr. v Sevnici. Ali bo takih zavetišč več, na okrogli mizi niso zagovorili, dejstvo pa je, da je navzoči krški župan Franci Bogovič izrekel prepričanje, da bi občine verjetno brez večjih težav lahko zagovorile taka začasna socialna stanovanja.

Nasilje nad ženskami zaskrbljeno gledajo tudi šole, kot so podarile na okrogli mizi nekatere učiteljice. "Vendar naj bi zaradi varovanja osebnih podatkov zadnjega leta ne vedeli za razmere v družini solarjev. Če tega ne bi smela vedeti, kaj lahko naredim kot učiteljica za otroka, ki se znaide v stiski zaradi družinskega nasilja?" se je spraševala ena od učiteljic.

- Vera Kozmik ugotavlja, da nasilje družbe veliko stane, in sicer je strošek tako zdravljenje ran poškodovanke kot morebitni zapor, v katerega pošlejo nasilnega. Kljub visokim stroškom družbe naredi zelo malo ali nič za zmanjšanje nasilja. Kozmikova je pozvala, naj bi občinske proračune delači z misijo na pomoč žrtvam nasilja, tako da bi npr. opremljali socialna stanovanja in prva zavetišča za ženske, ki zbeže od nasilneza.

L. M.

NAJLEPŠE V DEŽELI TEJ - V osnovni šoli Artiče je Turistična zveza Slovenije v petek podela letosnjega priznanja najlepšem urejenim osnovnim in srednjim šolam, ki so sodelovale v projektu Moja dežela - lepa in gospodarska. Med osnovnimi je v omenjenem tekmovanju dosegla 1. mesto OŠ Naklo, 2. OŠ Artiče in 3. mesto OŠ Ivana Cankarja v Vrhniku. Med srednjimi je dosegla 1. mesto gimnazija Ravne, 2. gimnazija Celje-Center in 3. mesto živilska šola Maribor. Na fotografiji: dr. Marjan Rožič, predsednik TZS (v sredini), izroča priznanje Mihu Halerju, ravnatelju OŠ Artiče (levo). (Foto: M. L.)

RUDNIK V ŠOLI - Med prvimi je vstopil v šolski premogovniški rov Bojan Jankovič (na sliki desno), po čigar zamisli je nastal malo šolski premogovnik, potem ko je šola izrazila željo po takem muzejskem kotičku. "Naprave, ki so tu v 'šolskem rudniku', so bile v jami zares v uporabi. Pobrali smo jih tam in z njih odstranili le največjo umazanijo, nismo pa jih barvali, da bi bilo vse čim bolj takoj, kot je bilo v resnici," je pojasnil Jankovič. Številni obiskovalci, ki jih zaradi prostorske stiske v rovu fotoaparat ni dosegel, so zanimali opazovali rudnik v malem. (Foto: L. M.)

Kako si zagotoviti varno starost?

Banke ponujajo rentno varčevanje, zavarovalnice pa različne oblike rentnega in prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja - Ker gre za dolgoročne obveznosti, razmislek ni odveč

NOVO MESTO - Bralci nam sporočajo, da se pri njih doma zadnje čase pogosto oglašajo agenti različnih zavarovalnic, ki ponujajo rentna in pokojninska zavarovanja. Če tudi vas presenetí tak obisk, se nikar ne dajte na hitro prepričati, temveč si vzemite čas za premislek o tem, kakšna je zavarovalnica in kakšno zavarovanje vam ponuja. Temeljito je treba tudi premisliti, koliko denarja smo sposobni vsak mesec oddvajti od zasluzkov, saj gre za dolgoročne, pogosto tudi tridesetletne obveznosti.

Zdaj je že vsakomur jasno, da se prihodnje generacije upokojencev ne bodo mogle zanašati na prislužene osnovne pokojnine, saj obvezni prispevkov za pokojninsko zavarovanje ne bo mogoče v nedogled večati. Trenutno morajo trije zaposleni Slovenci s prispevkvi poskrbeti za dva upokojenca, čez 25 let pa naj bi, če bi pozabili na pokojninsko reformo, še vsak zaposleni imel "na čez" po enega upokojenca. Tako srednji in mlajši generaciji ne preostane drugega, kot da za varno starost poskrbi sama, še pred tem pa temeljito premisiši in se pouči, kakšne možnosti ima. Že dolgo se namreč klasičnemu varčevanju v nogavicah in na bankah pridružuje vlaganje v nepremičnine in vrednostne papirje ali pa v dodatno pokojninsko in rentno zavarovanje.

Ceprav je sistem rentnih in prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj pri nas še v povoju in

država za tako naložbo v prihodnost za zdaj ne priznava omembne vrednosti olajšav, so zavarovalnice na tem področju zelo aktivne in se borijo za svoje mesto na trgu. Poleg tega banke ponujajo še rentno varčevanje, ki je lahko tolarško, tolarško z valutno klavzulo in devizno. Varčujemo lahko z mesečnimi pologili ali z enkratnim pologom večjega zneska. Banke predpisujejo minimalne zneske mesečnih pologov (najpogosteje 5.000 tolarjev) in enkratnih pologov (od 200 do 500 tisočakov). Več o takem načinu varčevanja izvemo pri izbrani banki, kjer nam tudi povedo, kakšne so obresti, za kako dolgo lahko sklenemo rentno varčevanje, kako dolgo se izplačuje renta in kako visoka je.

Med rentnim zavarovanjem in rentnim varčevanjem je precejšnja razlika, saj pri varčevanju samo vplačujemo mesečne pologe, da smo na koncu upravičeni do rente, pri zavarovanju pa smo

poleg tega tudi zavarovani. Medtem ko zavarovalnice v primeru smrti upravičenca izplačajo dogovorjeno vsoto za smrt, banke izplačajo le do takrat vplačane premije z obrestmi. Ker so se v zadnjem desetletju pri nas močno razmaznili tudi življenska zavarovanja, naj še poudarimo, da mnoge zavarovalnice po izteku zavarovalne dobe ponujajo izplačilo v gotovini ali rento. Nekatere zavarovalnice ponujajo tudi kombinacijo rentnega in življenskega zavarovanja.

Rentno zavarovanje lahko sklenešmo za vse življenje ali za določen čas; slednje je še posebej primerno, če v prihodnosti pričakujemo in načrtujemo dodatne stroške, na primer s šolanjem otrok. Bolj pogosta oblika je renta za vse življenje, ki jo, kot že ime pove, dobivamo po izteku vplačevanja premij vsak mesec do konca življenja. Pri rentnem zavarovanju so izplačila rent ovisna od spola, ker ženske povprečno dočakajo večjo starost. To pomeni, da morajo za enako rento ob enakih pogojih vplačevati večje premije ali pa se ob enakih premijah spriznatiti z manjšo rento.

Zavarovanje pri posameznih zavarovalnicah se med sabo razlikujejo po tem, kaj se zgodi, če zavarovanec umre med vplačevanjem ali med prejemanjem rente, koliko zavarovalnice izplačajo, kako dolgo še izplačujejo rento in kdo so dediči. Rentna zavarovanja so dokaj varna naložba, saj morajo zavarovalnice tako zbrana sredstva po zakonu voditi na poseben računu, iz katerega se ne pokrivajo izgube iz zavarovanj drugih vrst, prav tako pa ta sredstva v primeru stečaja niso del stecajne mase.

Pri dodatnih pokojninskih zavarovanjih zavarovanec praviloma ne dobi dodatne pokojnine prej, dokler ne izpolni pogojev za upokojitev. Če zavarovanec umre še med plačevanjem premij, zavarovalnica ne izplača dedičem nobenih sredstev. Pogosto je tudi prostovoljnim pokojninskim zavarovanjem mogoče priključiti še zavarovanje za primer smrti ali celo nezgode. V naslednjih letih se bo ponudba programov prostovoljnega pokojninskega zavarovanja verjetno precej bogatila, še posebej, če se bo vplačevanje premij štelo za olajšavo pri dohodniku. Olajšavo lahko uveljavljamo že zdaj, vendar samo v okviru 3 odstotkov davčne osnove.

B. DUŠIČ GORNIK

DOLENJSKI LIST

S posojili do 100 delovnih mest

Dolenjski in belokranjski podjetniki so se ogreli za ugodna posojila za nova delovna mesta - Milijon za eno - Odvisno od soudeležbe občin - 40 prosilcev še čaka v vrsti

NOVO MESTO - Podjetniški center Novo mesto je sredi leta pridobil 30 milijonov državnega denarja ter ga povečal še z 20 milijoni občinskih in 50 milijoni bančnih tolarjev. Tako se je nabralo 100 novih milijonov za ugodna posojila za odpiranje 100 novih delovnih mest, ki so jih navkljub bojazni v manj kot v pol leta že porabili. Kot je povedal direktor Andrej Škrinjar, v vrsti že čaka 40 novih prosilcev za posojila, kar samo potrjuje, da so mikrokrediti prava vzpodbuda za mala podjetja.

Podjetniški center je morda veliko delo opravil z majhnim opravilom, saj je obvestil vse delodajalce, ki so letos koga zaposlili za nedolochen čas ali so se samozaopslili. Zanimanje je bilo izjemno, tako da je na območju občine Novo mesto posojilo prejelo 50

Reforma je pred vrti

Pokojninska reforma naj bi se začela uresničevati s 1. januarjem leta 2000

NOVO MESTO - Minister za delo Tone Rop zagotavlja, da bližajoči se pričetek reforme še ni razlog za mrzlično upokojevanje, saj predlagani zakon ščiti vse, ki bodo letos izpolnili pogoje za upokojitev. Ti se bodo pod enakimi pogoji kot v dosedanjem sistemu upokojili kadarkoli pozneje. Kot kaže bombo le dobili tristebrni pokojninski sistem in drugi pokojninski steber, ki je pred časom izpadel iz igre.

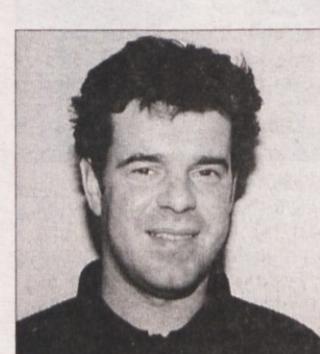
Predlagani zakon prinaša tudi nekaj novosti pri obveznem pokojninskem zavarovanju, med njimi omenimo možnost prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko zavarovanje. Največji del sprememb je pri dodatnem prostovoljnem pokojninskem zavarovanju. Pozitivni premik nakazujejo predvsem povezave s sistemom davčnih olajšav, ki bodo spodbujale delodajalce in posameznike k dodatnemu zavarovanju.

Po novem naj bi prvi pokojninski steber slonel na obveznem dokladnem zavarovanju, druga pa bi tvorili dve obliki zavarovanja: obvezno dodatno zavarovanje in prostovoljno kolektivno zavarovanje. Osnovo za tretji pokojninski steber naj bi postavilo prostovoljno zavarovanje posameznikov pri bankah in zavarovalnicah. Obvezno dodatno zavarovanje bo nadomestilo sedanji sistem beneficirane delovne dobe, saj bodo delodajalci za določene

B. D. G.

NOVO NAKUPOVALNO SREDIŠČE - Pretekli petek sta generalni direktor Mercatorja Dolenjske Stanislav Hribar in član uprave Mercatorja Marjan Sedej slovensko odprila nakupovalni center Mercatorja ob metliški obvozni. Gre za preurejeno nekdanje skladišče gradbenega materiala, ki ni več ustrezalo sodobnemu načinu prodaje. V nakupovalnem središču bodo po novem na voljo še pohištvo, bela tehnika, akustika, gostinski lokal in živila, ki jih bo mogoče kupiti tudi po sistemu cash & carry. Vsa ponudba razen cash & carry je bila v mestu že prej, a razmetana po utesnjenih, starih prostorih po vsej Metliki. Na fotografiji: ob otvoritvi je bila največja gneča pri degustaciji jedi in pičač. (Foto: M. B.-J.)

Andrej Škrinjar

Denar, da ne bi načrti ostali na papirju

Projekt CRPOV za Loški Potok

LOŠKI POTOK - Druga faza projekta Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi CRPOV za območje občine Loški Potok je že dala nekaj zanimivih ugotovitev, ki so jih po delu po posameznih delavnicah predstavili na sestanku 11. novembra. Tako kot v preteklosti bi moralo biti gozdarstvo in predelava lesa strateško najpomembnejše področje, žal pa večina lesa iz območja odide nepredelana, medtem ko nekdanji obrat Podpreska že dve leti stoji. Za napredek območja je potrebno združevanje in izobraževanje kmetov, uvesti je treba nujne ukrepe proti zaraščanju krajine in pridobiti tržno oziroma začasno znamko za izdelke z območja Loškega Potoka.

V okviru projekta CRPOV so iskali tudi dejavnike, ki zavirajo razvoj. Med temi omenjajo dejstvo, da je tri četrtine gozdov v državni lasti, kar je vzrok za odvoz hladovine v predelavo v druge kraje. Opozorili so tudi na neučinkovitost kmetijstva zaradi lastniške razdrobljenosti. Že pred leti so razvoj turizma v občini opredelili kot prednostno nalogo, a se ni nič premaknilo. Treba bi bilo ustanoviti turistično društvo in odpreti turistično pisarno, za uredničev načrtov iz projekta CRPOV pa bo potrebno kar precej denarja, sicer bodo ostali le na papirju.

A. K.

KRŠKO PEKARNO BODO PRIPOJILI K ŽITU

KRŠKO - Delniška družba Žito v Ljubljana, ki ima v Krškem hčerinske podjetje Pekarno in Imperial, je sredi reorganizacije, ki naj bi prispevala k uspešnejšemu razvoju. Prvi korak je pripojitev družbe Žito Pekarno in testeninarstvo k družbi Žito, sledila pa bo pripojitev celotne pekarske dejavnosti znotraj Žita, med drugim torej tudi krške pekarni. V Žitu si obetajo, da bodo tako večji in bolj konkurenčni ter da bodo lažje povečali tržni delež. Lansko leto so zaključili z 642 milijoni tolarjev neto dobička, zadovoljni pa so tudi s poslovanjem v letošnjem letu. V začetku leta 2000 naj bi delnice Žita začele kotirati na trgu B Ljubljanske borze.

RIBNICA - Ceprav je Inles, d.d., največji proizvajalec stavbnega pohištva v državi, ima na domaćih trgih le 6-odstoten tržni delež. Vendar namerava že v prihodnjih dveh do treh letih povečati svoj tržni delež na programu stavbnega pohištva v Sloveniji na 15 do 20 odstotkov, s čimer bi uresničili cilj, da bi bil Inles končno bolj prisoten tudi na domaćih trgih. V začetku prihodnjega leta se bo Inles v celoti uresničila želja, da bi v svojo last pridobil oboj svojih prodajnih kanala: Inles Trgovina, d.d., in firmo Lesco iz Münchena. Še ta mesec se bo namreč Inles pripojila Inles Trgovina, d.d., kadar so se soglasno odločili delničarji Inles Trgovine na skupščini v začetku novembra, predvidoma januarja prihodnje leto pa naj bi uresničili tudi sklep delničarjev Lesca, da bodo svoje deleže odprodali Inlesu. V Inlesu Trgovini, preko katere je Inles prodajal 15 odstotkov svojih proizvodov, je imel Inles do sedaj 19-odstoten delež, v Lescu, preko katerega so na tuje trge izvažali kar 85 odstotkov celotne realizacije, pa 16-odstoten lastninski delež.

S pripojitvijo Inles Trgovine bo Inles prevzel vse 140 zaposlenih v Trgovini in njihove trge. Za Inles, ki na domaćih trgih proda le 7 odstotkov celotne realizacije - ta bo v letošnjem letu znašala 5,3 milijarde tolarjev, za prihodnje leto pa načrtujejo prodajne prihodke v višini 6 milijard - bo to priložnost, da bodo lahko povečali prodajo na domaćem trgu, kar je tudi njihova že dolgoletna želja. Nove priložnosti pa jim bo prineslo tudi kar 92-odstotno lastništvo Lescu, ki bo postal Inlesova hčerinska firma.

M. L.-S.

Malo za pokojninske bone

enem tednu razprodajanja je presežena ponudba nekoliko popustila in tečaji so se postopno pričeli popravljati.

Trgovanje v uvrščenih kotacijah A in B je bilo bolj umirjeno, kljub temu je tudi indeks SBI izgubil dober odstotek vrednosti. Pozornost borznikov je bila tudi prejšnji teden usmerjena v delnice obeh farmacevtskih družb, delnice Luke in Intereurope ter nekatere večje posle s svežnji. Po krajšem premoru na Bank Austria in borzna hiša Publikum zoper pričeli intenzivneje prodajati delnice Leka. Cena je v posameznih dneh padla pod 34.000 tolarjev. Gre pa za delnice, ki jih še vedno prodajajo tuji lastniki Leka. Spor med državo in Luko Koper je za zdaj obstal v "pat poziciji", saj država ni pristala v menjalno razmerje za delnice, ki sta ga ob združitvi predvideli Luka in Intereurope. Združevanje obeh družb je zaradi tega odmaknjeno v nedoločeno prihodnost, s tem pa je ponovno ustvarjen prostor za špekuliranje s tečaji delnic, s katerimi bodo še naprej uspešno manipulirali "dobro obveščeni". Povezano trgovanje z večimi svežnji je običajen pojavi bližajočega se konca leta. Velik del teh transakcij pa je namenjen predvsem pripravljanju ustreznih zaključnih poslovnih bilanc.

IZTOK PLUT
Dolenjska borzoposredniška družba, d.o.o.
Glavni trg 10, 8000 Novo mesto
Tel.: 068/371-8221, 371-8228

Za prostorski načrt

Vse prepočasi

ONEK PRI KOČEVJU - Ob začetku druge svetovne vojne je Onek štel le 37 hiš, v katerih je bivalo nekaj nad 130 prebivalcev, po vojni pa več kot pol manj. Vaščani se že vrsto let zavzemajo, da bi opredelili slabša kmetijska zemljišča in druga zemljišča za individualno stanovanjsko gradnjo, a do zdaj neuspešno.

Preteklo leto, ko je bilo v javni obravnavi gradivo o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjoročnega plana Občine Kočevje, so pričakovali, da se bo ta njihov predlog kmalu uresničil. Zdaj pa menijo, da ne bo tako, ker po več kot enoletni obravnavi ni bil v tej zvezi sprejet občinski predpis o prostorskih sestavinah do leta 2000. To pričakujejo, da bo do prihodnje pomlad. Odkar je po prizadevanju Občine Kočevje pod vodstvom župana Janka Vebra asfaltirana cesta od Kočevja do Koprivnika, so se prometne zvezde te vasi zelo izboljšale. To pa je tudi vzrok, da je vedno več interesentov za gradnjo ob tej občinstveni vasi, ki ima ugodno sončno lego v vseh letnih časih.

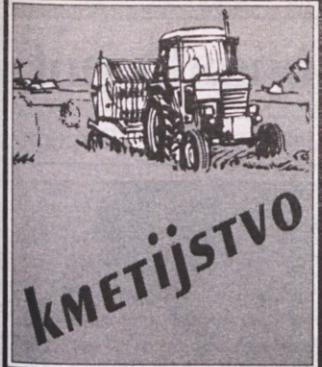
V. DRAGOŠ

NOVO MESTO - Podjetniški center Novo mesto je sredi leta pridobil 30 milijonov državnega denarja ter ga povečal še z 20 milijoni občinskih in 50 milijoni bančnih tolarjev. Tako se je nabralo 100 novih milijonov za ugodna posojila za odpiranje 100 novih delovnih mest, ki so jih navkljub bojazni v manj kot v pol leta že porabili. Kot je povedal direktor Andrej Škrinjar, v vrsti že čaka 40 novih prosilcev za posojila, kar samo potrjuje, da so mikrokrediti prava vzpodbuda za mala podjetja.

Prosilci, preostala polovica je iz drugih občin območja, na katerih že deluje Garancijski sklad. V naš sklad sta poleg mestne občine Novo mesto došle pristopili tudi občini Metlika in Semič ter še Kočevje, Loški Potok, Osilnica in Kostel. Sklad je v pol leta poslovanja odobril za 200 milijonov tolarjev posojil in za 800 milijonov tolarjev jamstev," je povedal Škrinjar.

Kreditni odbor se sestaja vsak mesec, kar je prednost v primerjavi z občinskimi razpisami, ki so enkratni in jih mnogi podjetniki zamudijo. Ker gre za posojila, se bo denar vračal v sklad, ki bo v prihodnje vse večji.

B. DUŠIČ GORNIK

Sofinanciranje uvajanja novih kultur

Da bi vzpodbudili pridelovalce, jim občina nudi različne oblike pomoči - Letos tudi sofinanciranje rastlinjakov in proizvodnje paprike in paradižnika

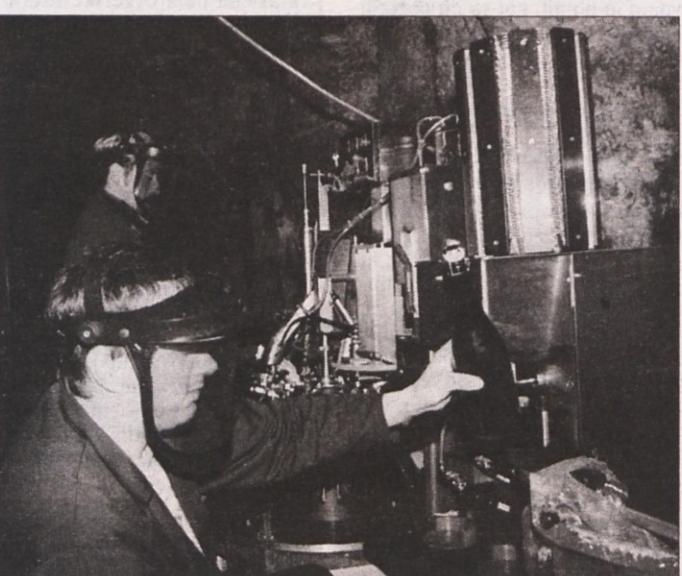
RIBNICA - Na Ribniškem, kjer je kmetovanje predvsem v južnih predelih, v izrazitem upadanju, si občina prizadeva z najrazličnejšimi akcijami vzpodbuditi pridelovalce. Poleg že utečenih oblik pomoči kmetovalcem so letos na novo začeli še sofinanciranjem rastlinjakov, prvič letos pa so denarno podprtli tudi uvajanje novih kultur.

Ker je veliko število majhnih in razdrobljenih parcel, ki v povprečju merijo le 11 arov, eden ključnih problemov pri zagotavljanju ekonomnosti kmetovanja, občina že tri leta vodi postopek za združevanje zemljišč. Letos so prejeli 18 vlog, na podlagi katerih bodo prosilcem brezplačno opravili vse potrebno v zvezi z zamenjavami parcel, ki skupno merijo 8 hektarjev. Na podlagi v aprili objavljenega razpisa za izgradnjo pašnikov in izvedbo malih melioracij so sofinancirali ureditev pašnikov na 12 hektarjih zemljišč in malih melioracij na 2,5 hektarjih, v teh dneh pa bodo objavili še

vsaleta razpis za subvencioniranje obrestnih mer za investicije v kmetijstvu, po katerem bo občina vlagateljem krila razliko do polne obrestne mere bančnih kreditov v višini nad tom + 3 odstotke.

Na dolenjevaškem polju, kjer je zaraščenost največja, nameravajo po letos upešno opravljeno na jemu dela zemljišč in njihovi oddaji v podnajem zasebniku, ki se je zavezal, da bo travnike kosil, z dolgoročnimi najemi ali odkupi zemljišč nadaljevati, razmišljajo pa tudi o uvedbi agrimelioracij. Na področju sofinanciranja izgradnje rastlinjakov so izvedli le eno akcijo, veliko zanimanja pa je bilo za pomoč občine pri pridelavi novih kultur in sort. Da bi dosegli boljše donose na manjših površinah je občina letos prvič na poskusnih površinah sofinancirala proizvodnjo paprike in paradižnika, prihodnje leto pa bodo poskusili še z gobami.

M. L.-S.

VINO - Zmogljivost Vinove linije za degažiranje penečih vin po klasični metodi je do 500 steklenic na uro, kar pomeni v 30-ih delovnih dneh približno 100.000 steklenic. Največ toliko tudi pridela omenjeno podjetje penečih vin po klasični metodi. (Foto: M. L.)

Dolga pot, da se prav peni

Vino Brežice desetletje s penečim vinom - Tehnološke posodobitve v klasični metodi

BREŽICE - Podjetje Vino Brežice je, potem ko je pred približno desetletjem začelo polniti peneče vino, v zadnjem času posodobilo tehnologijo za stekleničenje penečih vino.

Povedal direktor Šepetavec. Vinu potem dodajo kvasovke, sladkor in stresalni dodatek, nakar ga v šampanjskih steklenicah pustijo stati približno mesec dni.

Poznejsi postopki, ko peneče vino dobiva pričakovanje in zahtevane odlike, so dolgotrajni. Zorenie, pomembno obdobje v teh operacijah za doseg dobrega vina, v brežiskem obratu za peneče vino traja od dveh let naprej. Tako dolgo potovanje skozi vinarske postopke peneče vino zaključi na že omenjeni liniji za degažiranje, ki so jo zdaj posodobil. "Stroj steklenico odpre, porine iz steklenice usedlino, doda ustrezni liker in steklenico dopolni s penečim vinom ter jo zapre. Nato se steklenica opere, potem ko je daljši čas stala v kleti, in opremi za prodajo," je pojasnil direktor enologije. Po omenjeni metodi Vino prideluje rdečega in belega Barona Moscona.

Medtem ko klasična metoda za peninje traja daljši čas, je način za pridelavo penečih vin metoda charmat znatno hitrejši. Vino je v zadnjem obdobju posodobilo tudi postopek za pridelavo penečih vin po tej metodi. S 4 tlačnimi rezervoarji lahko zagotovi letno do 200.000 steklenic vina, kot so pred dnevi povedali v Vinu Brežice.

M. L.

Povezovanje domače obrti

JANKOVIČI - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj in domačija Raztresen pripravljata v petek, 3. decembra, ob 16. uri pri Raztresenih v Jankovičih pri Adlešičih sestanek izdelovalcev izdelkov domače obrti iz Belle krajine. Beseda bo tekla predvsem o ustanovitvi društva, združenja ali zadruge, ki bo povezovala belokranjske izdelovalce domače obrti, tudi tiste, ki nimajo registrirane dejavnosti.

AGRO NOVO MESTO
Prodajalna "Sejalec"
Prešernov trg 10
tel. 325-750

VSE ZA KOLINE

- KOLOFONIJA - SALAMURIN
- ZAČIMBE za: KRVAVICE, KLOBASE, SALAME
- NARAVNA ČREVA in ovitki za SALAME
- VRVICA ZA SALAME
- MESARICE - ŽAGE ZA KOSTI
- DESKE PVC ZA RAZSEK MESA
- MESOREZNICE - ročne in električne
- POLNILKE za krvavice in salame
- INOX kavljii za meso
- MESARSKI NOŽI DICK in VICTORINOX
- BRUSI ZA NOŽE
- PVC posode za meso

Priporočamo se za obisk na novi lokaciji - Prešernov trg 10 - nasproti Zavoda za socialno delo.

TRGATEV PO DEBELEM SNEGU - Trgači so 25. novembra gazili po pol metra debelem snegu in pobirali še zadnji laški rizling na 427 trtah v vinogradu Alojza Hoznarja v Ručetni gori. Stisnili so 400 litrov mošta pozne trgave, čeprav je Hoznar iz Ručetne vasi najprej načrtoval ledeno vino. Preveč je namreč verjetno vremensovlom, ki so napovedovali mraz, živo srebro pa se je dvignilo nad ničlo. Hoznar, ki ima tri tisoč trt, vino pa mu je kot čistemu kmetu eden pomembnejših dohodkov na kmetiji, že nekaj let pušča grozdje na trtah, čim daje mogoče. Najpoznejše je, da je tral na božič. Donegavati želi namreč čim več predikatnih vin, saj daje kakovost prednost pred količino. Dokaz, da bodo tudi njegova letošnja vina dobra, je pet velikih zlatih medalj na črnomalskem martinovanju. (Foto: M. B.-J.)

JANI GAČNIK, dipl. ing. kmet.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanč

Priprava vina na ocenjevanje

V Kmetijskem inštitutu Slovenije se iz tedna v teden stopnjuje število vzorcev vin, ki jih ocenjuje pooblaščena komisija in analizira vinski laboratorij. Vina so bila v zbiru in vinogradniških jih želijo čimprej prodati. To je razumljivo, saj so je od pomlad vlagali v vinograd in šele sedaj se jim vračajo prvi tolarji. Normalno bi bilo, da se prodajna cena vina ravna po kakovosti, ki je vino uradno priznana. Vemo pa, da še ni tako. Cena za liter vina se giblje pri belih mešanih vinih okrog 300 tolarjev. Odstopanje v ceni ni veliko, veliko pa je v kakovosti teh vin, celo za dve točki. Mislim, da ne bo treba dolgo čakati, ko bo gostinec uvidel, da ne more kupovati za goste vina, ki ne bo dosegalo uradne ocene nad 16 točk. Podobno se bo obnašal vinogradnik: za liter vina, ki je recimo doseglo nad 16 točk, bo zahteval 400 tolarjev. Poraba vina količinsko nazaduje, zahteve gostov po kakovosti pa se stopnjujejo. Zadnji čas je tudi, da se ponudi v gostinstvu samo prav dobro vino.

Za ta članek me je vzpodbudila kakovost vin, ki sem jih danes pokušal v Kmetijskem inštitutu. Začuden sem bil, v kakšnem stanju prihajajo vina na ocenjevanje. Veliko je še takšnih vinarjev, ki površno pripravijo vino za ocenjevanje oziroma vino površno vzorčijo. V Kmetijskem inštitutu steklenico z vinom takoj po prevzemu vložimo v hladilnik, v katerem vzdržjemo za bela vina temperaturo 10°C, za rdeča pa 15°C. Poleg tega, da je vino ustrezno temperirano, mora biti tudi spočito, umirjeno. Kakovo

vost istega vina bo boljša, če steklenica pred ocenjevanjem vsaj dva dni počiva. V enem dnevu se vino dovolj ne umiri. Degustatorji opažajo, da vinogradniki pošiljajo vino v ocenjevanje takoj po pretoku ali filtriranjem ali zveplanju. Vino dobi nameč takšno oceno, kot jo zaslubi tisti trenutek, ko se ocenjuje. Zato priporočam vsem, naj posvetijo veliko več časa pripravi vina na ocenjevanje, kot se to danes dogaja.

Najbolje je načrtovati vzorec vina na dolg rok. Ne sme se nam muditi. Bolje, da analizni izvid v predalu čaka na kupca, kakor pa da to natančno opravimo delamo v naglici. Dogajajo pa se še bolj nerazumljive stvari. Vzorec se dostavi v oceno v sredotočju, ko je ocenjevanje in to času, ko komisija dela. Lastnik vzorca zahteva od tajnice, naj bi bil vzorec ocenjen še isti dan, čeprav je opozorjen, da bo to škodilo oceni! Vzorec je namreč zelo pomembno opravilo pri negi vina, bodisi da se opravlja zaradi uradne ocene ali zaradi rutinskega pregleda stanja SO₂ v vinu ipd. Pri tem delu moramo biti tako natančni kot pri spomladanski rezi trte ali škropljenu vinograda! Vemo, da ce ne bomo natančno pripravili škropiva, bo na tri peronospora ali oidi. Če recimo ne bomo pravilno odvzeli vzorca vina iz posode, tudi analiza na prosti SO₂ ne bo natančna. Vino, odvezlo tik pod površino, četudi v polnem sodu, pri kemični analizi ne bo pokazalo prave vsebnosti SO₂. V sredini sodu je namreč prostega SO₂ več kot blizu vehe. Tudi organoleptična kakovost vina se razlikuje, če so vzorec istočasno odvzeti na različnih globinah vinske posode. Povprečna kakovost je namreč v vinu, ki je odvzeto v sredini posode.

Dr. JULIJ NEMANIČ

NOV PRAVILNIK ZA PROIZVAJALCE JAJC

LJUBLJANA - Od 25. novembra naprej morajo pridelovalci jedilnih jajc upoštevati določila novega pravilnika o veterinarsko-sanitarnem nadzoru nad proizvodnjo in predelavo jajc. Temeljna sprememba je v obliku registracije obrata kot industrijskega, ki je brez omejitev in ima tudi dovoljenje za izvoz; obrtniškega, kjer je omejena proizvodnja in prodaja zgolj na lokalnem trgu, ter kmečkega - za prodajo na dvorišču in na najbližji tržnici. Vsak, ki bo jajca prodajal, bo po novem moral biti registriran. Prilagoditveno obdobje za izpolnjevanje minimalnih tehničnih pogojev za obrtniške in kmečke obrate je tri leta, registracijo pa je treba opraviti takoj.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Zamrzovanje mesa in mesnin

Ob kolinah imamo naenkrat večje število zavitkov iz svežega mesa in različno oblikovanih mesnin, ki jih bomo zamrznili. Če hočemo, da bodo shranki tudi po odmrznitvi kakovostni, jih moramo pri vlaganju na hitro ohladiti do minus 18°C. Ustrezen temperaturo v zamrzovalni napravi uravnavamo s toplomerom. Za uspešno zamrzovanje bomo upoštevali nekaj pomembnih navodil. Zamrznemo le dobro ohlajeno sveže meso! Pripravimo več manjših ploščatih zavitkov, katerih teža naj ne presega 2 kg, debelina zavitka pa ne 10 cm. Kosti iz mesa izlučimo in zamrznemo v posebni plastični škatli. Predno zavitek zapremo, ga sploščimo in iztisnemo ves zrak. Nove shranke polagamo vedno ob steno zamrzovalnika.

Nataljenih in odtaljenih zavitkov mesa in mesnin ne smemo ponovno zamrzniti, ampak jih v najkrajšem času toplotno obdelamo in pripravimo jed. Za zamrzovanje pa je treba jed predhodno dobro ohladiti. Pri večjih količinah mesa mora biti vlaganje načrtno. Zapisati si moramo datum zamrzavitve, vrsto in uporabnost izdelka. Glavne lastnosti zapišemo na etiketo in jo priložimo izdelku. Po zamrznitvi so si zavitki zelo podobno.

ni in jih bréz označe težko ločimo med seboj. Rok uporabnosti je odvisen od vrste in kakovosti mesa. Mastni kosi imajo krašo dobo obstojnosti, zato jih zamrzujemo ločeno. Posebna pozornost velja zmletemu mesu. Iz zmletega mesha napravimo ploščate zavitke, ki se pred uporabo hitro odtalijo. Zato upoštevajmo: sesekljana pljučna pečenka ima obstojnost 6 mesecev, mešano meso z določeno količino masčobe pa le 3 mesece.

Mesno sekanico kot osnovno za različne jedi moramo zamrzniti takoj po obdelavi. Najbolje je, da jo vakuumsko zapakiramo.

Za pripravo SEKANIČNE PEČENKE za 6 oseb potrebujemo 1 kg mešanega sesekljana mesa, 750 g sesekljane pljučne pečenke, 4 namočene in ožete žemlje ali bel kruh, 6 jajc, 3 cebule, sol, poper, sladko papriko in 3 žlice gorčice. Vse sestavine zgnetemo v mesno testo, ki mu dodamo še svežo narezano papriko, paradižnik, rdeč korenje in peteršilj. Iz testa oblikujemo več manjših štruc in jih položimo na maščobo premazan pekač. Med seboj jih ločimo z alu folijo, da se med peko ne sprimejo. Površino premažemo z mlekom in pečemo 40 minut pri 200°C. Jed serviramo s kuhanim selerom in črnim kruhom.

Knjige, ki jih je pisalo življenje

Predstavitev dveh proznih knjig prof. Janeza Kolanca v Knjižnici Mirana Jarca - Roman Čudna pata ter zbirka esejev in kratke proze Iskanje v blodnjah

NOVO MESTO - Z izidom romana Čudna pata ter zbirke esejev in kratke proze Iskanje v blodnjah se je število tiskov, ki jih je kot avtor podpisal upokojeni prof. Janez Kolenc iz Novega mesta, dvignilo na osemnajst, kar nedvomno priča, da gre za plodovitega in vztrajnega besednega ustvarjalca. Obe knjigi sta sicer izšli že lani, vendar sta prvo javno predstavitev dočakali še letos v četrtek, 25. novembra, zvečer v veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca.

Predstavitev, ki je bila dobro obiskana, je vodil Robert Kren, izbrane odlomke iz obeh knjig sta poleg voditelja brala še Božena Petrov in Tomaž Koncilija, daljše razmišljanje o Kolencu kot besednem ustvarjalcu, ki "ne piše za zabavo in še manj za denar", ter o najnovnejših Kolencovih knjigah je prebral Jože Gorenc, o avtobiografskem ozadju romana Čudna pata pa je na koncu spregovoril tudi gost kulturnega večera sam. Za glasbene predaje je skrbel kitarist Dušan Pavlenič.

Janez Kolenc je ta čas gotovo eden najplodovitejših ustvarjalcev v vrstah novomeških literatov, hkrati pa tudi besedni ustvarjalec, ki je najdlje prisoten v javnosti. Njegove prve objave v revialnem tisku segajo še v vojna leta, ko se je pojavil s prvimi pesmimi v reviji Dom in svet. Po vojni vse do leta 1971 ni objavljaval, če izvzamemo objave v tipkopsnih Stezicah in občasnih Izvestjih novomeške gimnazije, potem pa se je pogosto kot pesnik oglašal predvsem v

ČESTITKE PROFESORU - Na koncu kulturnega večera so prof. Janezu Kolencu za 77. rojstni dan, ki ga je praznoval nekaj dni pred tem, čestitali njegovi nekdani učenci iz generacije maturantov leta 1973.

dolenjskih publikacijah od Dolenjskih razgledov do revije Rast. Prvi njegovi samostojni tiski so bili Pesniški listi - izšlo jih je osem sledile pa so jim knjižne izdaje pesniških zbirk, kot so Jesen vi-

hnik, Pogovor z mrtvimi, Sredi vsega, Pesem ubitega navčka in Most med nevidnima bregovoma. V drugi polovici devetdesetih let so izšle tudi knjižne izdaje proze, ki je sicer nastala že veliko prej, a je ni mogel niti se ni trudil, da bi jo objavil. Največ pozornosti je zbudil roman Čudna pata, v katerem pisatelj na osnovi svojih življenjskih izkušenj (Kolenc pravi, da je tri četrtine romana avtobiografskega) izrisuje razmere med vojno in po nji, kot so jih občutili slovenski humanistični izobraženci.

M. MARKELJ

MIKLAVŽEV KNJIŽNI SEJEM

SENTJERNEJ - Včeraj, 1. decembra, se je v prostorih tukajšnje osnovne šole začel že 19. tradicionalni Miklavžev knjižni sejem, ki ga pripravlja Knjigarna Mladinske knjige iz Novega mesta in Šentjernejska osnovna šola. Na sejmu je na ogled okoli 600 knjig, ki so izšle pri več slovenskih založbah v zadnjem letu dni, vse razstavljene knjige pa so seveda tudi naprodaj s posebnim sejanskim popustom. Miklavžev sejem bo odprt do petka, knjige pa si lahko ogledate in kupite od osmilj zjutraj do šestih zvečer. Gostja letosnjega sejma bo pisateljica Berta Golob, ki se bo predstavila v petek ob 10. uri šolarjem, ob 11.30 pa ostalim obiskovalcem.

Plodovita in bogata pot

Dvajsetletnica umetniškega delovanja Milka Bizjaka

LJUBLJANA - Milko Bizjak, glasbenik, konservator, publicist in založnik, izvedenec za orgelsko in sploh staro glasbo, praznuje letos dvajsetletico svojega umetniškega delovanja. Jubilej je že počastil z več koncerti, med drugim z avgustovskim koncertom na 250 let starih orglah v cerkvi Žalostne matere božje pri Trebišah. Minuli petek se je predstavil še ljubljanskemu občinstvu s koncertom v frančiškanski cerkvi. Koncertni spored je obsegal klasična dela orgelske literature od Buxtehudeja, Bacha in Waltherja do Greena in Clerambaulta, na koncu pa je zazidal še lastno skladbo Aedes cathedralis.

Bizjak je doma z Jesenic na Gorenjskem. Po končani srednji šoli je odšel študirat na Glasbeno akademijo v Zagreb in leta 1979 z odliko diplomiral. Izpopolnjeval se je še v Pragi in Gradcu ter postal izvedenec za orgelsko in sploh staro glasbo. V dveh desetletjih je imel več kot 700 samostojnih koncertov doma in na tujem, posnel več kot stiri deset plošč in kaset ter nastopil v več radijskih in televizijskih oddajah. Zanimanje za stare instrumente in glasbeno dediščino ga je spodbudilo, da se je lotil temeljnega raziskave o orglah na Slovenskem in isto-

Milko Bizjak

menska televizijska serija ter monografija Poslikave orgelskih krik. Kot poznavalec in strokovni sodelavec Restavracijskega centra je sodeloval pri obnovi več starih orgel v slovenskih cerkvah. Dejaven je tudi kot založnik, saj je v svoji glasbeni založbi Edition Bizjak izdal več albumov dotedaj še neobjavljenih skladb iz slovenskih in hrvaških arhivov ter več plošč iz serije Glasbena dediščina Slovenije. Odkar živi na Dolenjskem, je opazno obogatil tudi tukajšnjo koncertno dejavnost, saj je pobudnik in umetniški vodja Novomeškega glasbenega festivala ter cikla Koncerti ob svečah, ki jih pripravlja v Domu glasbene dediščine, na svojem sedanjem domu v Srednjem Globodolu.

M. MARKELJ

Več kot samo ogled slik

Likovna delavnica na pregledni razstavi del slikarja Janka Orača v galeriji Dolenjskega muzeja

NOVO MESTO - Razstava novejših slik novomeškega likovnega ustvarjalca Janka Orača, ki je od druge polovice oktobra na ogled v galeriji Dolenjskega muzeja, ne sameva. Poleg običajnih obiskovalcev, ki so redni gostje galerije, si je razstavo ogledalo tudi že več skupin šolarjev. Nekat-

variti lastne likovne abstrakcije. "Nepredmetno slikarstvo je za šolarje dokaj drugačna izkušnja, kot so je vajeni pri običajnem likovnem delu. Predmetni svet jim je gotovo bližje, vendar pa se tudi v abstraktrem kar znajdejo," je komentiral delo svojih varovancev likovni pedagog Branko Šuster. Tudi za Janka Orača je likovna delavnica na njegovih razstavah zanimiva izkušnja, čeprav mu podobnih izkušenj ne manjka, saj je vodil že kar precej likovnih delavnic. "Mislim, da tako razstava dodatno zaživi in polneje doseže svoj namen, kot če bi bila samo na ogled," pravi Orač in dodaja, da je ta poteza Dolenjskega muzeja vredna pozornosti ter da so izkušnje prve tovrstne likovne delavnice dobre.

MiM

SLIKARJEVI NAPOTKI - Janko Orač razlagata udeležencem likovne delavnice, kako naj se ob njegovih sliki lotijo abstraktnega likovnega izraza.

ere šolske skupine je po razstavi popeljal avtor in tako so se mladi na zanimiv način seznanili z abstraktnim slikarstvom, ki jim je sicer težje dojemljivo.

Še posebej živahn je bilo v galeriji prejšnjo sredo, ko je na razstavnišču potekala likovna delavnica. Osemnajst članov likovnega krožka iz osnovne šole Grm je srečanje z Oračovo razstavo spremenilo v neposredno slikarsko izkušnjo. Pod vodstvom svojega mentorja Branka Šustra in po nasvetih slikarja so učenci poskušali ob razstavljenih slikah ust-

Sprehod skozi "Mesečine"

V Ribnici so predstavili prvo pesniško zbirko domačinke Duške Hočevar Mihelič

RIBNICA - Pesniška zbirka Mesečine, ki jo je avtorica Duška Hočevar Mihelič predstavila domačemu občinstvu minuli petek zvečer v dvorani Ideal centra, je prva zbirka pesmi 29-letne pesnice iz Ribnice. Izšla je v teh dneh pri založbi Mondena v Grosupljem, z njemim izidom pa je avtorica uredničila željo, da bi zbirka, ki je nastajala več let, zagledala luč sveta pred njeno osebno okroglo obletnico in s tem še pred letom 2000.

Knjigo je oblikovala avtoričina sorodnica Taja Žgajnar iz Ljubljane, ki je poleg naslovnice prispela tudi dve ilustraciji, natisnili pa so jo v KVM Grafika v Ribnici, kjer so, kot pravi Duška, opravili mojstrsko delo, čeprav so

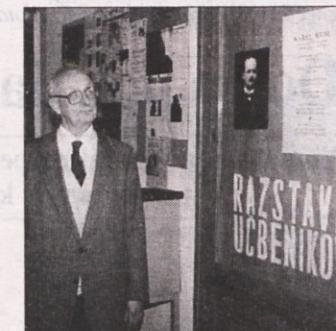
Duška Hočevar Mihelič

prvi delali trdo vezano knjigo. Obseg 80 strani, na katerih je v štirih sklopih okoli 50 pesmi. V prvem, ki ga je avtorica poimenovala Rumeno nebo, so njene zgodnejše pesmi, v drugem z naslovom Siva pesem pa so pesmi, ki ne sodijo ne v prvi in ne v tretji sklop, v katerem se pod skupnim imenom Kletev nizajo pesmi, ki razkrivajo avtoričina najmočnejša čustva. Ob sreči, ki jo je našla v zasebnem življenju, so se njena čustva umirila, v tem obdobju nastale pesmi so v četrtem sklopu, ki ga je zgovorno naslovila Ime moje ljubezni. Čeprav je večina pesmi ljubezenskih, je avtorici najbolj pri srcu pesem Malen, ki sodi med redke pesmi, v katerih obuja spomin na otroštvo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Umetniki za Karitas

Prodajna razstava tudi v Novem mestu

ZNAMENITI NOVOMEŠČAN - Ta teden so v zgornjem delu avle Knjižnice Mirana Jarca zaprla razstavo, ki jo je pripravil upokojeni prof. Dušan Modic (na sliki pred osrednjim razstavnim vitrino) v počastitev 120-letnice rojstva prof. Karla Kunca, pisca učbenikov za matematiko in fiziko. Prof. Kunc se je rodil leta 1879 v Novem mestu, matematiko in fiziko je študiral na Dunaju, v rojstno Novo mesto pa se je vrnil leta 1910 ter nato dvanajst let poučeval na novomeški gimnaziji. Razstava je bila odprta dva meseca, torej dovolj, da se je ime Karla Kunca ponovno zapisalo v kulturno zavest javnosti. (Foto: MiM)

GLASBENO-PESNIŠKI VEČER

KRŠKO - Danes, 2. decembra, bo ob šestih zvečer v Valvasorjevi knjižnici glasbeno-pesniški večer, ki ga Center za socialno delo v sodelovanju s knjižnico prireja v okviru prireditev ob mednarodnih dnevnih akcij proti nasilju nad ženskami.

PLES KADETOV

BREŽICE - V Prosvetnem domu bo v torek, 7. decembra, ob 19.30 baletna predstava Ples kadetov v izvedbi plesne skupine Croatia in baleta Hrvatskega narodnega gledališča iz Zagreba.

PERKOVA RAZSTAVA V KRKI

NOVO MESTO - V Galeriji Krke bodo jutri, 3. decembra, ob šestih zvečer odprtli razstavo del akademškega slikarja Tomaža Perka. Večer bo z igranjem na orglice obogatil Miro Božič.

GRGOVIČEVA DOLENJSKA ZEMLJA

SENTJERNEJ - V večnamenskem prostoru osnovne šole bo v soboto, 4. decembra, ob sedmih zvečer kulturni večer, na katerem bodo predstavili novo pesniško zbirko Dolenjska zemlja Jožeta Grgoviča. Predstavitev bo vodil Slavko Podboj, kot gostje pa bodo nastopili: anasmabel Vrisk, Trio Frančič in Vinogradniški oktet.

Jozica Ličan v galeriji novomeškega frančiškanskega samostana

je letos pridružila galerija v knjižnici novomeškega frančiškanskega samostana. Prva razstava so odprli v soboto, 19. novembra, po večerni maši. Dejavnost Karitas in sinjevirske kolonije je postal tradicionalna. V petih letih se je v nji vrstilo 107 udeležencev, ustvarjenih in darovanih pa je bilo že 193 del. Razstavničem v Novi Gorici in Ajdovščini, kjer so doslej potekale prodajne razstave del, ustvarjenih v kolonijah Umetniki za Karitas, se

V galeriji so razstavljene in ponujene v prodajo slike petnajstih likovnih ustvarjalcev. Med njimi so imena umetnikov, s katerimi so se Novomeščani že srečali na razstavah v galeriji Krke (Klavdij Tutta, Veljko Toman) in na razstavah v frančiškanski knjižnici (Marta J. Kunaver, Jože Bartoli), večina slik pa je abstraktnih. Razstava bo odprta do 19. decembra, izkupiček od prodaje pa je namenjen materinskemu domu Karitas v Solkanu.

MiM

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

MONDENA EDINA OD DOLENJSKIH ZALOŽNIKOV - Na jubilejnem 15. Slovenskem knjižnem sejmu, ki se je zaključil v nedeljo, 28. novembra, je bila med 71 slovenskimi založniki ena sama založba z območja širše Dolenjske, grosupelska Mondena, čeprav bi imeli tudi drugi načini založniških pokazati. Na prodajni stojnicni Mondene so prijazno odstopeni nekaj prostora tudi za nekaj knjig Tiskarni Novo mesto - Dolenjske založbe, tako da novomeška založniška bera le ni šla povsem mimo knjižnega sejma. Na sliki: Mihal Frčič iz Mondene v pogovoru z Zdravkom Petričem iz Tiskarne Novo mesto. (Foto: MiM)

SKRB ZA AVTO - Neznanec je 26. novembra ponoči v Ulici 1. maja v Metliku na parkirnem prostoru z dveh osebnih avtomobilov ponjavil, s katerima sta lastnika S. Č. in A. R. pokrila svoja jeklenja konjička.

CIGARETE, RADIO... - Vse to in pa še komponente glasbenega stolpa - skupaj v vrednosti 140 tisoč tolarjev - je neznanec 27. novembra ponoči odnesel iz picerije Neli v Vavti vasi.

VLOMA V AVTA - Osumljeni 20-letni T. M. je 24. novembra ponoči vzlomil v dva parkirana avtomobile: iz seat cordobe je odnesel avtoradio znamke Blaupunkt ter manjši kalkulator, iz avta znamke Kia Pride pa avto radio znamke MTC. Predmete so policijski zasegli, zoper T. M. sledi kazenska ovadba.

DELAVEC KRADEL - Podjetje Francoti, d.o.o., Ljubljana je julija v Tuševem Dolu postavljalo montažno hišo. Podizvajalec V. K. iz Ljubnje je ukradel okrog 70 kvadratnih metrov opažnih desk, 40 kvadratnih metrov kritine in več slemenjakov. Podana je kazenska ovadba, Škoda znaša 750 tisoč tolarjev.

ZEBLO GA JE - Iz trgovine Rojal v Novem mestu je med 5. in 24. novembrom neznanec ukradel dve bundi, lastnik Z. M. je oškodovan za skoraj 18 tisoč tolarjev. Očitno je bil mraz le prehud.

POŽAGAL IN ODPELJAL PET SMREK - V začetku novembra je neznanec v gozdu na Vahti, lastki je M. P. s Hrastu pri Jugorju, z motorno žago požagal in neznanu kam odpeljal pet večjih smrek.

DIJAKU UKRADEL BULERJE - 25. novembra je neznanec iz srednje gospodarske šole v Novem mestu s hodniku dijaku R. S. iz okolice Krškega odnesel čevlj bulerje, vredne 20 tisoč tolarjev.

Petarde so nevarne

Opozorila policije

NOVO MESTO - Policija se vsako leto srečuje z množičnim metanjem petard in uporabo drugih pirotehničnih izdelkov, kar pogosto povzroči telesne poškodbe (opekljene, raztrganine rok, poškodbe oči itd.), vznemirja ljudi in živali ter onesnažuje okolje.

Policisti PU Novo mesto bodo storili vse, da bi omejili nezakonito uporabo in zmanjšali možnost poškodb. Pravijo, da bodo dosledno ukrepali proti vsem, ki bodo metali petarde ali druge pirotehnične izdelke, kjer to ni dovoljeno. "Zavedati se moramo, da je neprimerna uporaba teh izdelkov problem vseh, zato prosimo vse, predvsem pa starše, skrbnike, učitelje in vzgojitelje, naj z opozarjanjem na nevarnosti in možne posledice takega početja ter s svojim zgledom pripomorejo k preprečevanju in zmanjšanju posledic," pravi direktor PU Novo mesto Franci Povše. Policija tudi opozarja občane, naj bodo previdni pri nakupu teh izdelkov, in če se jim že ne morejo odreči, naj jih kupujejo vsaj v trgovinah, ki imajo za to vsa dovoljenja ministrstva za notranje zadeve.

Vedeti pa je treba tudi to, da se pirotehnični izdelek ne obnasa vedno tako, kot zagotavljajo navodila. Mladostniki naj jih zato uporabljajo le pod nadzorom staršev in skrbnikov.

L. M.

Postajajo diskoteke smrtno nevarne?

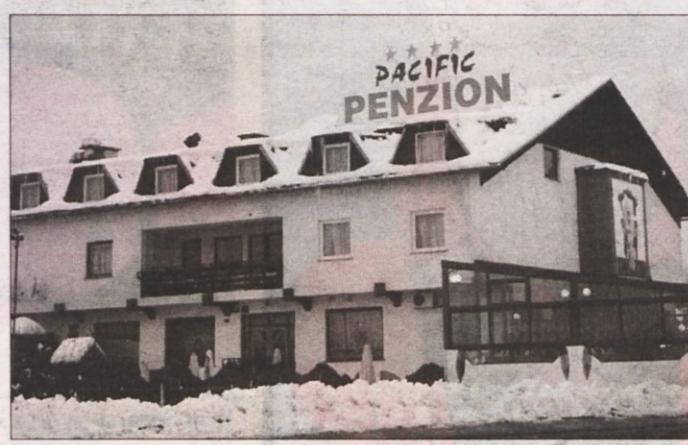
Kako preprečiti nasilje v diskotekah, ki lahko privede tudi do smrti - Tragična usoda 19-letnika - Mladi vse bolj podivjani - Za red in varnost gostov skrbijo varnostniki

KRŠKO, TREBNJE, NOVO MESTO - Pred kratkim smo poročali o tragičnem dogodku, ko je skupina mladih nasilnežev na parkirišču pred diskoteko Bruno v Gabrijelah do smrti pretepla in obrcala 19-letnega mladeniča iz okolice Novega mesta. Namesto da bi obiskovalci, željni zabave, preživeli "nepozabno" noč, se sprostili in razvedrili, so ostali brez sovraštka.

To kaže, da se nasilje med mladimi vse bolj stopnjuje in dosega prav strašljive razsežnosti. Kot pravijo psihologi, postaja odražanje ob koncu tisočetja vedno bolj zahtevno in mnogi mladi se pod najrazličnejšimi pritiski in zahtevami zatečejo v agresivno vedenje. Tu so najrazličnejše dro-

ge, od alkohola do mamil, na koncu tudi kazniva dejanja. Ob zgoraj omenjenem dogodku pa se postavlja tudi vprašanje, kako je v naših nočnih lokalih in diskotekah poskrbljeno za varnost obiskovalcev.

Lastnik diskoteke Pacific Krško Milan Senica je povedal, da sode-

MLADI SE RADI ZABAJO V DISKOTEKAH - "Za varovanje so posebej sporna parkirišča. Varnostnik sicer skrb tudi za ožje območje ob disco, toda nesreča nikoli ne počiva, očrnjeni pa smo potem lastniki," pravi lastnik diskoteke Pacific Senica. (Foto: L. M.)

Zagorelo v "Krki"

20 milijonov tolarjev škode

NOVO MESTO - V soboto, 27. novembra, ob 6.45 je prišlo verjetno zaradi samovziga do požara v stavbi obrata Tovarne zdravil Krka - Sektor biokemije, Fermentacijska proizvodnja v Brčljinu v Novem mestu. Dan prej je tam potekala proizvodnja na granulacijski liniji za poskusno proizvodnjo antibiotikov za potrebe veterinarne s snovjo monenzin. Vreče z 2620 kilogrami te snovi so zložili na osmih paletah tesno drugo ob drugi.

Z ogledom kraja dogodka so ugotovili, da je do požara priskočil prav tu. Visoka temperatura je povročila poškodbe ostrešja, taženje aluminijaste strešne in stenske pločevine, popokala so stekla na oknih v neposredni bližini depolirane snovi. Delno se je stalila instalacija električnih vodov, poškodovani pa so tudi vodi prezračevalnega sistema. Požar so pogasili gasilci GRC Novo mesto in gasilec iz podjetja, materialna škoda pa znaša 20 milijonov tolarjev.

OROPAL GOZD

DOBRAVA - Verjetno septembra je neznanec iz gozda v Dobravi posekal okrog 57 kubičnih metrov hrastovih dreves in okrog 135 kubičnih metrov smrekovih dreves in jih odpeljal neznanomakom. Lastnica je to opazila še 29. novembra.

ZASEG OROŽJA

ČRNOSELJ, BREŽICE - 24. novembra so policisti na podlagi odredbe o hišni preiskavi Okrožnega sodišča v Novem mestu opravili hišno preiskavo pri N. F. iz Črnomelja. Našli in zasegli so 20 plinskih nabojev in dva nabaja različnega kalibra. Lastnik A. F. se bo streljal pri sodniku za prekrške. 25. novembra so policisti J. P. iz okolice Brežic zasegli puško cal. 5,6 mm in 33 nabojev, za kar ni imel dovoljenja.

Pretepi na dnevнем redu

"Preden sem prišla v zavetišče, sem s partnerjem živelam skoraj deset let in vseskozi prenašala njegovo nasilje. Že sam začetek je bil čuden, saj mi je grozil, da me bo ubil, če ne bom z njim. Bala sem se in šla stanovati k njemu. Včasih je bilo tudi v redu, toda pogosto se je prepričal, vpil name, me tepel. Pa ni pil, sploh ni alkoholik, verjetno je tak že po naravi. Grozno je bil tudi ljubosumen, čeprav brez razloga. S svojo plačo sem skrbela skoraj za vse, on je v skupno gospodinjstvo prispeval zelo malo."

Vse to sem nekako prenašala, čeprav so kar nekajkrat morali priti policisti. Takrat je objabil, da bo bolje, a zgodba se je ponavljala. Stanje pa se je močno poslabšalo, ko sem neprizakovano zanosila. Ko je izvedel, je bil grozno jezen in zahteval, naj se otroka znebim ali grem stran. Nisem ga hotela poslušati in narediti splaya, saj sem si otroka želela. Kam dru-

lujejo z varnostno agencijo in sta ob koncu tedna, ob petkih in sobotah, v disku prisotna najmanj dva varnostnika. "Odvisno je od programa. Če imamo v gosteh razne zanimive ansamble in pričakujemo večji obisk, jih pride še več. Doslej nismo imeli nobenega večjega incidenta. Mladina se zna lepo zabavati in se mi zdi manj agresivna kot na primer pred petnajstimi leti, ko so se prišli v diskoteko le pretepat. Seveda so naši varnostniki že posredovali pri kakšnem manjšem sporu ali pretepu," je povedal Senica in dodal, da se kaj takega, kot se je zgodilo pred diskoteko Bruno, lahko zgodi kjer koli.

Svojo varnostno službo imajo vseskozi tudi v tri leta stari diskoteki Africa v Trebnjem. Po besedah lastnika Tomaža Gorca sta vedno prisotna najmanj dva - eden skrb za parkirišče - včasih pa tudi pet, odvisno od programa. "Hujsih incidentov do zdaj ni bilo, sicer pa imamo zdaj dobro ekipo redarjev, malo starejših, ki vedo, kako pravilno postopati z obiskovalci. Agresivnih sploh ne spustimo noter. Sicer pa se večina gostov zna mirno zabavati," je povedal Gorec.

Podobno je dejal tudi lastnik diskoteke Otočec Marjan Pavlin. Že vseskozi imajo redno zaposlenega varnostnika, ki pa se mu ob povečanem obisku pridružijo še drugi, tudi do pet. "Naša metoda je predvsem preprečevanje, sicer pa imamo poseben režim še na parkirišču zaradi hotelskih gofov," je dejal Pavlin.

L. MURN

Pomembno osveščanje mladih

Na nasilje je treba opozarjati - Se pri nas še počutite varne? - Vzgoja se začne v družini, nadaljuje v soli

Kaj ti je, deklica? je naslov akcije, ki te dni poteka v Sloveniji in s katero skušajo organizatorji opozoriti na nasilje nad ženskami. Toda ne dogaja se le ženskam in ne le v družini, saj ga je povod vedno več: na cesti, na delovnih mestih, v diskotekah itd. Nasilja se je potrebno zavedati in o njem govoriti. Se torej v naši državi ljudje počutijo več varne ali jih zaradi tega prevzema strah in nelagodje?

mladino, predvsem v OŠ, da so drugi načini reševanja nesporazumov, ne nestrnost in nasilje. V šolah je namreč že veliko izsiljevanja. Tudi jaz opozarjam na to pri svojem delu z mladimi in Romi."

DARJA MIKUNOVIC, dajanica srednje ekonomske šole v Novem mestu, iz Marindola pri Adlešičih: "Z družbo pogosto zahajam v diskoteko v Ghetu v Metliku ali v M Club Črnomelj. Prav v slednjem je bilo letos že streljanje. Mene sicer takrat ni bilo, sem pa že bila priča pretepu, a so vmes posegli varnostniki in pretepače vrgli ven. Za zdaj me v diskoteku še ni strah nasilja."

STELLA MALETIČ, dajanica srednje gradbene šole v Novem mestu, iz Brežic: "Slišala sem za tragičen dogodek zadnjič v Gabrijelah in sem preko znancev tistega fanta tudi poznala. To je res grozno. Sama se rada sproščam v diskoteki, najpogosteje ob koncu tedna v našem koncu, v Pacifiku v Krškem in v Termopolisu. Mislim, da je za varnost kar poskrbljeno z varnostniki."

L. M.

KURILNO OLJE VAM PRIPELJEMO

Ekstra lahko kurilno olje naročite po telefonu.

Skladišče: Novo mesto Brežice	068 323 814 0608 61 188
Bencinski Servis: Črnomelj Kočevje Trebnje	068 56 070 061 851 461 068 460 420

PRVO ZATOČIŠČE V SLOVENIJI

Pepcin dom za ženske in otroke, žrtve nasilja

Na svetu marsikaj ni tako, kot bi moral biti, in tako tudi zakon in družina vse prepogosta za množe ženske nista varen prostor, temveč mesto strahu, negotovosti in nasilja. Pa ne le zanje, ampak tudi za otroke. Predvsem zadnje čase je to pogosta tema pogovorov tudi v medijih. Kako to? Nasilja nad ženskami in otroki morda prej sloh ni bilo? Kaj še, pravijo strokovnjaki, le govorilo se o teh stvareh. Res pa je tudi, da pojav dandanes prav gotovo narašča. Po podatkih Društva SOS naj bi bila pri nas že vsaka peta ženska pretepena, vsaka sedma pa posiljena.

Zgodbe žensk, žrtv nasilja, so si bolj ali manj podobne, toda vsaka je drugačna. Presneljiva je pripoved neke 36-letnice, ki je začasno svoje mesto našla v Pepcinem domu Krško.

gam pa tudi nisem imela pobegniti. Tako sem trpela. Najhuj je bilo, ko me je tepel po trebuhi. Bala sem se, kako bo z dojenčkom, pa je vendorle zdrav. S pomočjo socialnih služb sem s hčerkom osem dni po porodu prišla v to zavetišče. Mala je zdaj moje največje veselje in sreča.

On otroka še ni videl, čeprav sem ga poklical po telefonu. Vztraja pri tem, naj će se otroka znebim, potem me znova vzame k sebi. Toda kaj takega mi ne pride na kraj pameti. Nikoli več ne želim biti z nasilnim moškim. Hudo je tudi, ker za hčerkovo ne plačuje preživnine. Zato sem zdaj na sodišču sprožila postopek za ugotavljanje očetovstva. Mislim, da nama bo uspelo, saj bi denar nujno potrebovali. Težko shajava z nekaj desettisočaki na mesec. Tudi zavetišče bo treba kmalu zapustiti. Moram pa povedati, da sem vsem, ki so mi pomagali v stiski, res hvaležna. Ne vem, kaj bi sicer, kakor tudi brez pomoči družine, ki žal živi v tujini. V prihodnosti se želim zaposliti in biti čim boljša mama.

Prvo zatočišče v Sloveniji

Pepcin dom Krško je bil odprt leta 1991 kot prvo zatočišče za pretepene ženske in matere z otroki v Sloveniji. Pepca Vodopivec je namreč že iz vse Slovenije, polovica iz krške občine, nekaj tudi iz brežiške. Brežiški in sevnški center za socialno delo imata v te namene le vsak po eno stanovanje.

Centru za socialno delo Krško in ta je presodil, da najbolj potrebuje zatočišče. 22. novembra pred osmimi leti je bila nameščena prva mati z dvema otrokoma, in kot je povedala vodja Pepcinega doma, socialna delavka Sonja Žugič, je do zdaj tu izhod iz stiske našlo 20 žensk in 31 otrok. V hiši je prostora za dve ženski z otroki, trenutno zdaj tam domuje le ena. "Do zdaj zavetišče razen nekaj

dni ni bilo nikoli prazno, kar govorita dokazuje njegovo potrebnost," je povedala Žugičeva in dodala, da će se le da, sprejmejo vsako žensko, ki se želi umakniti pred nasiljem. Nikoli ne pozvedujejo o resničnosti izjav. Do zdaj so tu bivale ženske že iz vse Slovenije, polovica iz krške občine, nekaj tudi iz brežiške. Brežiški in sevnški center za socialno delo imata v te namene le vsak po eno stanovanje.

Na Centru za socialno delo Krško se zavedajo, da bi bilo potrebno zavetišče, ki je njegova enota, razširiti, saj bi to omogočilo tudi izvajanje skupinskega dela, ki je pri delu z ženskami - žrtvami nasilja, še posebej pomembno. Sedaj preko javnih del izvajajo psihosocialno pomoč različnim družinam, tudi v zavetišču.

Toda vse se ustavi pri denarju. Zdaj zavetišče financira Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve - letos so za stroške delovanja namenili 550 tisoč tolarjev - sponzorji in uporabnike s svojimi prispevki. "Prispevek žensk je minimalen, pet tisoč tolarjev na mesec, vendar je pomemben, da bodo znale svoj denar pametno razpolagati tudi, ko bodo samostojne in zaradi občutka odgovornosti," meni Žugičeva. Prostor bi se dalo pridobiti z obnovno podstrešja. Naredili bi dve sobi, kuhinjo in sanitarije, kar bi zadostovalo še za dve ženski ali materi z otroki.

UGODNO!

SUHE FIGE
pakirane
500 g

279.-

1.700.- CENEJE

SIR GAUDA
OLD AMSTERDAM
WESTLAND
1 kg

1.869.-

z dobrimi željami v leto

2000

ČOKOLADNI DEDEK MRAZ
Wawi,
150 g

165.-

MANDARINE
pakirane,
2 kg

339.-

SPAR

KUHAN PRŠUT
Kras Sežana
1 kg

1.450.-

UGODNO!

OREHI
pakirani
500 g

399.-

1.019.- CENEJE

HIPERMARKET
SPAR **KRŠKO**

DOBRODOŠLI! (v decembru)

PON. - PET. 8^h - 20^h
SOBOTA 8^h - 19^h
NEDELJA 8^h - 15^h

HIPERMARKET
SPAR **NOVO MESTO**

DOBRODOŠLI! (v decembru)

PON. - PET. 8^h - 20^h
SOBOTA 8^h - 17^h
NEDELJA 7³⁰ - 12^h

Kdo je pripravljen na svojo prihodnost?

Vzgojili smo profesionalce.

Kangoo Express
- 100.000 SIT

Master
- 200.000 SIT

V športu ne morete uspeti, če se ga lotite amatersko. Prej ali slej vam zmanjka kondicije, tehnike in pravih možnosti. Enako je v poslu. Zato si ne morete privoščiti težav že na začetku - pri prevozu, recimo. Na to smo mislili tudi pri Renaultu, ko smo prav za transfer izdelali tri profesionalna vozila. **Master** je gospodar pod koši. Je najvišji, ravno prav robusten in izjemno vzdržljiv. Prenese tudi trdo igro in še tako težke naloge učinkovito spelje do cilja. **Renault Express** je gibčnejši, a še vedno dovolj močan. **Kangoo Express** pa si zna izboriti pozicijo za trojke - predvsem z desnega krila. Igralca izberite vi, ligo pa smo že mi. Profesionalno seveda.

Pri nakupu Kangooja prihranite 100.000 SIT, pri Mastru pa kar 200.000 SIT!

Čakajo na transfer.

ZDRAVILIŠČE DOLENJSKE TOPLICE

novo! Le najboljše je dovolj
dobro za zdravje!

- ROČNE MASAŽE
- BISERNE IN ZELIŠČNE KOPELI
- SAVNA
- NOTRANJI TERMALNI BAZENI
- FITNES

Vsak dan, tudi ob nedeljah!

Ob nakupu petih celih ročnih masaž
vam podarimo
vstopnico za bazen!

Informacije in rezervacije
068/65-230, 66-012

KRKAZDRAVILIŠČA

BESEDO IMA ZDRAVNIK

Artroza - najpogostejša revmatska bolezen

Artroza je ena najpogostejših revmatskih bolezni, za katero je značilna okvara hrustanca. Za to obolenje je značilno, da je kronično, napredajoče. Začetek je neopazen, blag, z bolečino v enem sklepu, čeprav lahko rentgenska preiskava odkrije obojetansko prizadetost sklepov. Velikokrat pa rentgenska slika ni v skladu s klinično sliko.

Prve težave zaradi artroze običajno nastopijo po 40 letu starosti. V nadalnjem poteku bolezni se izmenjujejo obdobja poslabšanj z obdobji mirovanja. Kaže se z bolečino, otekanjem sklepa, okorelostjo in končno z omejeno gibljivostjo in deformacijami sklepa. Prizadene male sklepe rok in nog ter velike sklepe nog (sklepe, ki nosijo težo) kolk (koksartroza), koleno (gonartroza) ter hrbtenico (tedaj govorimo o spondilozi). Diagnozo postavimo na podlagi anamnestičnih podatkov, klinične slike ter z rentgenskimi preiskavami.

Vzrok sklepne obrave v celoti ni znan. Ločimo primarne artroze (teh je največ), kjer ne poznamo vzroka in zajame več sklepov naenkrat, ter sekundarne artroze, ki nastanejo kot posledica različnih obolenj in prizadenejo največkrat samo en sklep. Običajno je vzrok za sekundarno artrozo bolezen ali dejavniki, ki vodijo do motenega delovanja gibalnega aparata in s tem do motenega prehranjevanja hrustanca. Delimo jih na mehanične dejavnike (nepravilne oblike sklepa, manjše ponavljajoče se poškodbe, čezmerne mehanične obremenitve v sklepu, prirojene deformacije sklepov), netja (gnojna in negnojna), prirojene ohlapnosti sklepnih vezi, motnje v prekravavitvi sklepa.

Najprej pride do zmehčanja in izginevanja sklepnega hrustanca. Pozneje nastanejo spremembe na kostnih delih sklepa s tvorbo nove kosti (izrastki), tvorbo degenerativnih cist, sklerozo kosti in sprememb na mehkih strukturah sklepa, na sklepnih ovojnicih in vezeh. Lahko prizadene vse starostne skupine, oba spola, vse rase in vse socialne razrede.

Preventivni ukrepi so: odstranitev ali zmanjšanje prirojenih nepravilnosti sklepa, točna anatomска naravnava zlomov, čim hitrejše zdravljenje vnetij sklepov, zdravljenje okvar meniskov, vezi itd. Spodbujamo gibanje sklepov v popolnem obsegu in razbremenilnem položaju ter preprečujemo nepravilne položaje in obremenitve sklepov. Na ta način ugodno vplivamo na prehrano sklepnega hrustanca.

Artrozo zdravimo na več načinov: zdravljenje z zdravili (protebolečinska zdravila, protivnetna zdravila), fizikalna terapija (toplotne procedure, elektro- in mehanoterapija, kinez- in hidroterapija), interartikularne injekcije kortikosteroidov in kirurško zdravljenje. V novejšem času se pri zdravljenju artroz vedno bolj uporablja dajanje hialuronske kisline (Hyalgan).

Kot smo videli, je pri zdravljenju potreben kombiniran pristop, ki zajema odpravljanje dejavnikov tveganja (predvsem debelost), fizikalno terapijo, zdravila in uporabo ustreznih pomočkov. S temsko obravnavo in s sodelovanjem samega bolnika imamo degenerativni proces pod kontrolo, napredovanje artroze se upočasni, včasih celo zaustavi. Ohranja se in povečuje funkcionalna sposobnost, bolnik se usposablja za čim normalnejše življenje in delo. To pa dosežemo, če bolezen od samega začetka zdravimo oz. preprečujemo.

DANICA ŠERUGA, dr. med.
specialistka fizikalne medicine in rehabilitacije
Zdravilišče Dolenjske Toplice

Super zakladnica daril

Od 2.12. do 24.12.1999

Super Cena 11.900,00 SIT Garnitura Whisky 6 kozarcev + steklenica

Super Cena 5.490,00 SIT Walkman SONY WM-FX 141

Super Cena 1.790,00 SIT Kelih 6/1

Gotovinski popusti s kartico Kovinotehna

Super Cena 10.990,00 SIT Jedilni pribor

KOVINOTEHNA

2000 IZZIVOV V NOVEM TISOČLETJU!

Zelo drugačno. Zelo Mobi.

MESEČNE NOVOSTI ZA MOBIJE TOREJ.

MOBIPLAVČEK.

Mobil paket, ki vam ponuja vse, kar potrebujete za dober telefonski pogovor. Razen telefona.

Od novembra torej telefoniranje po čisto vaši izbiri.

MOBINADZOR PORABE.

Po vsakem končanem pogovoru se na zaslonu mobija izpiše stanje na vašem mobiračunu.

Od decembra torej vse pod samokontrolo.

MOBIBONUS.

Mobil kartica bo stala enako => na mobiračun bo stanje višje: 1.000 => 1.100, 2.500 => 2.750, 5.000 => 5.600 SIT, 10.000 => 11.300. Z novim letom se torej za isto ceno pove več.

SKUPNI MOBIRAČUN.

Družinski člani, dobri prijatelji, morda celo sodelavci lahko uporabljate isti mobiračun.

Seveda dokler je stanje pozitivno. Od januarja torej vsi za enega eden za vse.

MOBIPREDAL.

Govorna sporočila sprejemate, poslušate in shranjujete podobno kot pri avtomatskem odzivniku običajnega telefona. V začetku leta 2000 torej tajnica za vsak žep.

MOBIGOSTOVANJE.

Za tiste, ki želite klicati in biti dosegljivi v tujini, bo možno gostovanje v tujini za določen čas brez predhodnega naročila. Od marca torej mobilji brez meja.

mobi

041 za vsak žep

WWW.MOBITEL.SI

INFORMACIJE NA BREZPLAČNI
TELEFONSKI ŠTEVILKI

080 70 70

mobitel

SLOVENSKI OPERATOR NMN & GSM

svoboden kot ptica

Dobova lahek plen Trebanjcev

Dolenjsko-posavski derbi v znaku Trebanjcev - Trener Toplak je tekmo končal z mladinci - Ribničani zmagali tudi v Škofji Loki - Nadaljevanje že 4. decembra

V zadnjem kolu prvega dela prvenstva v prvi rokometni ligi so Trebanjci doma igrali z Dobovčani in jih popolnoma nadigrali, Ribničani pa so prvi del prvenstva v Škofji Loki zaključili s peto zmago in se s tem utrdili na sredini lestvice. Prvenstvo se bo brez odmora nadaljevalo že 4. decembra.

Trebanjci so Dobovčani v minulih sezona že nekajkrat neprijetno presenetili, zato so se za sobotni dolenjsko-posavski derbi še posebej skrbno pripravili. Trebnje je bilo pred 11. kolom četrto, Dobova pa peto, a tudi ta tekma je jasno pokazala, kako velika je razlika med klubmi velike četverice in ostalimi. Dobovčani tokrat niso imeli prav nobenih možnosti, da bi se resneje uprli Trebanjem, in tudi to, da sta bila oba sodnika in delegat iz Posavja, jim ni moglo kaj prida pomagati.

Trebanjci so začeli tekmo na vso moč in že po nekaj uvodnih minutah strli odpor Dobovčanov, ki so le stežka prišli do strela na vrata, kjer jih je čakal nemagljivi Mustafa Torlo. Ko so se gostje predali, so trebanjški zvezdniki lahko privoščili celo solistične akcije in kljub temu od minute do minute večali razliko, ki je v 10. minutu drugega polčasa znašala že 17 zadetkov. Trener Toplak je tedaj najprej zamenjal vratarja Torla z Andrejem Zupančičem, za njim pa je prvo moštvo zamenjal z bojevitimi mladinci, med katerimi sta se dragocenih prvoli-

gaških golov veselila tudi Radelj in Pekol, za svoje akcije pa so golobradi mladenci poželi tudi buren aplavz do tedaj precej mirnega občinstva.

Ribničani so se v Škofji Loki veselili nove zmage nad neposrednim tekmemecem za sredino lestvice. Tekmo so bolje začeli Škofjeločani, nadaljevanje pa je ponudilo kopico preobratov in na koncu so bili Ribničani le bolj zbrani. Kot so že na prvi tekmi ob tako težko in dolgo pričakovani vrtniti v prvo ligo Ribničani zlahka zmagali, tako se jima na tekmi z istim tekmemecem obečata tudi 4. decembra. Zadnjevrščeni Izolani, ki do sedaj še niso osvojili točke, najbrž ne bodo enakovreden tekme moštva s sredine lestvice.

I. V.

KUKAVICA NI MOGEL SAM - Izkušeni Ale Kukavica si je tako kot na sliki med Blagojevičem in Šavričem pogosto poskušal utreti pot do strela na vrata trebanjskega vratarja Mustafa Torla, a njegovih pet zadetkov ni bilo dovolj, da bi se njegova Dobova enakovredno kosala s Trebnjem. S petimi zadetki pa je bil za Trebanjcem Janijem Likavcem (11) drugi najboljši strelec tekme. (Foto: I. V.)

DRUGI V ZADRU

NOVO MESTO - Na mednarodnem košarkarski turnirju za igralce do 11. leta so v Zadru nastopili tudi najmlajši novomeški košarkarji, ki so v predtekmovanju premagali ekipo košarkarske zveze Zadar in Galeb, v finalu pa s 44:48 izgubili z ekipo prvi koš. Najboljši strelec turnirja je bil Novomeščan Tadej Janc.

Vsi trije so lahko srečni

Prvi del rokometne sezone se je za Trebanjce, Dobovčane in Ribničane končal zelo dobro

Rokometni prvoligaši so z 11. kolom zaključili prvi krog prvenstva, ki ga bodo nadaljevali že 4. decembra. Predvsem za Dobovčane in Ribničane velja, da so s petimi zmagami dosegli verjetno več, kot so pred začetkom pričakovali, Trebanjci pa žal niso izkoristili nobene izmed treh priložnosti za zmago nad neposrednimi tekmcemi za vrh lestvice: Pivovarno Laško, Prulami in Perzentom; so pa lahko bolj zadovoljni ob uspehu v evropskem pokalu mest.

Trebanjci so od enajstih tekem zgubili tri tekme, in to le s tremi prvočrnimi moštvi. Četrto mesto je sicer malo manj od želja vodstva kluba, a vse to odtehta uspeh v evropskem pokalu mest. Tudi uveljavitev doma vzgojenih mladih rokometarjev, predvsem Luke Žvižega, ki mu mnogi obetajo izjemno rokometno prihodnost, kaže, da so na pravi poti, ne ravno bogato trebanjsko gospo-

darstvo pa žal vse težje sledi njihovim potrebam.

Klub hudemu porazu v zadnjem kolu prvega dela prvenstva, ki ga je ob koncu srečanja omilila Toplakova odločitev, da na igrišče pošlje mladince, morajo biti Dobovčani z doseženim več kot zadovoljni, saj si po izgubi glavnega pokrovitelja niso mogli privoščiti takih zvezdnikov kot v preteklih letih, povečini domači oziroma posavski igralci pa očitno niso slabši, moštvo pa je kljub drugačnim napovedim že zelo daleč od boja za obstanek.

S sedmim mestom po prvem delu prvenstva so Ribničani vsekakor izpolnili vse cilje, ki so si jih postavili pred sezono, najpomembnejše pa je, da so se že zdavnaj rešili bojazni pred izpadom, saj so zbrali petkrat več točk kot zadnjevrščeni moštvi Jadran in Hoteli Morje Portorož iz Izole.

I. VIDMAR

TERMOTEHNIKA

več kot trgovina

ISO 9002

Največji salon kopalniške opreme na Dolenjskem!

- široka ponudba različnih priznanih proizvajalcev
- brezplačno svetovanje in ogledi na objektu
- možnost kreditiranja pri različnih bankah
- gotovinski popust
- brezplačna dostava blaga
- lastna monterska ekipa, ki vam naredi ali prenovi kopalnico v nekaj dneh

SKLOČARJECOM IN RUMU

LAKATNIKOM IN RUMU

LAZARJICEM IN RUMU

Posebna prednovodelna ugodnost v času med 25.11. in 31.12.1999:

brezplačna montaža pri nas kupljenih pip!

- prednovodelni popusti na montažo in material

Termotehnika, Pod Trško goro 83, 8000 Novo mesto, telefon: (068) 371 800, fax: (068) 322 050

www.termotehnika.si, e-pošta: termotehnika@siol.net

BESEDO IMAO ŠTEVILKE

OBOJKI

Pokal CEV, turnir 2. kola, 1. krog

- TPV Novo mesto : Poštar Beograd (ZRJ) 1:3 (-27, -18, 24, -17); Franken Brunnen Karbach (Nemčija) : Holte IF (Danska) 3:0; 2. krog - TPV Novo mesto : Franken Brunnen Karbach 0:3 (-18, -15, -18); 3. krog - Franken Br. Karbach (Nemčija) : Poštar Beograd (ZRJ) 3:0 TPV Novo mesto (Slo) : Holte IF 3:0 (21, 18, 21).

KONČNA LESTVICA: 1. Franken Br. Karbach 6, 2. Poštar Beograd 4, 3. TPV Novo mesto 2, 4. Holte IF 0.

1. DOL, moški, 9. kolo - Žužemberk : Maribor Stavbar IGM 0:3 (-20, -19, -21); LESTVICA: 1. Maribor Stavbar IGM 21, 2. Žurbi Team Kamnik 20, 3. Fužinar GOK Igem 19, 4. Bled 19, 5. Saloni Anhovo 18, 6. Olimpija 12, 7. Pomurje 11, 8. Granit 9. Žužemberk 6, 10. Astec Triglav 0. V soboto, 4. decembra, bo Žužemberk igral doma z Olimpijo.

2. DOL, moški, 8. kolo - Krka Novo mesto : Termo Lubnik 2:3; Ljutomer : Kovinar Kočevje 3:1; LESTVICA: 1. Brezovica 22... 9. Krka 5, 10. Kovinar Kočevje 4 itd. V soboto, 4. decembra bo Krka igrala v gosteh z Brezovico, Kovinar pa doma z Belinici.

3. DOL, zahod, moški, 8. kolo - Črnomelj : Kočevje 1:3, TPV Novo mesto II : Vimpro Izola 0:3, Piran : Brestanica 3:1, Magro Grosuplje : Semič 3:0; LESTVICA: 1. Kočevje 23... 4. Črnomelj 18... 7. Brestanica 7... 9. TPV Novo mesto II 6... 12. Semič 3.

NAMIZNI TENIS

1. SNTL, 9. kolo - ETA Preserje : Krka 6:1. LESTVICA: 1. ETA Preserje 17, 2. NTK Maribor 15, 3. Maxi Olimpija 14, 4. ERA Venjanje 11, 5. Radgona 9, 6. Moravske Toplice Sobota 9, 7. Radlje 7, 8. Učila Križe 4, 9. Krka 4, 10. Petovia 0.

ROKOMET

1. SRL, moški, 11. kolo - Trebnje : Dobova 35:23 (22:9); TREBNJE: Torlo, Hribar 1, Burdjan 3, Radelj 2, Begovič 2, Blagojevič, Šavrič 4, Stojkovič 3, Župančič, Likavec 12 (2), Pekol 1, Žitnik, Gradišek 4, Žvižej 4; DOBOVA Kostevc, Đapo 4, M. Urbanč 2, Martinčič 1, Bogovič 2, Voglar 1, Deržič 3, D. Urbanč 1 (1), Vertovšek 4 (4), Kranjc, Škof, Kukavica 5, Kranjčič, Alibegovič. Sedemmetrovke: Trebnje 2 (2), Dobova 5 (5). Izključitve: Trebnje 12, Dobova 10 minut.

Termo : Inles Riko 21:25 (10:13); INLES RIKO: Grm, Lesar 4, Ilc 6 (3), Ivanec 3, Zbačnik, Pajnič 2, Bartol, Djokič 4, Hoč 6. Sedemmetrovke: Termo 5:6, Inles Riko 3:3. Izključitve: Termo 10 minut, Inles Riko 12 minut.

LESTVICA: 1. Celje P. Laško 22, 2. Prule 67 20, 3. Prevent 18, 4. Trebnje 16, 5. Gorenje 11, 6. Dobova 11, 7. Inles Riko 10, 8. Radeče 8, 9. Slovan 7, 10. Termo 7, 11. Jadran 2, 12. Izola HM 0.

KOŠARKA

1. B SKL, 9. kolo - Banex : Ten Krško 90:94 (78:78, 40:47); LESTVICA: 1. Bežigrad 16, 2. Ten Krško 16, 3. Kemoplast 15, 4. Nova Gorica 15, 5. GD Hrastnik 14 itd.

REKREATIVNA

KOŠARKARSKA LIGA V KOSTANJEVICI

KOSTANJEVICA NA KRKI - Športno društvo Kostanjevica na Krki bo pripravilo rekreativno ligo v košarki. Predvajajo, da bi se tekmovalje začelo 12. decembra, sestanek vseh, ki bi želeli nastopati v rekreativni ligi, pa bo 5. decembra ob 17. uri v prostorih kulturnega doma v Kostanjevici. Vsa dodatna pojasnila dobite po telefonu (041) 847 807.

URŠKI SILVESTER PRVI TURNIR

MIRNA - Na prvem badmintonskem turnirju za slovensko jačnostno levestvico do 17. leta je med dekleti zmagal 13-letna mirnska igralka Urška Silvester. V finalu je z 2:1 premagala leto mlajšo sestro Špelo, ki je kasneje v boju za drugo mesto izgubila z Lenčavčko Simono Koncut.

DIJAŠKI NOGOMETNI FINALE V ŠMIHELJU

NOVO MESTO - V torek, 30. novembra, je Šolski center Novo mesto v dvorani Leona Štuklja v Šmihelu pripravlil finallni turnir državnega prvenstva srednjih šol v nogometu. Prvo polfinalno tekmo med Kranjem in Ptujem so s 3:2 dobili Kranjčani, na drugi tekmi pa so s 6:2 Velenčani premagali Novomeščane. Tekmo za prvo mesto med Kranjem in Velenjem je s 5:3 dobil Kranj, Novomeščani pa so si z zmago nad Ptujem z 8:3 prigrali tretje mesto v državi.

BADMINTON NOVOST V RIBNICI - Vribniški dolini se zadnja leta vse bolj uveljavlja tudi badminton. Člani kluba že tretje leto vadijo v majhni dvorani TVD Partizana in se pripravljajo na prve tekme. Prejšnji teden so se pomerili s tekmcem iz Ljubljane in pokazali, da znajo že kar precej. (Foto: M. Glavonjič)

KRKA ZDRAVILIŠČA HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

• MIKLAVŽEV EKIPNI TURNIR - V teniškem centru Otočec bodo v soboto, 4. decembra, ob 15. uri pripravili drugi Miklavžev ekipni teniški turnir. Štiričlansko ekipo sestavljata dva para. Prvi krog turnirja bo potekal v skupinah po sistemu vsak z vsakim, v drugi del tekmovanja pa se uvrstitev med najboljše štiri parov se igrajo na en niz.

v primeru izenačenega izida 1:1 pa se igra tretji dvoboj do 10 točk. Na prvem Miklavževem turnirju je lani zmagala ekipa Pesim (Ribičič, Ivanovič, Simčič, Dolčič). Prijava na turnir za celo ekipo znaša 7.000 tolarjev, v kar je vstet tudi topli obrok. Vsa ostala pojasnila dobite po telefonu (068) 75 458. Prijave zbirajo do petka, 3. novembra, do 18. ure.

Snežni topovi in sedežnice zdaj zares

V smučarskem centru Rog Črmošnjice se stvari premikajo na bolje - Zdravilišča z osmimi občinami ustanavljajo novo družbo, ki bo upravljala s smučišči in poskrbel za posodobitev - Sedežnica iz doline na sam vrh in umetno zasneževanje

ČRMOŠNJCICE - Največje dolensko smučišče Rog Črmošnjice čakajo lepi časi, na to vsaj kažejo načrti posodobitve. Ideja, da bi smučišče opremili s snežnimi topovi in se tako izognili tveganju s snegom revnih zim ter s sedežnicami iz doline na vrh Gač povezali nekdanje Rogovo smučišče z obstoječim, ni nova, a so bili tovrstni načrti do sedaj bolj pobožne želje dolenskih ljubiteljev smučanja. Zdaj ni več tako, saj se je marsikaj spremenilo. Če bo šlo po načrtih in sreči, bodo priljubljene Gače dobile topove in sedežnico iz doline že prihodnje leto.

Gače imajo smučarsko tradicijo. Prva pisna omemba smučarskega centra na Gačah sega v leto 1939. V povojnih letih so tu smučali in tekmovali predvsem gozdari, prvo vlečnico pa je v sedemdesetih letih v dolini v Črmošnjicah postavilo novomeško smučarsko društvo Rog.

Smučarski Center Rog Črmošnjice je začel nastajati leta 1983, ko je Krka iz vasi Gričice (700 m nad morjem) do vrha Gač (965 m) speljala prvo vlečnico in postavila brunarico, leto kasneje pa so Gače dobile še drugo vlečnico. Z vlečnicama dvoječima Vrh 1 in Vrh 2 se je leta

1987 razvoj smučišča takoj rekoč ustavil, za kar so bile kljub nekoliko drugačnim načrtom krive predvsem zelene zime. Medtem ko so se drugod po Evropi in marsikje po Sloveniji tveganju izognili z umetnim zasneževanjem, se je pet vlečnic na Gačah zaradi pomanjkanja snega vrtole le po nekaj dñih na leto.

Krkina Zdravilišča, na katera je Krka leta 1991 prenesla smučišča nad Črmošnjicami, sama niso zmog-

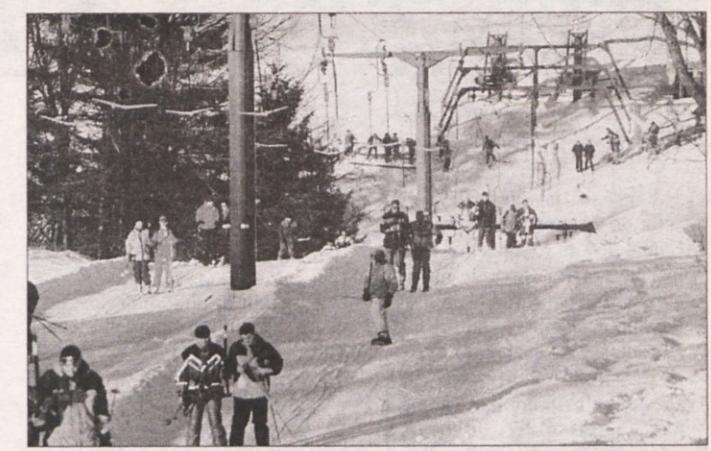
• **Umetno zasneževanje bo urejeno z novim tako imenovanim žirafnim sistemom snežnih topov.** V prvi fazi bi s petimi topovi omogočili dosneževanje, v drugi fazi pa naj bi z 12 topovi pokrili celotno smučišče. Tretja faza predvideva tudi osvetlitev smučišča za nočno smuko. In koliko bo vse skupaj stal? Vodovod je ocenjen na 24 milijonov tolarjev, sistem umetnega zasneževanja na 150 milijonov, celotna investicija skupaj s sedežnicami pa na 350 milijonov tolarjev oziroma 3,5 milijona nemških mark. V predračunu ni všteta restavracija z apartmajmi v dolini.

la uresničiti načrtov. Poskušala so kandidirati za denar, ki ga je država namenila razvoju smučišča, a ker žičničarstvo ni osnovna dejavnost Zdravilišča, niso dobili niti tolarja. Edina rešitev je bila, da skupaj z dolenskimi in belokranjskimi občinami ustanovijo podjetje, ki bi od države lahko dobilo zajeten delež od blizu milijarde tolarjev, razvoju žičničarstva namenjenega denarja. Gre za denar, ki ga ni treba vrniti, na voljo pa so tudi ugodni krediti.

Dogovori z dolenskimi in belokranjskimi občinami so končani,

občinski sveti osmih občin pa so že dali soglasje k soustanovitvi Smučarsko-rekreacijskega centra Rog Črmošnjice, d.o.o. Ustanovni kapital družbe znaša 15 milijonov tolarjev, pri čemer Krka Zdravilišča vložijo tretjino, višina osnovnih ustanovitvenih vložkov občin Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Žužemberk, Semič, Dolenjske Toplice, Škocjan in Mirna Peč pa so opredeljeni glede na število prebivalcev. Družba Krka Zdravilišča je pripravljena novi družbi odstopiti vse pravice, ki jih ima na smučišču, in ji datih v brezplačno uporabo vso opremo in naprave, medtem ko občina Semič novi družbi ponuja v brezplačno uporabo zemljišča, na katerem se razprostira smučišče. O namenski porabi denarja bo odločala skupščina družbe v skladu z deležem posameznih družbenikov.

Pismo o nameri, ustanoviti gospodarsko družbo je podpisal tudi župan občine Trebnje, a so občinski svetniki prepričali, da bi bila točka o sodelovanju pri soustanovitvi centra Rog Črmošnjice sploh prišla na dnevnii red seje občinskega sveta. Šentjernejška občina se je razumljivih razlogov sodelovanju odpovedala že prej, saj želi urediti svoje smučišče na Javorovici.

MOJSTER IN VAJENEC - Alojz Derganc (desno) je prišel na Gače, ko so leta 1982 na območju smučišča gozdarji podirali dreve in čistili grmovje, ki je po vojni zaraslo kočevske njive in košenice. Vodja smučišča je vseh 17 let, z novim letom pa se bo vrnil v dolino, kjer bo zdaj tudi pozimi po tehnični plati še naprej skrbel za Zdravilišče Dolenjske Toplice. Zdaj mu pri delu na Gačah pomaga prvi direktor Televizije Novo mesto Niko Kupc (levo), novega vodjo smučišča in kasneje tudi direktorja centra pa bo določila skupščina nove družbe. (Foto: I. V.)

pred sneženjem in vetrom. Obstajejo smučišča z dolino že sedaj povezuje pred leti urejena smučarska proga, ki pa jo bo treba ponekod še razširiti in na posameznih delih zatraviti. Nova sedežnica bo zgrajena tudi na območju smučišča. Po načrtih bodo vlečnici Vrh podaljšali za 150 m in otroško vlečnico Medo za 50 m. Iz Srednje vasi bodo napoljali vodovod do vasi Gričice, kjer bodo brez večjih posegov v prostor v vrtači uredili akumulacijsko jezero za 10.000 m³ vode, v katerem se bo zbirala tudi meteorna voda.

I. VIDMAR

Evropski bron v ju-jitsu

Na evropskem prvenstvu v ju-jitsu Rizviču bron med posamezniki, Globočanom pa v duo sistemu

GLOBOKO, NOVO MESTO - Na evropskem prvenstvu v borilini večini ju-jitsu v Leedusu v Angliji so uspešno nastopili tudi članji društva borilnih večin Katana iz Globokega in klubu Bushido iz Novega mesta. Novomeščan Zlatko Rizvič je osvojil 3. mesto v športnih borbah v kategoriji do 94 kg, njegov klubski tovarš Metod Jerman pa je bil v kategoriji do 64 kg deveti. Globočani so se izkazali v duo sistemu, kjer sta bila med mešanimi pari Gorazd Kostevec in Vanja Preskar tretja, med ženskimi pari pa sta bili Maja Ferenčak in Anita Strgar peti.

Metod Jerman je na prvenstvu nastopil poškodovan, saj si nekaj dni pred odhodom v Anglijo na treningu poškodoval rebra. Prvi dvoboj je kljub temu dobro prestal, v drugem dvoboji pa je poškodbo obnovil in

zaradi bolečin odstopil od nadaljnega tekmovanja. Zlatko Rizvič je v prvem kolu izgubil dvoboj z viceprvakom sveta, v drugem kolu pa je premagal najboljšega nemškega predstavnika v tej kategoriji, a mu je ta poškodova nos. Na koncu se je Rizvič srečal s Švedom in ga premagal s tremi iponi, kar mu je prinesel bron, s čimer se je približal svojemu največjemu uspehu, za kar steje tretje mesto na svetovnih igrah.

Naslednje leto bo na Danskem svetovno prvenstvo v ju-jitsu, na katerem je Zlatko Rizvič osvojiti dovolj točk za nastop na naslednjih svetovnih igrah na Japonskem, potem pa naj bi se umaknil z mednarodne scene. Na prvenstvu bo nastopil tudi Jerman, ki upa, da bo imel na Danskem več sreč in bo nastopil zdrav. Precej,

ŽUŽEMBERČANI zdaj brez navijačev

Po prvem delu predzadnjem na lestvici - Šola ne dovoli nogometu v telovadnici, navijači pa nočeo navijati za odbojkarje - Zdaj vsaka tekma odločilna za obstanek

ŽUŽEMBERK - Odbojkarji so končali prvi del sezone, po katerem je Žužemberk predzadnji, čeprav je ugnal celo drugouvrščene Kamničane. Usoden je bil poraz z Granitom, ki bi ga Suhokranjci v drugem delu moral premagati, če želijo ostati v družbi najboljših. Že to soboto bodo nadaljevali prvenstvene boje doma z Olimpijo, ki so se ji v prvem delu dobro upirali.

Že pred tekmo med Žužemberkom in vodilnim moštvo prve slovenske odbojkarske lige mariborskim Stavbarjem IGM je bilo jasno, da Suhokranjci v boju z izkušenimi poklicnimi odbojkarji nimajo veliko možnosti za zmago, a se Žužemberčani niso vnaprej predali. Mariborčani so se izkazali že pri sprejemu začetnih vrat, kjer sta blestela Škrc in Perhar, dober sprejem pa je tudi najboljši temelj dobrega napada. Kljub temu so Žužemberčani v prvem in drugem nizu do 15 točke še držali ravnotežje na igrišču, v zaključnem delu nizov pa jim kljub

borbenosti ni šlo, kot bi si že zeleli. Bolj kot poraz s trenutno najboljšim slovenskim odbojkarskim moštvom je Žužemberčane prizadel poniževalen odnos mariborskih odbojkarjev do slabših tekmev, na drugi strani mreže pa je s požrtvovalno igro in odnosom do igre in tekmev Vlatko Petkovič štajerskem gostom pokazal, kako bi se moral na igrišču obnašati pravi športnik.

Žužemberk je po končanem prvem delu z dvema zmagama (nad drugouvrščenim Kamnikom in zadnjeuvrščenim Astecom Triglavom) in sedmimi porazi na predzadnjem mestu,

borbosteni ni šlo, kot bi si že zeleli. Bolj kot poraz s trenutno najboljšim slovenskim odbojkarskim moštvom je Žužemberčane prizadel poniževalen odnos mariborskih odbojkarjev do slabših tekmev, na drugi strani mreže pa je s požrtvovalno igro in odnosom do igre in tekmev Vlatko Petkovič štajerskem gostom pokazal, kako bi se moral na igrišču obnašati pravi športnik.

Drugi del prvenstva se bo nadaljeval že 4. decembra, ko se bodo Žužemberčani doma pomerili z Olimpijo, ki se je morala v prvem delu v Ljubljani kar pošteno potruditi, da je ugnala živalje Suhokranjce, za katere je tako rekoč vsaka tekma s tekmeči s sredine lestvice odločilna v boju za obstanek.

Sobotna tekma z Unionom Olimpijo bo v bistvu najboljša priprava na torkovo (7. decembra) odločilno srečanje v pokalu Saporta med

osmuovrščeni Granit pa ima pred njim tri točke prednosti. Ob nezavdijljivem položaju na lestvici se edino suhokranjsko športno moštvo, ki nastopa v kateri izmed državnih lig, uboda še z drugačnimi težavami. Žužemberški odbojkarji so imeli dobro organizirano navijaško skupino, ki jih je spodbudila tudi na tekma z Portugalci in Makedonci ni bil izbran med deset igralcev, ki so stopili na parket, to pa naj bi se zgodilo sиноčni v Radovljici.

Ostalo moštvo Krke Telekomu se med premorom vneto pripravlja na naslednje pomebne tekme. Že vso bodo bodo novomeški košarkarji prvič v letošnji sezoni preizkusili svojo moč in znanje z ljubljanskim Uniom Olimpijo. Tekma bo v Tivoliju ob 19. urti, krkaši pa pričakujejo, da se bo na tribunah spet zbral več novomeških kot ljubljanskih navijačev. Zadnje igre Uniona Olimpije sicer kažejo, da je najboljše slovensko moštvo v krizi, a tukaj je zgolj navidezna in bi bila zmagata Novomeščanov v Tivoliju prava senzacija.

Sobotna tekma z Unionom Olimpijo bo v bistvu najboljša priprava na torkovo (7. decembra) odločilno srečanje v pokalu Saporta med

Krko Telekomom in vodilnim moštvom skupine H Sakalajem iz Vilne. Vilencani so pred prekinitvijo prven-

• **Medtem ko je bil obisk novomeških ljubiteljev košarke lani na tekma pokala Radivoja Korača izvrsten, letos tribune športne dvorane Marof še niso bile polne, obisk pa so ponavadi oklestili neposredni televizijski prenosni tekem Maribora v nogometni ligi prvakov oziroma nogometne reprezentance v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo. Prav navijači so krkašem lani veliko pomagali do zmage nad Rimom in precej pripomogli k dobrim igram na tekmi z Barcelono, njihovo pomoč pa bodo novomeški košarkarji potrebovali tudi v torek na odločilni tekmi s Sakalajem.**

stva zaradi kvalifikacij za evropsko prvenstvo v litovskem državnem prvenstvu prejšnji teden premagali celo zmagovalca evropske lige Žalgiris. Kljub temu, vsaj glede na prvo tekmo v Vilni Novomeščani niso brž možnosti, zmaga pa bi jim zagotovila prvo mesto v skupini in lažjega nasprotnika v šestnajstini finala pokala Saporta. Glede na razplet v skupini G naj bi to bilo šved-

DVAKRAT EVROPSKI BRON V JU-JITSU

GLOBOKO, NOVO MESTO - Na evropskem prvenstvu v borilini večini ju-jitsu v Leedusu v Angliji so uspešno nastopili tudi članji društva borilnih večin Katana iz Globokega in klubu Bushido iz Novega mesta. Novomeščan Zlatko Rizvič je osvojil 3. mesto v športnih borbah v kategoriji do 94 kg, njegov klubski tovarš Metod Jerman pa je bil v kategoriji do 64 kg deveti. Globočani so se izkazali v duo sistemu, kjer sta bila med mešanimi pari Gorazd Kostevec in Vanja Preskar tretja, med ženskimi pari pa sta bili Maja Ferenčak in Anita Strgar peti.

SPET VSE PO STAREM

NOVO MESTO - Novembrski hitropotezni turnir šahovskega kluba Novo mesto je spet dobil vodilni v skupnem seštevku Marjan Kastelic, ki na nekaterih prejšnjih turnirjih ni ravnobolestel.

Šport iz Kočevja in Ribnice

- **RIBNICA** - V sedmem krogu 2. državne lige v malem nogometu, skupina zahod, je Ribnica v Ljubljani s 5:7 izgubila s trgovino Naja. Ribnčani so v prvem polčasu pokazali manj, kot zmorejo, v nadaljevanju so dosegli štiri zadetke. Streliči z Ribnico: Mitja Mihelič 3, Miha Čampa 1, Vladin Grgurič 1.
- **RIBNICA** - V 18. krogu občinske lige v malem nogometu je bilo najbolj zanimivo srečanje med Tornadom Agatonom in Divjimi jezdci foto Toni, ki se je končalo z izidom 5:5. Na drugih dveh tekma so igrali takole: Grafit: Elin Kot 3:1, Sodražica: Turjak 9:3. Na lestvici še naprej vodi Tornado Agaton, med streliči pa Vlado Grgurič iz iste ekipe.
- **KOČEVJE** - V devetem krogu v drugi državni ligi so rokometaši Grči zmagali v Kopru (24:20). Kočevci so bili ves čas tekme boljši, Koprčane pa so presenetili predvsem z odlično igro v obrambi.
- **KOČEVJE** - Košarkarji Snežnika so v osmem krogu v drugi državni ligi z borbeno igro prese-

Smučarje presenetil sneg

Do novega leta naj bi na smučišču Izbir namestili novo sidrno vlečnico - Brez večje pomoči občine

SODRAŽICA - Na smučišču Izbir v Sodražici so prejšnji teden zagnali obe 350 m dolgi vrnvi vlečnici na ročke. Vse leto so prizadevni člani smučarskega kluba urejali okolico, razširili in podaljšali so smučišče in se pripravili, da bi še pred sezono namestili sidrno vlečnico. Kupili so opremo, skopali temelje in urejali drugo infrastrukturo, a jih je presenetil zgodnjih sneg, ki jim je začasno prekriral načrte.

Ce bi pravčasno zbrali dovolj denarja, bi nova vlečnica že obračovala. Za rekonstrukcijo smučišča so porabili 16 milijonov tolar-

jev, v kar ni všteto 700 metrov električnega kabla. Ves denar so po zbrali člani kluba sami. Občina Sodražica je primaknila le 240 tisoč tolarjev, okrog pet milijonov tolarjev pa so prispevali zasebni in podjetniki s krediti z ugodnejšo obrestno mero. Nekaj denarja pričakujejo tudi od ministra za šolstvo in šport. Tone Matelič, predsednik Smučarskega kluba Sodražica, upa, da bo sezona dolga, saj bodo le tako lahko poplačali dolgo, še pred začetkom glavnega dela smučarske sezone pa si želijo odjuge, da bi lahko namestili 480-metrsko vlečnico, ki bo na uro prepeljala 620 smučarjev. Poleg tega so zgradili garažo z lovilcem olja za teplatnik snega in urelili prostor za sanitarije. Obnovili bodo razsvetljavo, saj je za nočno smučanje izredno veliko zanimanje. Na robu smučišča bodo namestili še manjšo vlečnico za otroke. Tako so izpolnili vse pogoje za pridobitev uporabnega in obratovalnega dovoljenja. Izbir je edino urejeno smučišče v Ribniški dolini in ga množično obiskujejo smučarji iz Ljubljane, Grosuplja, Postojne, Cerknica in Loške doline. Med šolskimi počitnicami pa bo tu več tečajev za otroke in odrasle.

M.G.

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opredeljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorzazerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Trenutek nepazljivosti

DL št. 47, 25. novembra

Vsek dan se vozim po tej poti v službo in moram povedati, da avto na sliki (Yugo) že kar nekaj časa "kraši" podobo lepe slovenske pokrajine ob zelo prevozni avtocesti. Če me spomin ne var, je ta avto stal tam že pred začetkom snežnih padavin, kar pomeni, da se ni prevrnil na bok zaradi nepazljivosti voznika in razmer na cesti. Avto je bil na začetku samo odstavljen z vozišča, po nekaj dneh pa ga je nekdo prevrn.

Pravzaprav vam pišem zaradi tega, ker me zanima, kako to, da se v vsem tem času nič ne odstranil vozila že zaradi varnosti ostalih udeležencev v prometu. Mislim, da bi bilo dobro, ko bi na take probleme opozarjal tudi Dolenjski list in jih pomagal tudi razrešiti, tako kot pomaga svojim poslušalcem pri reševanju njihovih težav Val 202. Res je, da ste z rubriko "Halo, tukaj je bralec Dolenjčak" želeti prisluhniti svojim bralcem, vendar je po mojem mnenju rubrika vse prepogosto brez odgovora oz. rešitve, zato predlagam novo rubriko POMOČ BRALCEM. Za začetek vam posredujem dve vprašanji:

Kdaj bodo popravili cestišče pod nadvozi na avtocesti Novo mesto - Čatež? Kot je znano, se zaradi dveh uparjalnikov za JEK znižali cestišče pod nadvozi tudi na dolenjski avtocesti. Uparjalnika sta že dolgo časa v Krškem, cestišče pa pod dvema nadvozoma z Dobruške vasi proti Krškemu še ni v celoti zaključeno. Drugo vprašanje je povezano z avtocesto. Kdo je odgovoren oz. zadolžen za postavitev zaščitnih ograj na avtocesti? Opažam namreč, da je med Novim mestom in Čatežem veliko podvozov, ki nimajo nikakrsne zaščite. To pomeni, da v primeru zdrsa z avtocesto na teh mestih pada približno 4 metre v globino. Zaščitne ograle pa bi bile potrebne tudi na odsekih, kjer tečejo vzporedno lokalne ceste. Gre za odsek Otocec-Kronovo ter Draga-Stranje.

DARKO ŠUSTARSIC
Dobravica 3
8310 Šentjernej

problem, ki vam jih predločam, pa kdor koli je že odgovoren ranje. Meni je povsem jasno, zakaj kaj pismem, in z svoje besede seveda v celoti odgovarjam.

Spomnite se gotovo, da sem pred slabima dvema letoma prišel prav k vam s prošnjo, da pridobim evidenco športnih in podobnih površin v občini Novo mesto. Ustregli ste mi z zapiski, čeprav sem hitro ugotovil, da je evdence nepopolna, toda kot osnova je vendarla bila dobra. Da bi jo izpopolnil, to je bil moj nedvoumen namen, sem šel na teren in si zapisoval opažanja ter zraven tudi snemal in fotografiral stanje. Ker sem želel pridobiti natančne podatke, sem obiskal tudi vse novomeške osnovne in srednje šole ter vzgojno-varstveno organizacijo na Ragovski in se pogovarjal s pristojnimi. Prav tako sem v zadnjih letih o tej temi imel kar nekaj bolj ali manj neformalnih razgovorov z gospodom Križmanom, prej direktorjem Agencije za šport, sedaj pa vašim nadrejenim. Tudi on mi je povedal zanimive informacije. Sicer je tako kot vi v splošnem hvalil zadeve, se je pa povsem strinjal z mano, da je pri investicijah v otroška in športna igrišča po stanovanjskih naseljih narejenega mnogo premalo. Ko omenjate, da krajevne skupnosti naredijo premalo, vam povem, da sem seznanjen z njihovim delom in težavami. Če bi občina dala krajevnim skupnostim več denarja, vam zagotovljam, da bi bilo to, kar bi očitno morali storiti vi, že zdavnaj postorijo.

Da bi bilo moje gledanje na problem objektivnejše, sem v zadnjih letih preštudiral in prebral kar nekaj tako domače kot tuje literature, ki z različnih aspektov obravnava otroška in športna igrišča ter zelene površine. Še posebej me je zanimalo vmeševanje teh površin v urbani prostor, kakor tudi njih potrebnia ali želenia, priprločena oprema. Storite to še vi in bodite zadovoljni raje šele tedaj, ko bodo z vašim delom zadovoljni vaši občani. Sedaj niso, to vam lahko povem. Po objavi mojega članka, me je poklicalo kar nekaj ljudi, ki se strinjajo z mano, dobil pa sem tudi nekaj zanimivih novih informacij.

Ne bom vas posiljeval še z normativi in priporočili glede otroških in športnih igrišč oz. parkov, nenazadnje si jih lahko pridobite in preberete sami. Bo pa potem tudi vam jasno, o tem sem prepričan, da še večina tistih igrišč v Novem mestu, ki jih imamo, le stežka ali pa sploh ne zaslubi tega naziva. Le vršite si vsa igrišča na karto, okoli njih pa narišite kroge oz. radije dostopnosti, tako kot sem to storil jaz, in dobili booste zanimiv prizor. Ob njem se sesujejo vse vaše bogato doneče besede. Igris je mnogo premalo, tista, ki že so, pa so tako rekoč po pravilu slabo vzdrževana ali/ in slabopremljena.

TOMAŽ LEVIČAR
Novo mesto

Ne razumejo, zakaj so na zatožni klopi

DL 47, 25. novembra

V prejšnjem Dolenjskem listu je bilo objavljeno poročilo s sodne obravnave v kazenskem postopku zoper Marijo Mihelič, Zvonko Volfr - Žulič in mene z naslovom "Ne razumejo, zakaj so na zatožni klopi". Vsem trem (obdolžencem) nam je povsem jasno, zakaj smo se znašli v sodnem kolesju, le razlogi nimajo nič opraviti s kazenskim pravom in dejanjem, ki se nam očitajo. Da bi to pojasnili tudi bralcem, sem se odločil dopolniti povsem korektno poročilo novinarke s te sodne obravnave.

Očita se nam, da smo se z izdajo fiktivnih računov želeli rešiti dav-

kov, meni pa še, da sem sklenil škodljivo pogodbo s tem, da sem s 25 delavci podjetja Novoline sklenil kreditno pogodbo brez devizne klavzule. Postopek zoper nas je v celoti nezakonit. Izrek obtožbe je namreč kombinacija bivšega 133. čl. KZ RS, ki ne velja več, in 244. čl. veljavnega KZ RS, ki ni veljal v času storitve domnevnega dejanja. Ko smo zaradi tega zahtevali, da se postopek zaključi, je sodišče sprejelo sklep, ki ga je komaj še mogoče vzeti za resnega: da se po ustavni resnikogar ne sme obsoditi za dejanje, ki ni bilo določeno kot kaznivo že v času, ko je bilo storjeno, da pa to ne pomeni, da tudi postopka ni mogoče voditi dalje. Razumi, kdor more.

Da pa ne bi izgledalo, da so naši argumenti le pravne narave, naj povem tudi nekaj o očitanih dejanjih samih. Kreditna pogodba z delavci Novolina je bila sklenjena po sklepku skupščine. Delavci so na ta način dokapitalizirali podjetje, ki je imelo od ustanovitve dalje zbrane lastnike in ni slo skozi postopek lastninjen. Pogodbe so imele ustrezno revalorizacijsko klavzulo in tudi Anton Panjan, danes sodnik, takrat pa delavec Novolina, je potrdil, da so bile zakonite. Očitek iz izogibanju davkom z izdajo fiktivnih računov pa je večkrat nesmiseln. Zanj ne obstaja niti senčica dokaza. Dejstvo je, da naloge, za katere je bil račun izdan, ne zanika ničče, zato račun ne more biti fiktiven. Takrat tudi še ni bil sprejet zakon o dohodnini, očitek pa je nesmiseln tudi zato, ker obveznost fizične osebe, da plača davek na plačo, nastane s prejemom plače. Povsem nedvomno je, da nobeden od nas ni prejel sredstev, ki so bila po spornih računih nakazana podjetju Depo, zato tudi obveznost za plačilo davka od osebnih prejemkov ni nastala.

Zakaj se torej postopek, ki je tako očitno izmišljen, ne zaključi? Zakaj tožilec ne umakne obtožbe? Zakaj sodišče ne prekine farse? Zato, ker je postopek le del šinkiranja, ki sem ga deležen, odkar opozarjam na sporno delo novomeškega sodišča in tožilstva v zvezi z dvojno prodajo podjetja Pionir Zagreb. Tako je tudi v tej zadevi novomeški tožilec sprožil zoper mene postopek, ki je še bolj za lase privlčen od zgoraj opisanega. Očita mi, da sem direktorja Pionirja Novo mesto napeljal, da je prodal podjetje Pionir Zagreb prepotenci. Ker se vseskozi trudim, da bi v poslih prodajal čim draže in kupoval čim ceneje, mi sedaj novomeški tožilec sporoča, naj se ne pogajam več o njihovih cenah za od kup, saj sicer lahko končam v zaporu.

Ne vem, ali bodo zoper mene začeli še kak postopek ali ne. Vem pa, da sem (in žal ne le jaz) na zatožni klopi zato, ker so ti postopki pač le sredstvo pritiska v neki drugi igri. In tu želim dokazati, da tudi sodišče ne morejo prodati stvari, ki je že bila prodana. Ne bom popustil, ne glede na število kazenskih postopkov, ki si jih bodo izmisli. Pač verjamem, da v tej državi zakoni veljajo tudi takrat, ko nezakonito ravnajo tožili in sodniki.

DUŠAN PLUT
Novo mesto

Ne razumejo, zakaj so na zatožni klopi

DL 47, 25. novembra

Ker sem v omenjenem članku obravnava kot obtožena, želim na kratko dopolniti omenjeni zapis. Rada bi pojasnila, da me želi javno tožilstvo in sodišče v Novem mestu odsoditi za zadeve, ki niso kaznivo dejanje niti po sedanjih zakonih, kaj sele po takrat veljavnih, ko za meni očitano kršitev utaja davka (dohodnine) še sploh zakona ni bilo.

Že v prvih minutah glavne obravnave je bilo ugotovljeno, da javno tožilstvo zaradi navedenega predlogom obtožbe krši temeljne ustanovne pravice državljanov in predloga obtožbe kljub ugotovitvam ne umakne ali pa spremeni, niti sodišče ga ne zavrne, ampak vztraja z nadaljevanjem postopka.

Vse to dokazuje dvoje: Prvič: Predstavniki javnega tožilstva in sodišča očitno lahko tudi za pravno nevzdržne stvari brezmejno trošijo proračunski denar. Drugič: Z vodenjem obtožbe se javno tožilstvo in sodišče v Novem mestu očitno s pozicijo moči želi maščevati za neresne sporne zadeve Pionirja Zagreb, ki so v preteklosti bile javno objavljene, nekateri, med temi sem se znašla tudi jaz, pa imamo očitno zaradi tega nepotrebne sitnosti.

MARIJA MIHELIČ
Straža

Brez zavisti ne gre

Zadnjič sem pred Francijem povabil Poldeta. Pravzaprav njegovo zidanko, s katero se gre kmečki turizem. Pa se je usul plaz: "Lahko njeni. V prejšnjem sistemu je bil direktor, zdaj pa izkoršča veze in vezice, poznanstva. Danes brez tega ne dosežeš nič. Nemalo nepovratnih sredstev je dobil. Pa ugodne kredite. S svojim denarjem in s svojimi rokami še sekreta ne bi sezidal takšnega, kot se spodobi. Verjemi."

Zvedel sem še, da je na oblasti mafija, ki krade vseprek. Da pošten človek ne more nikam naprej, da je on, Franci, izdelal že ničkliko projekto, po mu ni uspel dobiti niti prebite pare iz naslova demografsko ogroženih področij, in da je vse skupaj še najbolj podobno bordelu, kjer vlada zakon nasilja, podkupovanja, neresnic in prevar.

Verjemite, da sem pričel počasi verjeti vse to. Le kako naj sicer lahko brez zavisti prenesi uspehi svojih znancev? Tudi Poldetovega.

TONI GAŠPERIČ

Stališče rejcev drobnice

Podpirajo predlog kmetijskega ministra za odstrel medvedov

Zveza društev rejcev drobnice Slovenije se je zaradi hudih polemik v javnosti zaradi nedavne odločbe ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano o odstrelu 65 medvedov v Sloveniji odločila prikazati problematiko tudi s svoje plati.

V javni polemiki so rejci drobnice velikokrat prikazani na neprijazen, če ne celo sovražen način. Takšen odnos rejci drobnice kategorično zavračamo, saj, kljub temu da odločbo ministra podpiramo, ne vzpostavljamo iztrebljanje rjavega medveda v Sloveniji, temveč uravnoteženje števila živali v primeren okvir, tako številčen kot teritorialen. Kmetje na marginalnih območjih (največkrat demografsko ogroženih) redimo živino in s tem ohranjamо kulturno krajino. Rejci redimo na svojih kmetijah toliko živali, kot jih te kmetijske površine prenesejo, in nič več. Enako zahtevamo tudi od države, da regulira število divjadi, še posebno zveri.

Predvsem je naša skrb varnost ljudi. Na območju, kjer se pojavi medved, živijo ljudje v nenehnen strahu, njihovo gibanje pa je že omejeno. S tem so takoj povezani tudi dodatni problemi in stroški, npr. obvezni prevozi otrok do vasi, saj ti ne hodijo več po peš niti v solo, tudi ne na avtobusna postajališča, če so ta zunaj vasi.

Ne pristajamo na številne zelo pavšalne napade, da "rinemo ovce

Mednarodna revija za otroke

Happy

V Sloveniji in Angliji bo prihodnji mesec izšla prva številka mednarodnega dogodka pa so poseben pridih dali tudi učenci omenjene šole; nastopili so recitatorji in pevski zbor pod vodstvom Marije Montanič in Jožeta Lovka. Razstava bo odprtja približno teden dni in je v vsakem pogledu vredna ogleda.

A. K.

Ustrelil prašiča in Moškega

LOKVE - 27. novembra do poldne je 70-letni J. M. z Lokev v hlevu s pštoljo znamke Baretta ustrelil prašiča, ob nekontroliranem mahanju z njim pa je zunaj po nesreči ustrelil in zadel 66-letnega V. P. iz Pirana v zadnjico in levo nogo. Poškodovanca so oskrbeli v črnomalskem zdravstvenem domu, nato so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Zoper J. M. so policisti napisali kazensko ovadbo.

OBČAN SPRAŠUJE, MEDVED ODGOVARJA

"Kaj meniš o zavzemanju za manjši odstrel medvedov?"
"To je vse hvalo vredno početje, nekajko me moti le, da se najbolj zavzemajo za zmanjšanje odstrela Ljubljanci, ki se jim je doslej prikazal le en medved, pa še tistem so takoj upihnili življenje."

J. D.

Ob visokem snegu psi ogrožajo divjad

Posebno nevarni za divjad so potepuški pa tudi domači psi - Psi, ki se giblje brez nadzora, lahko lovec pokonča

Nekaj sto metrov iz Metlike proti Črnomlju se je pripetila prometna nesreča, v kateri je sofer postal ukleščen v pločevini. Iz nezavdiljivega položaja so ga rešili črnomalski gasilci, kajti metliški ne premorejo kleč za razrez. Menda so posamezniki že večkrat predlagali nakup, a kaj, ko ni bilo nikoli denarja. Morda je zainteresirane od nakupa odvračalo tudi prepirčanje, da je redkokdaj uporabljen. Zagoni pa trdijo, da bi bil denar pametno naložen, četudi bi rabili škarje le enkrat v nekaj letih in če bi z njimi rešili le eno življenje. Ne gre se obnašati kot vplivnež, ki je pred leti predlagal razpust gasilske društva, ker v njihovi vasi ni gorelo že najmanj deset let...

TONI GAŠPERIČ

uničuje divjad v lovišču. Navodilo o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje stekline - Rabies (Lyssa) (Ur. list RS št. 89/99) pravi v 6. členu, da morajo biti na okuženem območju v času bolezni psi privezani, potepuške pse in mačke, za katere se sumi, da so prišle v stik z okuženimi živalmi, pa je potrebno usmrtniti. Za okuženo celotno območje republike Slovenije.

Lovci so v maju 1999 sprehajali Lovski etični kodeksi, ki v 18. členu pravi, da ponocenje klateških in za lastnika odvečnih in bolnih živali ni naloge lovcev ne lovskih organizacij, zato je to prepuščeno odločitvi vsakega posameznega lovca.

BORUT TAVČAR, univ. dipl. ing. Lovski inšpektor

V Šoli ne učijo več lepopisja, češ da bi bila to v poplavi računalnikov navlaka. Pa je lepo videti z roko napisano pismo ali z roko izpisano priznanje, diploma. Je bolj domače, bolj človeško, tople. Redki so, ki to še obvladajo. K njim sodi upokojena učiteljica Jakobina Pahor, ženska, na katero se v Metliki spomnijo, ko je treba napisati imena in priimeke na vinogradniška priznanja ob ocenjevanju vin ob vsakoletni Vinski vigredi. Zaprosijo jo tudi pri Rdečem krizu, ko imajo kakšna slavlja za krovodaljalce, ali gasilci, ko podeljujejo diplome.

Jakičina ljubezen pa je tudi vezenje in nekoga lepega dne bo pripravila razstavo v Gantovem razstavišču. Na odprtje bo še posebej povabila "klobučnice", ženske, katerih razpoznavni znak so klobuki, ki si jih nadejo, da bi dokazale, da se cenijo in da pokoj ni čas mirovanja, zapiranje vase, negovanja in smiljenja samega sebi, temveč da je lahko tudi tretje življensko obdobje polno radosti, veselja in ustvarjalnosti. Težko je verjeti, da gredo zavoljo tega nekaterim celo na živce.

TONI GAŠPERIČ

"VARNA ZIMSKA VOŽNJA"

KRŠKO - Policisti PU Krško so med 18. in 22. novembrom imeli poostrene akcije "Varna zimska vožnja" in ustavili 12 voznikov motornih vozil brez predpisane zimske opreme, ki so ovirali promet, ter jih mandatno kaznovani. Policiisti so opozarjali tudi ostale voznike, vsem udeležencem v prometu pa so delili zloženke z napotki za varno udeležbo v prometu v času zime in zimskih razmer. Od 15. do 21. novembra se je na območju PU Krško zgodilo 24 prometnih nesreč, v katerih je bila ena oseba hudo ranjena, pet pa lažje. Razlog nesreč je bila predvsem neprilagojena hitrost razmeram na vozišču.

NAJBOLJE ŽIČKARJAVA

KRŠKO - Na mednarodnem plavalem mitingu za pokal mesta Celje se je med plavalci krškega Celulozarja najbolj izkazala Dolores Žičkar, ki je v kategoriji do 13. leta osvojila drugo mesto na 100 m in 200 m prsno, Rok Kerin je bil na 200 m mešano med mladinci četrto, četrto mesto pa sta osvojila tudi Jaro Kovačič med kadetami na 200 m delfin in Nina Andrijaševič na 400 m prosti med deklaciami, medtem ko je bila Nika Jevnik med kadetkinjami peta na 100 in 200 m delfin.

GORENCA BLESTITA

DOLENJSKE TOPLICE - Član kluba za prsto letenje Kanja iz Dolenjskih Toplic, Dušan Gorenec, je na državnem prvenstvu v točnosti pristantajan z jadralnim padalom osvojil peto mesto, peti pa je tudi na slovenskijakostni lestvici, s čimer si je zagotovil nastop v reprezentanci na naslednjem svetovnem prvenstvu. Na zadnjem tekmi sezone v superpokalu na Ravnh na Koroškem se je med Topličani s tretjim mestom najbolj izkazal Jaka Gorenec, ki pa se ni udeležil vseh tekem in ni mogel konkurrati za nastop v reprezentanci.

SLOMŠKOVA KAPELICA - Na Martinovo medeljo je bila po maši v Ždinji vasi na Kamenvrhu blagoslovjena obnovljena kapelica. To je prva Slomškova kapelica v naši župniji. Poslikava kapelice je povsem nova, v kapelici so upodobljeni Jezus, Marija, sv. Kristof in prvi slovenski blaženi Anton Martin Slomšek. Podobe je naslikal Martin Blatnik iz Lipovca v Suhu krajini. Kapelico je blagoslovil šentpetrski župnik Blaž Gregorc, po blagoslovitvi pa so Blažičevi vse prisotne bogato pogostili. (Foto: H. Murgelj)

Vse izhaja iz (ne)vrednot

Posvet o nasilju nad ženskami in reševanju tega problema - Dolenjska dejavna - Večji poudarek medsebojnim odnosom

NOVO MESTO - "Nasilje nad ženskami res obstaja že od nekdaj, toda ne glede na to, da nimamo števil in natančnih analiz - no, v Sloveniji nasilje doživlja vsaka peta ženska - to ne sme ovirati boja proti nasilju, saj vemo, da je izredno prisotno in da na najbolj grozoviti način onemogoča enakopravnost in enake možnosti žensk. Vsak problem posebej je tako velik, da ni pomembno, koliko je še ostalih," je v ponedeljek, 29. novembra v gimnaziji Novo mesto dejala direktorica Urada za žensko politiko pri vladi RS Vera Kozmik. V okviru akcije Kaj ti je deklica, so namreč povabili na regionalni posvet Moč uporabnic socialnovarstvenih služb, ki ga je vodila Mojca Novak, regionalna koordinatorica omenjenega urada.

Zanimivo je bilo prisluhniti Dori Meden iz Društva ženska posvetovalnica, ki je s primeri razložila različne oblike nasilja ter povedala strašljiv podatek, da se kar pri 80 odst. žensk, ki doživljajo nasilje v družini, v desetih letih razvije rakava tvorba. Delo nevladnih organizacij pa je še kako

L. MURN

UKRADENA PRIKOLICA IN PEUGEOT BOXER

LAMPERČE, BREŽICE - Od 11. do 23. novembra je neznanec z dvorišča pri zidaniči v zaselku Lamperče ukradel okrog 100 tisoč tolarjev vredno avtomobilsko prikolico. 24. novembra pa je iz Brežic izginilo kombinirano vozilo znamke Peugeot Boxer, tip Club DT, reg. št. ZG 318 - Ru. Neznanec je vlonil vanj in se z njim odpeljal neznanom. Vozilo je vredno okrog milijon 200 tisoč tolarjev.

ZA VESELI DECEMBER

NOVO MESTO - Od 19. do 26. novembra so za obdaritev otrok na žiro računu Društva prijateljev mladine 'Mojca' prispevali: Dragica Laharnar, s.p., Novo mesto, 20 tisoč; Jože Mežnar, s.p., 5 tisoč; Dragan Stjepanović, s.p., 3 tisoč; Boris Janičević, s.p., 5 tisoč; Zdravko Robek, s.p., Škocjan, 4 tisoč; Janez Ravbar, s.p., 20 tisoč; Vesta s.g., Novo mesto, 15 tisoč; Igor Jenič, s.p., Rajnochovše 10 tisoč; Anton Mantel, s.p., Stopiče, 5 tisoč; PGD Brusnice 10 tisoč; Franc Grušar, s.p., Novo mesto, 1 tisoč; Mizarstvo Kovač, Novo mesto, 5 tisoč; Zdenka Gerstenhofer, s.p., Novo mesto, 2 tisoč; Milan Modic, s.p., Novo mesto, 2 tisoč; Trgovina Prinovec, Šmarješke Toplice, 15 tisoč; Ivan Slapničar, s.p., Cegelnica, 10 tisoč; Zvone Brdar, s.p., Birčna vas, 10 tisoč; Tomo Avbar, s.p., Novo mesto, 20 tisoč; Olga Pajk, s.p., Žužemberk, 3 tisoč; Jože Dulc, s.p., Stranje, Škocjan, 10 tisoč; Tone Krejgel, s.p., Biška vas, Mirna Peč, 5 tisoč; PGD Prečna 5 tisoč; Kobra Team, d.o.o., Šmarje, Šentjernej, 20 tisoč; ZSSS - OÖ za Dolenjsko, Novo mesto, 30 tisoč; Krajevna skupnost Uršna sela 50 tisoč; Plastofarm, d.o.o., Šmarjeta, 100 tisoč; Minitour Novo mesto, d.o.o., 10 tisoč; Pušnik-Novljani, d.o.o., Novo mesto, 10 tisoč; KZ Krka, z.o.o., 50 tisoč; Borut Šiško, s.p., Novo mesto, 10 tisoč; Martina Cvelbar, s.p., Šmarje, Šentjernej, 10 tisoč; Leopold Pungerčar, s.p., Mirna Peč, 10 tisoč; OS Žužemberk 20 tisoč; Robert Fenc, s.p., Muhaber, 3 tisoč; EU Medic, Žužemberk, 5 tisoč; ŠSGT Novo mesto 50 tisoč; KS Brusnice 30 tisoč; Marjan Vraničar, s.p., Novo mesto, 3 tisoč; Marko Turk, s.p., Novo mesto, 25 tisoč; Ludvik Novljani, s.p., Mirna Peč, 10 tisoč; Martin Stanič, s.p., Šentjernej, 5 tisoč; Stanislav Grubar, s.p., Šentjernej, 20 tisoč; Kosov Hram, Šentjernej, 10 tisoč; OS Vavta vas 50 tisoč; Commex Novo mesto, d.o.o., 10 tisoč; Martina Penca Tršinar, s.p., Groblje, Šentjernej, 5 tisoč; Krajevna skupnost Dolž 25 tisoč; Marija Strmeč, s.p., Smolenja vas, Novo mesto, 15 tisoč; Karel Hace, s.p., Novo mesto, 5 tisoč; Anton Vene, s.p., Novo mesto, 2 tisoč; Jordan, d.o.o., Šmarješke Toplice, 30 tisoč; Varnost Novo mesto, d.o.o., 10 tisoč; Stanko Pipan, s.p., Novo mesto, 3 tisoč; Robert Podržaj, Rumanija vas 10 tisoč; Bojan Krnc, s.p., Novo mesto, 10 tisoč; Krajevna skupnost Žabja vas 10 tisoč; Krajevna skupnost Mestne njive 6 tisoč; Krajevna skupnost Ločna-Mačkovec 10 tisoč; Ivan Stregar, s.p., Novo mesto, 3 tisoč; Marjan Hočevar, s.p., Šentjernej, 7 tisoč; Osnovna šola Center 30 tisoč; Janez Šusteršič, s.p., Smolenja vas, 10 tisoč; Srečko Nagelj, s.p., Smolenja vas, 5 tisoč; Sophos, d.o.o., Novo mesto, 10 tisoč in Bramac, d.o.o., Škocjan, 70 tisoč tolarjev.

V imenu na darila čakajočih otrok vsem darovalcem iskrena hvala!

RUDNIŠKI VLAK PRED ŠOLO

SENOVO - Pred senovško osnovno šolo so pred časom postavili lokomotivo z dvema vagonoma, to je del transportne kompozicije, ki je v preteklosti redno vozila po ozkotirni železnični premog iz rudnika na Senovem na železniško postajo v Brestanici. Do danes sta se ohranili skupno dve lokomotivi. Omenjeno malo kompozicijo izpred senovške šole so naredili v rudniških delavnica na Senovem, kjer so sicer znali napraviti in popraviti mnoge naprave, katerih gradnjo javnost nerедko zmotno pripisuje tujim izdelovalcem.

ZLATA POROKA GOTLIBOVIH - V soboto, 27. novembra, sta moralna zakonca Elka in Lojze Gotlib z Otočca spet pred matičarko. Prvič sta to storila pred petdesetimi leti, običaj pa je, da zvestobo drug drugemu še enkrat potrdita na zlati poroki. Civilni obred sta opravila pred matičarko v otoškem gradu, cerkveno pa v cerkvi sv. Petra na Otočcu. Kljub dolgemu zakonskemu življenju sta oba še čila in zdrava, gospa Elka je v ponedeljek, dva dni po zlati poroki, praznovala še 85. rojstni dan. (Foto: M. Gregorčič)

TUNKE PREDSTAVIJO NA POHODU

KRŠKO - Zveza prijateljev mladine Krško in Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti predstavlja koncert skupine Tunke, in sicer v soboto ob 18. uri v Pubu Valvasor v Krškem. S koncertom skupina tudi predstavlja novo zgoščenko Na pohodu. Izkupiček od prodaje zgoščenke bodo namenili humanitarni akciji ZPMS Pomežik soncu - Odprimo počitnice vsem otrokom!

Zakon o (ne)zaščiti živali

Novembra ga je sprejel Državni zbor - 20 let od prvih osnutkov Zakona proti mučenju živali varstvenikov

V petek, 18. novembra, je DZ sprejel Zakon o zaščiti živali. Ta mesec mineva tudi 20 let, odkar smo varstveniki živali pripravili in vložili naši prvi osnutek Zakona proti mučenju živali. Ta so ga parlamentarci odklonili kot nepotrebne. Zadnji osnutek smo sestavili na osnovi evropskih zakonov in ga vložili septembra 1994 ter ga podprli z 18 tisoč podpisov Slovencev. Ovrgli so najpomembnejše člene. Letos maja je razpravo ob drugem branju popravljenega osnuteka sprožil poslanec Pavel Rupar (SDS), toda zaradi premoči poslanec SLS so naši amandmani v korist živalim propadli.

V petek je ob tretjem branju podpredsednik DZ povabil poslance k razpravi, vendar glej: popolna tišina! Ni bilo podpore. Le Ivo Hvalica (SDS) je dejal, da odnos do živali ni le evropska kategorija, ampak kategorija kulture. Vincencij Demšar je menil, da bi raje govoril najprej o zaščiti človeka, nato o živalih. Hvalica je šel na oder najmanj

osemkrat in dejal, da je naš odnos do živali pred mučenjem.

Tako varstveniki živali s sprejetim zakonom nismo povsem zadovoljni.

Trditev matičnega delovnega telesa,

"da je zakon usklajen z evropskimi normami, češ, saj sta ga potrdili WSPA in RSPCAA", ne drži, saj osnutek ni bil preveden v noben tuj jezik, ni bil predložen Komitezu za dobrobiti živali pri Veterinarski zvezi Slovenije, ampak je bil sprejet, "ker je bila zaščita živali izpostavljena kot eden izmed razlogov, zaradi katerega Slovenija lahko izgubi pravico do izvoza živilih živali v države Evropske unije."

Zakon torej ni bil sprejet iz moralno etičnega preprčanja, kar pomeni, da bo treba na njegovo izvajanje dobro pozitiv.

LEA EVA MÜLLER

Ljubljana

Kaj je nam Slovencem?

V teh dneh nas mediji opozarjajo na nasilje, še posebej na nasilje nad ženskami. Nasilja okrog nas je vse večje; nasilni so vrstniki med samo, starejši nad mlajšimi, pobijajo in pretepojajo se v diskotekah, pred njimi nismo varni v domovih, na cestah, nasilni so šoperji in... nasilni smo tudi do sebe. Prav gotovo pa je najhujše nasilje v družinah, kjer trpijo prav vsi. Prestrešen otrok je nesrečen in tega se nikoli ne bo mogel rešiti. Kot popotnico bo ta vzorec vedenja nosil v sebi in se po njem ravnal kot bodoči fant, mož, sodelavec, šofer, sosed. Šele huda izkušnja ali nesreča ga bo morada opozorila, da je mogoče spore reševati tudi dragače. Vendar bo medtem prizadetih in zaznamovanih že mnogo ljudi. Prav zaradi tega bi se o nasilju morali več pogovarjati.

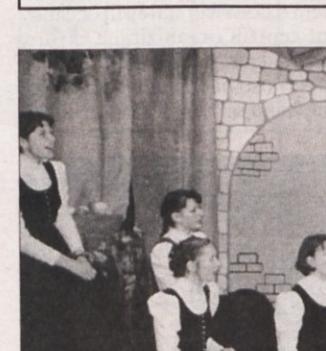
Zakaj je tako? Slovenci smo veleni za skromne, mirne, delavne in prijazne ljudi. Nekaj se je premaknilo v nas, da smo postali nastopni, objestni, naduti, sovražni... Nič več ne znamo potpreti s sabo in z drugimi, ne dopuščamo drugačnosti

ELIZABETA VARDIJAN

KRPANOVA KOBILA:

"Ponekod po Dolenjskem in pri njej je zapadlo toliko snega, da bodo lastniki avtov dobili svoje jeklenje konjice iz njega na svetlo šele spomladni, ko bo seng skopnel."

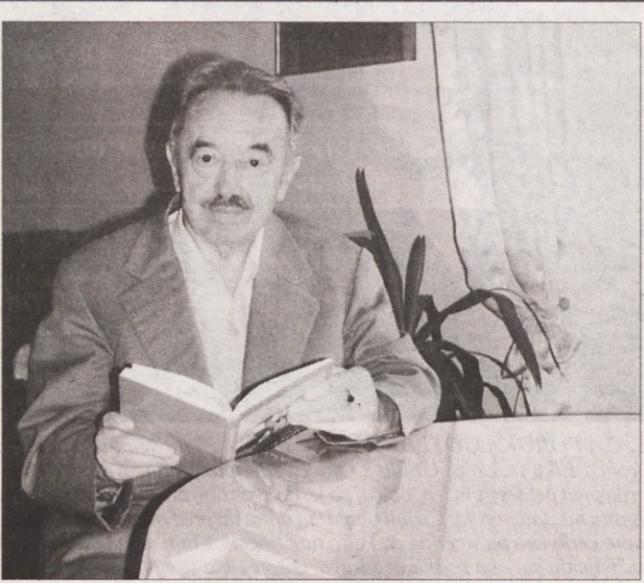
NA GAČAH PRVI V SLOVENIJI - Vlečnice smučarskega centra Rog Črmošnjice so se letos zavrtle že 20. novembra, prve v Sloveniji, ko je v Kočevskem Rogu zapadlo skoraj meter snega. Lepo urejene proge in sonce so iz meglene doline v soboto in nedeljo privabile 3200 smučarjev, s čimer se so Gače ta konec tedna lahko primerjale celo s Krvavcem, ki so ga odprli v soboto. Na parkirnem prostoru niso bili redki avtomobili z ljubljanskimi in kranjskimi registracijami pa tudi kar precej Hrvatov je prišlo smučati na Dolenjsko. (Foto: I. V.)

KOSTANJEV PIKNIK - Kostanjevi pikniki v vrtcih so že dolgoletna praksa, ki se zelo dobro obnese. Otroci in starši se jih udeležujejo v velikem številu. V vrtcu Najdihoča na Malem Slatniku pa je bil letos nekaj posebnega. Vrtec ima le dve skupini predšolskih otrok, vendar so ga skoraj vse obiskali, in kar je zelo pomembno - po uvajaju kurikula v vrtcu se je že pokazalo izredno sodelovanje staršev, saj so kar širje harmonikarji s svojo glasbo popestrili lepo popoldne. (VVE Najdihoča, Mali Slatnik)

BREŽIŠKIM BORCEM DARILO IZ SAMOBORA

BREŽICE - Brežiška občinska organizacija zveze borcev in udeležencev NOB je prejela umetniško sliko, darilo zvezne borcev iz Samobora. Sliko je Martinu Kolarju, predsedniku brežiške občinske organizacije zveze borcev in udeležencev NOB, pred časom izročil Mirko Babič, predsednik borčevske organizacije iz Samobora. Babič je ob izročanju darila poudaril, da Slovence in Hrvate vežejo prijateljske vezi in da dobro sodelujejo med seboj. Narodnoosvobodilni boj je bil, kot je rekel predsednik Babič, skupna usoda obeh narodov.

NAŠE KORENINE

Krka ne bo nikoli umrla

"Tiho se potaplja sonce za Poljanske hribe daleč onstran Svetega Roka. Nad cesto pa še utripljejo zadnje svetle lise na visokih akacijevih drevesih. Prav v vrh je pravkar priletela drobna sinica.

Ura na steni skoraj neslišno podrseva."

Takole se glasi eden od zadnjih odstavkov v knjigi Jožeta Dularja "Mesto nad Bojico", romansirani metliški kroniki, ki je izšla pred nekaj leti. S preprostimi in jasnimi besedami zna piatek svoje bralice umiriti in jih pripraviti na spokoj, ki ga prinaša konec branja dobro uravnotežene in z lepo besedo napisane knjige.

Z Dularjem se poznava že dolgo, njegov izostreni čut za jezik pa sem prav spoznal šele, ko mi je pomagal pripravljati tekste za knjigo Dolenski obrazzi. Njegovo pero je bilo neizprosno, ko je črtalo iz prenabreklega besedila odvečno navlako, in blagodejno, ko je šibkemu odstavku dodalo besedico ali dve, da je bolnik shodil in spregovoril obenem. Dostikrat pa je bilo besed dovolj in bile so prave, le nekako do izraza niso prišle. Takrat se je njegovo pero zapršilo v klecajco gomoto in s kürško natancanjostjo postavilo pravo besedo na pravo mesto. Jaz, avtor, sem lahko le strelmo. Moje lastno besedilo je zapelo čisto drugače, preprosto in razumljivo.

To naju je zbljalo in potem, ko sva se včasih odpravila na potepo po naši lepi Dolenski in obiskovala skupne prijatelje in znance, mi je marsikaj zaupal. Med drugim tudi to, da za pišanje nista dovolj le smisel in volja. Potreboje je tudi spošlo znanje in temeljita priprava. Potem mi je priporovedal, kako skrbno se je pripravil na napisanje svojega prvega romana Krka umira. Kako temeljito se je poučil o tem, kaj vse živo, živali in rastlinje, je ob različnih letnih časih moč najti za jezovin in v tolminih in kaj v deroči vodi. Kaj živi in raste na bregovih in kaj leta po zraku. Saj bi bilo nerodno, če bi v njegovi Krki plavala riba, ki je tam sicer ni moč najti, ali pa bi se na njenem bregu pozimi oglasa ptica selivka. Pa ljudje, kako so se včasih nosili, kako se obnasaš? Kup podrobnosti je, ki se stavljajo roman, in vse ta pisani mozaik mora živeti. Avtor mora imeti pristno odnos do svojega dela. Vse, kar ni pristno, braclci hitro opazijo in zavrzejto.

Jožetov roman je bil dobro sprejet, sicer ne bi v začetku devetdesetih izšla že tretja izdaja. Ko sva lani sedela na terasi pri Štefanču v Dragatušu in nama je duh velikega belokranjskega rojaka Otona Župančiča pri sosednjem mizi tako rekoč prisluškal, mi je povedal, kako se je prvič srečal z njim:

"Aprila leta 1945 sva z mojim založnikom Jožetom Zužkom obiskala Otona Župančiča v sanatoriju Slajmerjev dom v Ljubljani. Tam se je zdravil zaradi hude astme. Župančič je namreč ravnokar prebral mojo knjigo Krka umira in je želel spoznati tudi piscu. Pesnik nju je sprejel v svoji sobi. V domači halji je sedel za mizo. Vsi trije smo se potem pogovarjali o skorajšnjem koncu vojne. Župančič je pripovedoval o svojih doživetjih iz Slajmerjevega

TONE JAKŠE

Samo bog ve, koliko je medvedov!

Ocene štivila medvedov v Sloveniji se gibljejo med 300 in 600, glede na to, kateri številki verjamejo, pa imajo ljudje do letošnjega spornega odstrela medveda različna mnenja. Na Kočevskem, kjer nesporno živi največ medvedov v Sloveniji, jih veliko meni, da je medvedov preveč, nekateri, da jih je ravno prav, so pa tudi taki, ki menijo, da je medvedov celo še premalo.

Odločba o povečanem odstrelu, po kateri naj bi od 1. aprila letos pa do konca marca prihodnje leto odstrelili 65 medvedov v osrednjem območju Slovenije, pet zunaj tega območja ter na podlagi posebne odločbe enega medveda na območju Velikih Lašč, je med slovensko javnost vnesla veliko razburjenje. Prvi so se oglašili naravovarstveniki, sledili so organizirani javni protesti, obširoki medijski podprtji medvedom pa so se zoper ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Cirila Smrkola poleg društva za odpravo lova v Sloveniji postavili tudi lovci.

Kdo je "krivec"?

Ker lovska zveza, ki tako kot nekateri strokovnjaki iz vrst prirodoslovcev in biologov ocenjuje, da je v Sloveniji na 300 tisoč hektarjih od 300 do 350 rjavih medvedov, ni pristojna, da bi odločala o gojitvenih ukrepih v loviščih, ki jih upravlja zavod za gozdove, se kot "tih krivec" za podatek, na podlagi katerega so na kmetijskem ministrstvu odredili povečan odstrel, da imamo v Sloveniji okoli 600 medvedov, pojavlja zavod za gozdove, ki se po sicer neuradnih podatkih zavzema za odstrel 65 medvedov. Vendar pa še zdaleč ni nujno, da je res tako. O tem namreč pričajo tudi ocene o številu medvedov, ki prihajajo iz vrst članov "zelene bratovštine". V Delovi prilogi Znanost z dne 17. novembra letos smo namreč lahko prebrali, da lovci z območij med

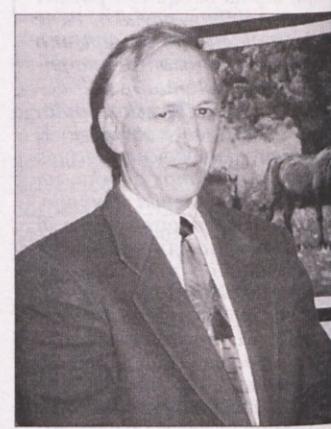
Borovnico, Vrhniko in Cerknico ter med Kobarišom, Tolminom, Podbrdom in Bohinjsko Bistrico, ki so sodelovali v anketi, število medvedov v Sloveniji ocenjujejo na 350 do 500. Na Kočevskem pa nekateri lovci menijo, da jih je celo še več. Če drži podatek, pravijo, da na Kočevskem živi približno polovico vseh medvedov pri nas, potem je v tem trenutku v Sloveniji medvedov celo več kot 600.

Medvedov je preveč

"Med kočevskimi lovci imam veliko prijateljev in ti pravijo, da je medvedov preveč," pravi Borut Hočvar, ki je na kočevski občinski upravi med drugim zadolžen tudi za gozdne ceste. Samo letos je pri svojem delu v kočevskih gozdovih srečal medveda kar dvakrat. "Medved je ljubka žival, če ga opazujemo v živalskem vrtu, vendar pa ne smemo pozabiti, da je vendarle zver in zato človeku nevaren," pravi. Njegovemu mnenju, da je večji odstrel potreben, se pridružujejo številni občani Kočevske, med katerimi so pred-

Medvedov je ravno prav

Za uradno oceno lovske zveze in njenim odločnim stališčem proti množičnejšemu odstrelu medvedov v Kočevju stoji direktor doma starejših občanov in lovec Jože Novak. "Koliko je dejansko medvedov, je težko reči, osebno pa menim, da jih ni več kot 350," pravi. Pogosteja srečanja ljudi z medvedi kot v preteklih letih prispevajo večji obiskanosti gozdov. "Gozdovi so prepreženi z gozdnimi cestami, in ker je v gozdu vse več planincev, rekreativcev, gozarjev, polharjev in drugih, ki se

Janez Žlindra

temeljuje direktor M - KG Kočevje Janez Žlindra. "Oceniti je treba, kaj v ekonomskem smislu prinaša Kočevski več: ali divjad in medvedi ali kmetijska dejavnost," pravi. Priznavata, da ljudje, še posebno na podeželju, danes živijo v večjem strahu pred medvedi kot nekoč, vendar je mnenja, da bi se lahko podredili življenu tudi s večjim številom medvedov, če bi imela Kočevska od njih korist v materialnem smislu.

Koliko medvedov torej postreliti?

V vsesplošni zmedi, ki ni nastala zaradi ministrovih odločb o povečanem odstrelu medvedov, kot menjajo nekateri, ampak v prvi vrsti vsled nepoznavanja natančnejšega odgovora na vprašanje, koliko medvedov dejansko imamo v Sloveniji, ni več jasno niti to, koliko naj bi jih sploh pobili. Nekateri menjajo, da lahko ob najbolj drastičnem tolmačenju odločb pričakujemo, da bodo izgube znašale najmanj 90 medvedov. Od začetka letošnjega lovskega leta do konca oktobra se je število medvedov v Sloveniji že zmanjšalo za 31 živali. Na podlagi odločbe o rednem odstrelu je bilo namreč ustreljeno 16 medvedov, šest na podlagi izrednega odstrela, šest je bilo povozenih, dva so ujeli in prepeljali v Italijo za poskus naselitve v tamkajšnjem nacionalnem parku, za enega pa strokovnjakom ni uspelo odkriti vzroka smrti.

Ker se je v predvolilnem letu vsa zadeva okoli letošnjega odstrela medvedov politično tako zakuhala, da bodo o tem poleg politikov morale odločati tudi sošča, pa v tem trenutku ni možno napovedati niti koliko medvedov naj bi, kaj šele, koliko jih bodo tudi dejansko postrelili.

M. LESKOVŠEK-SVETE

NAŠA ŠOLA JE PRAZNOVALA

70. rojstni dan šole nas je praznovalo zelo veliko. Povabljeni so bili vsi krajanji, sokrajanji, učenci in učitelji. Nismo pozabili niti na tiste, ki so kdaj delali na naši šoli. Po šoli so bile v soboto, 13. novembra, razstave. Pričakovale so izdelke učencev, staro šolsko opremo in sodobno, kronike in fotografije. Na ogled je bila tudi zbirka mineralov in pravi rudniški rov, ki so ga v pritličju šole uredili delavci rudnika. Na Senovem je namreč 200-letna tradicija rudarjenja. V kulturni dvorani je bila prireditve Nekoč in danes, na katero smo se nastopajoči pripravljali ves mesec. Odigrali smo dve igri. Sobotni dan je bil res nekaj posebnega. Želim, da bi šola še velikokrat praznovala tako lepo in z njo seveda tudi učenci in krajanji.

MARIJA JELER, 6. b.

Dopisniški krožek OŠ 14.

divizije Senovo

URA IN URICA

Urar je imel dve uri. Prva je bila majhna, druga pa velika. Nekoč je urica veliko uro vpravljala, kako se počuti. Veliki ni bilo najbolj všeč v urarni. Želela si je odpotovati. Vendar urica ni vedela, kako bi to storili. Ona si je želela le, da bi jo kupil. Velika jo je zato tolazila, da se bo nekdo že našel. Zvezčer ji je zašepetal: "Zelo te imam rada, urica." Mala pa ji je odgovorila: "Jaz pa tebe, urica."

KLEMEN KOCJANČIČ, 2. c

OŠ Center

Milan Krajnc

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 2.XII.

SLOVENIJA 1

- 7.40 - 2.30 Teletekst
- 8.00 Vremenska panorama
- 9.30 Tedenski izbor
- Risanke
- 9.45 Male sive celice
- 10.35 Zgodbe iz školjke
- 11.05 National geographic, serija, 3/11
- 11.55 Vino može dežele
- 12.25 Obri na Slovenskem
- 13.00 Poročila
- 13.50 Tedenski izbor
- Portret
- 14.30 Zoom
- 16.00 Osmi dan
- 16.30 Slovenski utrinki
- 17.00 Enajsta šola
- 17.35 Mladi geniji
- 18.00 Obzornik
- 18.10 Modro
- 18.40 Sledi
- 19.15 Risanke
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 20.05 Tednik
- 21.00 TV Pop
- 21.35 Turistična oddaja
- 22.05 Odmevi, kultura, šport
- 22.55 Podoba podobe
- 23.25 Temna stran meseca: Učilnice, učitelj Guna, katoliška cerkev
- 0.40 Druga godba - Pina Minafra

- 21.40 Vrtičarji: Trava, tv nad., 7/13
- 22.15 Odmevi, kultura, šport
- 23.05 Polnočni klub
- 0.15 Operni koncert ob Cankarjevem dnevu

SLOVENIJA 2

- 9.00 Vremenska panorama - 9.40 Videoring - 10.05 Dr. Quinnova, nan. - 10.50 Kar hočete, posn. SLG Celje - 13.25 Nica: Tenis - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Popolna tujca, nan. - 18.30 Simpsonovi, nan. - 19.00 Nikoli v dvoje brez tebe, fr. nad. - 19.30 Videoring - 20.00 Divja morja, dok. oddaja, 3/4 - 20.55 Caroline v velemestu, am. nad. - 21.20 Film tedna: Popoln mrk, fr. film - 23.15 Umori, am. nad., 4/22 - 0.00 Umor 1. stopnje, 5/18 - 0.50 Noč z Dickom, am. nad.

KANAL A

- 8.30 Srečni časi - 9.00 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 MacGver, pon. - 14.30 Čudna znanost, nan. - 15.00 Ne mi težit, nan. - 15.30 Sodnica Jud, nad. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Nora hiša, nan. - 19.00 Pa me ustrelit!, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nad. - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarije - 21.00 Čarovnice, nan. - 22.00 Obtoženi v Hollywoodu, film - 0.00 Bilo je nekoč na Divjem zahodu, film

VAŠ KANAL

- 13.40 Videostrani - 17.00 Videotop - 17.50 Motosport - 18.20 Kmetijski razgledi - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Adrenalin

HTV 1

- 7.15 Tv spored - 7.30 Poročila - 8.05 Potovanje na otok duhov (film) - 9.30 Tovarna sanj - 11.15 Risana serija - 10.00 Poročila - 12.20 Hrvatska spominska knjiga - 12.35 Hruške in jabolke - 13.10 Kmetijski nasveti - 15.10 Beverly Hills (serija) - 16.35 Melrose Place (serija) - 17.25 Turbo limach show - 18.55 Princ Valiant (serija) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Film po izbirni gledalcev - 22.45 Zagabina oddaja - 23.40 Poročila - 23.55 Glasbena oddaja - 1.35 Dok, oddaja - 2.20 Iz temeljev HTV - 3.55 Opazovalnica

HTV 2

- 15.00 Informativni mozaik - 16.30 Črno-belo v barvi: Rio Lobo, am. film - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Velikani 20. stoletja - 21.05 Opera Box - 21.55 Sposobnež (serija) - 22.25 Opazovalnica - 23.00 Pravica za vse (serija) - 1.45 Beverly Hills - 1.00 Melrose Place (serija) - 1.45 Logarjeva hiša - 3.30 Velikani 20. stoletja

NEDELJA, 5.XII.

SLOVENIJA 1

- 7.05 - 1.45 Teletekst
- 8.00 Živžav
- Risanke
- 9.15 Telerime
- 9.20 Super stara mama, nad., 18/26
- 9.50 Ozare

SLOVENIJA 2

- 9.00 Vremenska panorama - 10.00 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Ženska v belem, nad., 11/12; 11.20 Na robu, serija; 11.45 Filmski triki; 12.10 Svet poroča - 12.40 Euronews - 15.35 Tabaluga, ris. nad. - 16.00 Čelistka, nem. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Dr. Quinnova, nan. - 19.00 Nikoli v dvoje brez tebe, nad. 33/60 - 19.30 Videoring - 20.00 Na robu, serija 10/22 - 20.25 Filmski triki - 21.00 Keltske plime - 22.00 Poseben pogled, film - 0.20 Belle Epoque, fr. nad.

HTV 1

- 7.15 Tv spored - 7.30 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Prevar (nad.) - 13.55 Guldenburgovi (serija) - 14.50 Igrani film - 16.30 Dok, oddaja - 17.00 Hrvatska danes - 17.45 Moj dom (dok. oddaja) - 18.20 Kolo srčec - 18.55 Večer z Muppetki - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Hladna vojna (dok. oddaja) - 21.05 Kviz - 21.15 Po lepi naši - 22.35 Knjiga snemanja - 23.40 Poročila - 0.00 Iz temeljev HTV - 2.10 Sanjam svoj nasmeh (film) - 3.55 Opazovalnica

HTV 2

- 14.45 TV koledar - 14.45 Lassie (serija) - 15.55 Poročila za gluhe in naglušne - 16.00 Znanstveni album - 17.00 Televizija o televiziji - 17.30 Hugo - 18.00 Zdravnik in hiši - 19.00 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Maggie (serija) - 20.55 Oddelok za umore - 21.50 Opazovalnica - 22.25 Foxov filmski večer: Vzhajajoče sonce (film) - 1.45 Vodič dobrega seksa (serija) - 2.15 Guldenburgovi (serija); 3.00 Prevar (serija) - 3.45 Svet zavabe

SOBOTA, 4.XII.

SLOVENIJA 1

- 7.05 - 2.50 Teletekst
- 8.00 Tedenski izbor
- Risanke
- 8.15 Zgodbe iz školjke
- 8.45 Radovedni Taček
- 9.00 Male sive celice
- 9.50 Denver - poslednji dinozaver
- 10.15 Harold in duhovi, nem. film
- 11.35 Lassie, am. nad.
- 12.00 Tednik
- 13.00 Poročila
- 13.50 Tedenski izbor
- Turistična oddaja
- 14.10 Petka
- 15.35 Bob Million, fr.-kan. film
- 17.00 Pomp
- 18.00 Obzornik
- 18.10 Na vrtu
- 18.35 Ozare
- 18.40 Čari začimb, serija, 6/10
- 19.15 Risanke
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 19.55 Utrip
- 20.15 Športni kviz
- 21.20 Milkavž večer
- 23.30 Poročila, šport
- 23.55 Sorodne duše, am. nad., 10/13
- 0.25 Velika svoboda, nem. nad., 7/9
- 1.15 Trda roka Jackson, am. film

SLOVENIJA 2

- 8.00 Vremenska panorama - 9.00 Videoring - 9.25 Noro zaljubljena, 17/25 - 9.50 Serre Chevalier: Veselalom, 1. vožnja (ž) - 11.00 Ivanhoe, ang. nad., 5/6; 11.55 Nevarni iziv, kan. nad. - 12.50 Veselalom, 2. vožnja (ž) - 13.50 Kosarka - 17.45 Rokomet - 19.30 Teniški magazin - 20.00 Raymonda imajo vsi radi, am. nad., 1/22 - 20.25 Tramvaj pozelenje, am. film - 23.00 Cik cak - 23.30 Sobotna noč - 1.30 Sla, am. nad., 20/22

KANAL A

- 8.00 Risanke - 9.30 Družinske zadave, nad. - 10.00 Dvojčka Edison, nad. - 10.30 Korak za korakom, nad. - 11.00 Charles je glavni, nad. - 11.30 Webster, nad. - 12.00 Skrita kamera - 12.30 Fashion TV, nad. - 13.00 Kung Fu, nad. - 14.00 Slika Doriana Greya, film - 15.50 Klik: Atlantis; Bojevniki davnine; Hughlejevi - 19.00 Nemogoče, nad. - 20.00 Neiztrohnjeno srce, film - 22.50 Stilska iziv - 22.30 Sramota, film
- 17.00 Pomp
- 18.00 Obzornik
- 18.10 Na vrtu
- 18.35 Ozare
- 18.40 Čari začimb, serija, 6/10
- 19.15 Risanke
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 19.55 Utrip
- 20.15 Športni kviz
- 21.20 Milkavž večer
- 23.30 Poročila, šport
- 23.55 Sorodne duše, am. nad., 10/13
- 0.25 Velika svoboda, nem. nad., 7/9
- 1.15 Trda roka Jackson, am. film

VAŠ KANAL

- 13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 17.45 Iz združenja LTV - 18.15 Vroča kolesa - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.25 Oder občutkov: Lepotna kirurgija
- 7.15 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvatska spominska knjiga - 12.35 Prevar (nad.) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Guldenburgovi (serija) - 14.50 Igrani film - 16.30 Morje - 17.00 Hrvatska danes - 17.45 Dok, oddaja - 18.20 Kolo srčec - 18.50 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Odkrito - 21.20 Kviz - 22.05 Evropske vzrednice - 22.55 Pol ure kulture - 23.50 Dva za dva (film) - 1.40 Igrani film
- 7.15 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvatska spominska knjiga - 12.35 Prevar (serija) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Guldenburgovi (serija) - 14.50 Igrani film - 16.30 Morje - 17.00 Hrvatska danes - 17.45 Dok, oddaja - 18.20 Kolo srčec - 18.50 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Odkrito - 21.20 Kviz - 22.05 Evropske vzrednice - 22.55 Pol ure kulture - 23.50 Dva za dva (film) - 1.40 Igrani film
- 7.15 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvatska spominska knjiga - 12.35 Prevar (serija) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Guldenburgovi (serija) - 14.50 Igrani film - 16.30 Morje - 17.00 Hrvatska danes - 17.45 Dok, oddaja - 18.20 Kolo srčec - 18.50 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Odkrito - 21.20 Kviz - 22.05 Evropske vzrednice - 22.55 Pol ure kulture - 23.50 Dva za dva (film) - 1.40 Igrani film

HTV 1

- 13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 17.45 Iz združenja LTV - 18.15 Vroča kolesa - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.25 Oder občutkov: Lepotna kirurgija
- 7.15 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvatska spominska knjiga - 12.35 Prevar (nad.) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Guldenburgovi (serija) - 14.50 Igrani film - 16.30 Morje - 17.00 Hrvatska danes - 17.45 Dok, oddaja - 18.20 Kolo srčec - 18.50 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Odkrito - 21.20 Kviz - 22.05 Evropske vzrednice - 22.55 Pol ure kulture - 23.50 Dva za dva (film) - 1.40 Igrani film
- 7.15 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvatska spominska knjiga - 12.35 Prevar (serija) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Guldenburgovi (serija) - 14.50 Igrani film - 16.30 Morje - 17.00 Hrvatska danes - 17.45 Dok, oddaja - 18.20 Kolo srčec - 18.50 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Odkrito - 21.20 Kviz - 22.05 Evropske vzrednice - 22.55 Pol ure kulture - 23.50 Dva za dva (film) - 1.40 Igrani film
- 7.15 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvatska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvatska spominska knjiga - 12.35 Prevar (serija) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Guldenburgovi (serija) - 14.50 Igrani film - 16.30 Morje - 17.00 Hrvatska danes - 17.45 Dok, oddaja - 18.20 Kolo srčec - 18.50 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Odkrito - 21.20 Kviz - 22.05 Evropske vzrednice - 22.55 Pol ure kulture - 23.50 Dva za dva (film) - 1.40 Igrani film

HTV 2

- 14.45 TV koledar - 14.45 Lassie (serija) - 15.55 Poročila za gluhe in naglušne - 16.00 Znanstveni album - 17.00 Televizija o televiziji - 17.30 Hugo - 18.00 Zdravnik in hiši - 19.00 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Maggie (serija) - 20.55 Oddelok za umore - 21.50 Opazovalnica - 22.25 Foxov filmski večer: Vzhajajoče sonce (film) - 1.45 Vodič dobrega seksa (serija) - 2.15 Guldenburgovi (serija); 3.00 Prevar (serija) - 3.45 Svet zavabe

VAŠ KANAL

- 13.40 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 18.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz združenja LTV - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Videotop

Pri Pečaričevih so utekočinili orehe

V prospektu, ki so ga nedavno izdali o svoji vasi, so Drašičani zapisali, da so Drašiči belokranjska vinska prestolnica. Ne brez razloga, saj vas leži sred vinogradov, grozdje iz njih pa znajo Drašičani predelati v eno najboljših belokranjskih vin. Tudi sicer se Drašičani trudijo, da bi privabili v vas čim več obiskovalcev, ter jim - to jim velevaže pregovorna belokranjska gostiljubnost - ponudili čimveč, kar jabolke iztisniti iz drašičeve zemlje.

To pa ni le odlično vino. V zadnjem času je nekaj vaščanov zasadilo precej jablan v breskvet. Tudi Martina Pečariča pred dobrimi desetimi leti ni obšlo navdušenje sovaščanov, ki so se odločali za intenzivne nasade. Toda nikakor se ni mogel spriznjaziti z misljivo, da bi prideloval jabolka. Želel je nekaj drugega, novega. Tako je dozorela odločitev, da bo dobra dva hektara namenil za intenziv-

ni nasad orehov. Odločitev je bila dobro premisljena, saj se je pred sajesnjem dodobra pozanimal, za kaj bi lahko uporabliali orehe. "Že dolgo sem vedel, da obstaja orehovo olje. V Nemčiji sem s pomočjo znancev spoznal, kako ga je mogoče pridelati, in bil sem navdušen. Šele potem sem se odločil za nasad," pravi Martin. Pečaričevi so potem, ko so pred desetletjem zasadili stopetdeset orehov, pred petimi leti kot podkulturo posadili še prav toliko lešnikov. "Orehi dosežejo polno rodnost v petnajstem letu rasti. Človek mora imeti z njimi potrpljenje. Če se jih spomini posaditi dovolj zgodaj, uživa njihove sadove kot upokojenec, sicer pa jih pobirajo otroci in vnuki," se nasmehne. Vendar so Pečaričevi letos nabrali toliko orehov, da jim je s pomočjo znanja in izkušenj priateljev iz Nemčije uspel stisniti prve litre orehovega olja. Za deset do petnajst litrov olja so potrebovali trideset kilogramov orehov.

Martin je prebrskal kar precej knjig, iz katerih je izvedel, da je orehovo olje zelo koristno tako v zdravstvene kot kozmetične namene. Dobrodošlo je za krepitev želodca, zniževanje holesterola v krvi, varuje pred rakom, bolezni mi srca in ožilja ter angino pektoris, uravnava inzulin in krvni ostareli. Martin in žena Biserka

nje koncentracij sladkorja v krvi, prezene gliste, za telo pa je koristno tudi zato, ker ima veliko nenasenih maščob. V kozmetiki je priporočljivo za nego suhih las, prepričuje prekomerno znojenje, zaradi velikih količin vitamina E pa je dobrodošlo pri sončenju. Kako mnogostranska je njegova upotaba, pove tudi to, da je primerno za izdelavo slikarskih oljnih barv in mila. "Seveda sem priskrbel tudi vse potrebne dokumente in analize, ki jih je opravil Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, tako da lahko prodajam olje za uporabo v zdravstvene in kozmetične namene. Vendar ga v stekleničkah po pol, en, dva in pet decilitrov ponujam kot kmetijski pridelek, saj imam status kmeteta. A da bi v oljem kovali dobikeč ali celo obogatili, niti ne pomislim. Najpomembnejše pri našem delu je, da s pridelovanjem orehov in lešnikov ohranjam kulturno krajino," je prepričan Martin.

Pri Pečaričevih so nameč že nekdaj imeli kmetijo, na kateri so, kot je bila stara belokranjska navada, pridelovali vsakega po malem. Zarane ali pokosene so bile prav vse parcele. A Belokranjcem je postal sčasoma jasno, da s takšnim kmetovanjem ne gre več. Tudi pri Pečaričevih je bilo tako, zlasti še, ko so Martinovi starši ostareli. Martin in žena Biserka

pa poleg služb ne zmorača več klasičnega kmetovanja. Prav delo v nasadu orehov pa je po službi - Martin je namreč voznik reševalnega vozila v metliškem zdravstvenem domu, Biserka pa kuvarica v vrtcu - dobrodošla sprostitev. In kar za Pečaričeva mamo in očeta ni tako nezanemarljivo: tudi hčerka Ana in sin Danijel si z orehi nabirata delovne navade. "Čeprav je v nasadu kar precej dela, ga je vendar manj kot v vinogradu. Res pa je, da je pri orehih potrebnih veliko spremnih rok. Bodisi pri pobiranju plodov, ki mora biti dokaj redno, saj sicer pridelek odnešo živali, ali pri trenju, za katerega ne poznamo stroja," našteva Martin.

Pečaričevi načrtujejo, da bodo v prihodnjem z orehi zasadili še nekaj parcel, ki so jih nekdaj orali. Pravijo, da je bolje tako, kot da zarašča. S tem bodo povečevali tudi proizvodnjo olja, seveda pa nameravajo obiskovalcem Drašičev ponuditi tudi orehova jedrca. "S čim bolj celovito ponudbo se predstavimo, tem boljše je za nas. Sicer pa so bili Drašiči že od nekdaj poleg dobrega vina sloveli tudi po orehih," pravi Pečarič, ki je imel turistično ponudbo očitno v mislih že, ko je izbiral sadike. V nasadu raste kar deset vrst orehov, med njimi tudi nekaj zelo zanimivih. Tako so nekateri, ko dozorijo, debeli kot mandarine, spet drugi plodovi rastejo v grozdih. Takih zanimivih pridelkov Pečaričevi gotovo ne bodo utekočinili v olje. Celo strli jih ne bodo, a jim bo za trenje v dolgih zimskih dneh vseeno ostalo še dovolj plodov. "Včasih smo cofali perje, sedaj bomo pa tri in čistili orehe, se nasmehne mama Biserka in pomenljivo pogleda Ano in Daniela. Že ve, zakaj.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

RAZISKOVALI SMO RUDNIK

V sredo in četrtek, 29. 30. novembra smo imeli naravoslovna dneva. Tema obeh je bila rudnik Globoko. Priprave so se začele že na začetku tedna, ko smo izvedeli, da bomo obiskali rudnik in skušali kaj več izvedeti o rudarski dejavnosti v domačem kraju. Vsi smo bili zelo veseli. Organizatorka je bila Vesna Kodrič, ki nam je predstavila skupine, h katerim smo se priključili. Bila sem biološko-kemijski skupini. Bilo je zelo zanimivo. Odslili smo v rudnik. Najprej smo si ogledali okolico in poslopja, rove, staro orodje... Sledila je naša naloga - nabiranje različnih rastlin, kamenja, gline ipd. V kemijski učilnici smo izvedli poskus. Delo je bilo naporno in zamudno. Drugi dan smo moralni dokončati svoje delo; ob poročanju smo naredili tudi plakate. Izvedeli smo mnogo zanimivega in tako smo rudnik res dobro spoznali. Upam, da bo še kakšen naravoslovni dan tako imeniten, kot je bil ta.

ANA RADANOVIĆ, 7.r.
OŠ Globoko

PEČARIČEV - Pečaričevi Martin, Biserka, Ana in Danijel so se odločili, da bodo olje, ki so ga stisnili iz orehov, poimenovali "Drašičko orehovo olje". S tem želijo predstaviti tudi svojo vas, ki postaja turistično vse bolj zanimiva. "Utekočinjene" orehe, za katere ima zasluge prav vsa družina, saj je od ploda do olja potrebnih veliko pridnih rok, so ponudili v stekleničkah različnih velikosti. (Foto: M. B.-J.)

Obnavljajo zlate oltarje

Baročni oltar s Ponikev je pred leti zastopal Jugoslavijo na razstavi starih umetnosti v Parizu

DOBREPOLJE - Župnik je pred kratkim naslovil na vaščane Ponikev prošnjo, naj po svojih močeh prispevajo za obnovno kulturno, umetniško in zgodovinsko zanimive cerkev sv. Florjana na Ponikvah, ki se ponaša z več "zlatimi" baročnimi oltarji, eden izmed njih pa je zastopal bivšo Jugoslavijo na razstavi starih umetnosti v Parizu. Seveda gre za lesene oltarje, ki so zlato prebarvani. V zadnjih letih je župnik poskrbel, da so postorili že marsikaj, med drugim okreplili cerkvene temelje, zdaj pa je na vrsti ureditev notranjosti cerkve.

V restavracijskem centru že obnavljajo levi baročni oltar,

pričakujejo pa, da bodo kmalu odpeljali v obnovo še desneg. Letos jih bo obnova oltarjev stala 3 milijone tolarjev; ministrstvo za kulturo pa prispevalo polovico, občina milijon, pol milijona pa je potrebno zbrati v župniji. Za obnovo v prihodnjem letu pa se bodo še dogovarjali. Toda že pred vrnitvijo oltarjev je potreben obnoviti podstavke oltarjev in prezbiterij ter prebeliti cerkev. Obnova glavnega oltarja se bo zavlekla še za kašno leto.

Cerkve na Ponikvah ima še eno zanimivost. To je oltar, ki je prislonjen na cerkveni zid na zunanjosti strani. Takih oltarjev je gotovo malo. Tudi tega so že obnovili.

J. P.

PRI AKVARISTIKI

Na šoli imamo veliko interesnih dejavnosti. Ker imam rad živali, sem se vpremalokrat se spomnimo nanje. Letos je sevniki dom upokojencev praznoval dvajsetletnico. Z učiteljico Majdo smo se pripravili na nastop na prireditvi. Pripravili smo skeč z naslovom V parku. V njem smo prikazali, kako so starejši velikokrat osamljeni. Včasih pa se le dva srečata in zblizita. Tako si polepšata življene. Tudi v našem skeču sta se srečala dva - mož in žena, stanovalca doma. Postala sta prijatelja. Marsikaj sta si imela povediti. Ko sta odhajala nazaj v dom, so jima pomagale štiri prijazne deklice: Vanja, Eva, Tadeja in Jaz. V vlogi starejšega para sta se vživel Aljaž in Ingrid. Starostniki so bili zadovoljni in so nas nagradili z bučnim aplavzom. Na licih nekaterih starejših so se utrnile tudi solze. Le kdo ve, zakaj? Morda pa se njihova zgodba ni končala tako srečno kot naša. Veseli smo, če smo jim za nekaj trenutkov tudi polepšali praznovanje.

BARBI ŠTIH, 4.r.
OŠ Krmelj

NOVEMBRSKA ŠTEVILKA SADA

KRŠKO - V tokratni številki revije za sadjastvo, vinogradništvo in vinarstvo Sad bodo bralci med drugim lahko našli zapisi o pomenu certifikacije in brezvirusnosti za slovensko sadjarstvo in drevesničarstvo, pridelovalci orehov pa bodo prav gotovo veseli prispevka o orehovi muhi.

Pri sarajevskih Slovencih

Društvo za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta na obisku v Sarajevu - Koncert oktet Adoramus

SARAJEVO - Člani Društva za razvijanje prostovoljnega dela (DRPD) iz Novega mesta so prejšnji mesec obiskali Slovensko kulturno društvo Cankar v Sarajevu ter tako vrnili avgustovski obisk cankarjevcov v Novem mestu. Med bivanjem v Sarajevu so si gostje ogledali znamenitosti starega mesta ter območja, kjer so potekale srdite bitke med nedavno balkansko vojno. Zvezcer je bil v dvorani Glasbene akademije koncert oktet Adoramus, ki je navdušil številne sarajevske Slovence in druge obiskovalce, med

katerimi je bil tudi slovenski veleposlanik v BIH Drago Mirošič s sodelavci. Več kot uro je v dvorani zvenela slovenska pesem in mnoge vsaj v spominu vrnila v rojstno domovino.

Po koncertu je bil družabni večer. Navzoče sta pozdravila novoški podžupan Marjan Somrak in predsednik društva Uroš Dular, v imenu SKD Cankar pa je goste pozdravila društvena predsednica Svetlana Fabijanc, ki se je s šopkom rož posebej zahvalila prizadetvini državnemu članici DRPD Branki Bukev.

LEPA ANKA ZA STARE IN NOVE ČASE - Minulo soboto so v Artičah pripravili prav posebno folklorno vajo, na katero so povabili vse dosedanje člane. V dvorani kulturnega doma se je zbral skoraj 100 ljubiteljev ljudskih običajev, ki so v triurni vajih ob spremljavi tamburašev in harmonikarjev poskusili ujeti korak z ljudskimi plesi in običaji. V belokranjsko kolo (na sliki) sta udeležence povedla nekdanja mentorica Marija Haler in sedanji mentor Zdravko Dušić. Plesa in običaje naših dedkov in babic so v Artičah pri Brežicah začeli obupati pred več kot tridesetimi leti, danes pa v daleč naokrog poznani skupini pleše, pojne in igra že več generacij folkloristov. (Foto: B. D. G.)

RIBNIŠKI IZDELLOVALEC VIOLIN - V Galeriji Toni v Ribnici, ki nudi možnost predstavitev še neuveljavljenih, a zelo nadarjenih ustvarjalcev, bo do konca meseca na ogled razstava inštrumentov Jožeta Šobarja iz Ribnice. Avtor je po končani mizarski šoli v Kočevju odšel k znanemu profesorju Vilimu Demšarju v Ljubljano, da se bo v njegov delavnici v naslednjih letih izučil za opravljanje goslarške dejavnosti, ki je pri nas pravzaprav ni. Na razstavi je pokazal violine, kitaro in čelo, ki jih je sam naredil. Na njegovem čelu bo na božično-novoletnem koncertu igrala Sanja Abramovič. (Foto: M. Glavonjič)

NAJ VAM KAPNE, PREDEN VAM KAPNE!
O SANACIJI STREHE SE POGOVORITE Z NAŠIM STROKOVNJAKOM.
POKLICITE 0602 85 058 TAKOJ!!!

BRAMAC

ZAHVALA
Ko zadnja leta bil si težek boj, smo treptali vsi s teboj. Smo vlivali ti moč in upanje, da bil bi z nami dolgo še.

V 64. letu se je ustavilo njegovo sreco in v bolečini nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek in tast

FRANC ŽITNIK
s Trške Gore 51

Z neutolažljivimi solzami v očeh se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste nam pisno ali osebno izrazili sožalje, se pokojnemu poklonili, mu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili k večnemu počitku. Iskrena hvala za poslovilne besede nekdanemu sodelavcu Emilio Purebrnu in vaščanu Mirku Zupančiču. Zahvaljujemo se tudi pevcom za zapete žalostinke, gospodu za zaigrano Tišino, pogrebni službi Oklešen ter g. župniku za opravljen obred. Hvala vsem, ki se ga boste radi spominjali.

Žalujoči: žena Lojzka, hčerka Danica z družino, sin Marjan z družino

A usoda je pač taka, da te nam je vzel, dragi ata. Ti za večno si zaspal, saj vedel si, da v naših srcih boš ostal.

- Kdor pije vino, ne pozna njegove škodljivosti, kdor ga ne pije, ne pozna njegove koristnosti. (Japonski pregovor)
- Življenje je treba utrditi s številnimi prijateljstvi. Ljubiti in biti ljubljen je največja sreča. (Sydney Smith)
- Od kulta prednikov je samo še korak do rasistične nosrosti. (Benary)

DIABETIKI OB SVOJEM DNEVU - Srečanje društva diabetikov Novo mesto se je 14. novembra ob svetovnem dnevu sladkornih bolnikov udeležilo več kot 100 članov. Svoj praznik so proslavili delavno in prisluhnili predavanjem o prehrani diabetikov in o tem, zakaj nastanejo rane na stopalih diabetika in njihovem preprečevanju ter pomenu medicinske pedikure. V uvodnem delu srečanja je članom društva spregovoril predsednik Peter Miklavčič, pripravili pa so tudi kratek kulturni program. (Josip Bevc, foto: M. Klinc)

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš sodelavec v pokoju

ALOJZ PIRKOVIČ

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

PFLEIDERER NOVOTERM, d.o.o., Novo mesto

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje - tvore je bilo življenje, mnogo bolečin si prestala, zdaj boš v grobu mirno spala in v srcih naših vedno boš ostala.

V 58. letu nas je zapustila naša draga hčerka, mama, stara mama, sestra in tetka

MARJETA POTOČNIK

iz Gradača 109 v Beli krajini

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Zahvala osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za nego in skrb v času bolezni. Posebna zahvala g. župniku in patru misjonarju za lepo opravljen pogrebni obred, pevkam in pogrebni službi Kukar. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje - tvore je bilo življenje. Mnogobolečin si prestala in sedaj boš v grobu mirno spala, a v srcih naših vedno boš ostala.

V 68. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

IVAN PETRIC

Črešnjevec pri Semiču 2

V mrzlem jesenskem jutru se je poslovil in za seboj pustil praznino v krogu domačih in tistih, ki so ga poznali in imeli radi. Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v trenutkih žalosti stali ob strani. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem, govornikoma za poslovilne besede, godcu za odigrano Tišino, pogrebni službi Kukar ter gasilcem. Vsem skupaj iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

SREČANJE NA ČATEŽU OB SAVI - Krajevna organizacija RK Čatež ob Savi je nedavno pripravila srečanje starejših občanov. Pripovedi sta se udeležila med drugimi 92-letna Ana Lapuh in Anton Špilek, star 79 let, ki sta bila tudi najstarejša udeleženca srečanja. Na fotografiji v ospredju: levo Anton Špilek, desno Ana Lapuh in med njima predsednica KO RK Čatež ob Savi Fanika Zaniuk. (Foto: KO RK Čatež ob Savi)

PRIJETNO S STAREJŠIMI - Tudi v KORK Šmihel - Novo mesto smo oktobra organizirali srečanje starejših občanov. Udeležil se ga je tudi najstarejši 91-letni krajec Tone Lavič. Uvodni pozdrav je imela tajnica KORK Šmihel. Vzdušje je bilo prijetno, za kar so poskrbeli mladi dramatičarji iz OŠ Šmihel, gasilski pevski zbor in harmonikar Marko. Za dobro hrano so poskrbeli kuharice OŠ Šmihel, za pecivo pa aktivistke KORK. Srečanja se se udeležili tudi predsednica Območnega združenja RK Novo mesto, tajnik GD Šmihel in ravnateljica OŠ Šmihel. (Odbor KORK Šmihel - Novo mesto).

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš upokojenec

FRANC JENKO

skladiščnik v pokoju

Vestnega in prizadevnega delavca bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

KOLEKTIV PE ELEKTRO NOVO MESTO

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega ata, starega ata, pradeda in strica

JANKA KOŠAKA

iz Šentruperta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se v tako velikem številu od njega poslovili in ga spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo dolgujemo PGD Šentupert za izkazane časti ob slovesu svojega najstarejšega člena. Hvala vsem za osebno ali pisemno izrečeno sožalje ter darovane sveče. Hvala g. župniku za opravljen obred, pevcem, g. Pavlinu za tolažilne besede in članom gasilskih društev, ki so s praporji ob grobu počastili njegov spomin.

Otroci z družinami

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, teta, tačka, sestrična in svakinja

MARIJA BUKOVEC

roj. Jakše

iz Loške vasi 11

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za podarjeno cvetje, sveče in izraze sožalja. Posebej se zahvaljujemo govorniku Tonetu Virantu, pogrebni službi Oklešen, pevskemu zboru iz Šmihela, godbeniku za odigrano Tišino in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Pogrešali te bomo in za vedno boš živel v naših srcih.

Žalujoči: vsi njeni

POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Peter Blatnik
Hrastulje 48, Škocjan
tel.: 068/770-013
mobitel: 0609/651-554
delovni čas: NONSTOP

Nudimo vam kompletne storitve, opravljamo pa tudi prevoze iz tujine in v tujino ter uredimo vse potrebne papirje.

Prevzamemo celoletno oskrbo pokopališča.

V SPOMIN

1. decembra je minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustila

MARIJA VRANIČAR

roj. Kočevar

iz Metlike

Hvala vsem, ki obiskujete njen grob in ji prižigate svečke.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je zapustil

ALOJZ DAMIŠ

iz Jerebove 20, Novo mesto

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stisnili roko in nam izrazili sožalje ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V petek ob sedmih odšel si od doma, a vrnil se nis... Končala za vedno se tvoja je pot.

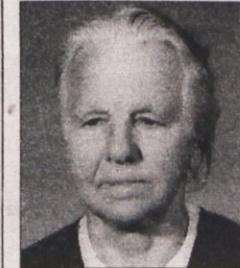
Nepričakovano nas je v 48. letu zapustil naš najdražji

JOŽE BREGR

iz Velikih Brusnic

Ob neizmerni bolečini se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem ter vsem, ki ste sočustvovali z nami, pokojnemu darovali cvetje, sveče ali nam kakorkoli pomagali. Posebna zahvala LD Brusnice in vsem lovcom, PGD Brusnice in vsem gasilcem, sodelavcem in kolektivu Dolenjke, KBG Grosuplje in sodelavkam HenRiccia. Hvala govornikom za čudovite besede slovesa, g. župniku za obred ter pogrebni službi Oklešen.

Žalujoči: žena Marija, hčerka Nataša, sin Borut in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Življenje celo si garala, za dom, družino vse si dala. Sledi ostale so povsod, od dela tvojih pridnih rok.

V 93. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra, teta, botra in tača

NEŽA LOBE

iz Velikih Brusnic 28

Iskreno hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v trenutkih žalosti stali ob strani, pokojni darovali cvetje, sveče ter nam izrazili sožalje in našo mamo kljub močno sneženemu popoldnevnu v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem iz Šmihela, govorniku g. Banu za poslovilne besede ter pogrebni službi Oklešen. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

zavarovalnica triglav, d.d.

Območna enota Novo mesto

REDNO ZAOSLI

zavarovalnega zastopnika za prodajo premoženskih in osebnih zavarovanj za območja:

Novega mesta (2 zavarovalna zastopnika), Trebnjega, Adlešičev, Semiča in Kočevja

OD VAS PRIČAKUJEMO:

- * višješolsko ali srednješolsko izobrazbo
- * starost od 21 do 35 let
- * komunikativnost
- * veselje do dela z ljudmi
- * samoiniciativnost in iznajdljivost
- * lastni prevoz

PONUJAMO VAM:

- * ustvarjalno delovno okolje
- * strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje
- * samostojno in dinamično delo
- * stimulativne zasluzke
- * varno zaposlitev

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:

Zavarovalnica Triglav d.d., OE Novo mesto
Novi trg 8, 8000 Novo mesto

Najboljša odločitev vašega življenja

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

RADIO SRAKA
94,6 MHz

RADIO BREŽICE
na 88,9 in 95,9 MHz

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča na Germovi 6 v Novem mestu posluje

NAD JEROM

Postregli vas bodo s:
 • picami
 • hamburgerjem
 • gircami
 • pomfritom
 • sladoledom
 • ledeno kavo
 • sadnimi kupami
 in raznovrstnimi pijačami.

068/321-878
Vabljeni
DOLENJSKI LIST

Vsi, ki ste na novomeški Rozmanovi ulici pogrešali

Bistro A
ste vabljeni v isti lokal.
Le ime je odslej bolj velemestno!

STUDIO
103.0 MHz

SHEN QI - energija življenja

Ustvarjamo pogoje za samozdravljenje bolezni, zasvojenosti...
GSM: 041/690-082
Tel.: 068/323-602

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
tel./fax: 068/322-282
tel.: 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

- HIŠE: v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor, Vrhopolu, Orehovici, Dol, Brezovici, Škocjanu, Bučki, Dol, Ponikvah, Ljubljani...
- STANOVAJNA: v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenj vasi, Kranju...
- VIKENDE: v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabriju, na Šutenskem hribu pri Podoboci, Tolstem vrhu, Novi Gori nad Stražo, v Karteljevem (Poljane), na Trški gori...
- GRADBENE PARCELE: v Mirni Peči, Mokronogu, Vrh pri Šentperetu, Grobljem pri Šentjerneju...
- POSLOVNE PROSTORE: v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), v Črnomlju (picerija in diskoteka), v Žužemberku...
- KMETIJE: v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Šmarjeti, Beli krajini...
- NAJEM: v najem oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

Prodajni center podov
PCP PUREBERI
PARKETARSTVO

Evergreen's

The best in Jelovica

**DO 12% NOVOLETNO
ZNIŽANJE CEN CELOTNEGA
REPERTOARJA IZDELKOV**

1. Okna
2. Polkna
3. Notranja vrata
4. Vhodna vrata
5. Garažna vrata
6. Stanovanjske hiče
7. Montažne stene

Od 6. do 20.12. na vseh prodajnih mestih Jelovice po Sloveniji.

JELOVICA

Jelovica, Lesna industrija, d.d., Škofja Loka, tel. 064/61-30, faks 064/634 261, http://www.jelovica.si, e-mail: info@jelovica.si • Novo Mesto, tel./faks 068/323-444 • Brežice, tel./faks 0608/62-926 • Metlika, tel./faks 068/58-716 • Bavex Trebnje, tel./faks 068/45-640 • Kera Trade Zagorje ob Savi, tel./faks 0601/64-465

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

ŠTIRINAJST DOBRIH RAZLOGOV

1. ZANESLJIV: kakovostno in zmogljivo omrežje.

2. HITER: do konca leta bo s signalom 040 pokritih že devet desetin prebivalstva.

3. ODPRT: gostovanje v mnogih omrežjih tujih operaterjev po vsem svetu.

4. UDOBEN: številne dodatne storitve vključene v svežnjih brez doplačila.

5. DOMISELEN: naročniška svežnja za vsakogar.

6. PRETIŽEN: večjo porabo nagradi z nižjo ceno pogovora.

7. PARTNERSKI: omogoča klicanje po ugodni ceni.

8. PRIJATELJSKI: z 040.prijatelji še za 40% nižje cene pogovorov.

9. ZABAVEN: predplačilni sistem HALO.

10. POZOREN: 080 40 40 - prijazna naročniška služba.

11. AŽUREN: www.simobil.si - vedno dostopne ažurne informacije.

12. POSLOVEN: kakovostno svetovanje podjetjem.

13. DOSTOPEN: pooblaščeni prodajalci po vsej Sloveniji.

14 TOLARJEV - znotraj omrežja 040 lahko vsi naročniki kličete po enotni ceni, **14 tolarjev na minuto**, ves dan. Sveženj PARTNER v času nižje tarife omogoča klicanje po ceni 14 tolarjev tudi v druga omrežja v Sloveniji. Do 20% smo znižali tudi cene ostalih klicev.

Če izberete svoje 040.prijatelje, boste lahko klicali še 40% cene. V omrežju 040 je minuta pogovora tako le 8,40 tolarjev.

Vse zgoraj navedene cene že vključujejo DDV.

GSM: 040

Pokličite nas: 080 40 40

Obiščite nas: www.simobil.si

SI.MOBIL

PORTRET TEGA TEDNA

Marko Pršina

Clovek mora biti zares narejen iz posebnega testa in v njem mora utripati posebna zaverovanost v lastno početje, da lahko poldrugo uro ždi v mlaki in čaka s fotoaparatom, da bo želva sklednica pokukala izpod oklepa in omogočila dober posnetek te redke in ogrožene živali. Ali da se v vlagi in mrazu podzemne lame dolge ure plazi sem ter tja in vztrajno osvetljuje podzemni prostor, da se potem na fotografiji pojavi jama v vsej svoji lepoti. Marko Pršina iz Dolenjskih Toplic je tak. Zato mu je uspelo narediti izjemno redke fotografiske posnetek naše avtohtone želve v njenem naravnem okolju in mu uspelo, da se na njegovih barvnih diapositivih razkriva skrivnostni podzemni svet, težko dostopen in pred očmi običajnih smrtnikov potopljen v večno temo.

Omenjeno je le delček vsega, kar je Marko Pršina zabeležil s fotografijo kamero. Kakih 15 tisoč barvnih diapositivov ima v svojem arhivu, na njih pa je s prefinjenim občutkom in potrebovo večino zabeleženo predvsem izjemno bogastvo naše naravne dediščine, ob njem pa še spomeniki kulturne dediščine, portreti ter krajine doma in po svetu. Da gre za fotografiske mojstrovine, potrebujejo tudi nagrade, ki jih je Pršina doslej prejel. Natačajev se je sicer začel udeleževati šele letos, a je takoj segel visoko. Na natečaju Fotokluba Portorož in

MILAN MARKELJ

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Veliko snega in slaba cesta Bič-Žužemberk - Ljubljanski tovornjaki so vozili orožje in les - Diplome z napako - "Kučan mafija" naj zbrišejo - Vse najboljše, dr. Starc!

Travnikova s Sel pri Šumberku je potožila nad prepoznam pluženjem ceste v njen kraj. Zanima jo, če je bila zasnežena tudi cesta na Vrhtrebnej, kjer so imeli tisti dan otvoritev obeležja 15. poldnovečnika. Dodala je še, kako slaba in nevarna je cesta Bič-Žužemberk. V zvezi s cesto Bič-Žužemberk je Dolenjski list pisal - po klicu Župančeve s Sel pri Šumberku - v tej rubriki v št. 46. Zelo verjetno še velja informacija, ki jo je dežurni novinar takrat dobil na občini Žužemberk. In sicer, da želijo to cesto čimprej asfaltirati. Preden so dovolili po njej prevoze gradbenega materiala, so cesto pregledali, tako da bodo lahko poznje od gradbenih podjetij zahvalili odškodnino.

Veteran iz Črnomlja spremlja slovenske orožarske afere. "Čudi me tolikšnega sprenevedanja Janeš glede prodaje orožja. Mi vemo za prodajo, ne vemo pa, kje so marke od te trgovine. Iz Vražjega kamna iz skladischa je več tovor-

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žulti, če bi radi kaj spremeniли, morda koga poхvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnil vam bom, zapisali, morda dal kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vašo vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnili.

Kitenje s tujim perjem

Razglednica s pozdravi iz Metlike in hrvaškim mlinom mnogih Hrvatov ni pustila povsem ravnodušnih - Umaknitev iz prodaje

METLIKA - Na metliški pošti so pred časom začeli prodajati razglednico, ki prikazuje mlin ob Kolpi ter na dveh manjših sličicah še bele breze in petelinj boj metliških folkloristov. Razglednica ne bi bila nič posebnega, če na njej ne bi pisalo "Pozdrav iz Metlike", mlin pa v resnici stoji v Bubnjarcih na hrvaškem bregu mejne Kolpe.

Na razglednico ter na to, kako v Sloveniji v svoje turistične namene promovirajo hrvaške lepote, zaradi česar nekateri na Hrvanskem niso ostali povsem ravnodušni, je prvi opozoril Karlovački list. Kot je zapisal novinar Mladen Volarić, njihov namen ni otoževati sosedje za ozemeljske apetite, saj je morda avtor razglednice, ki je stal na slovenskem bregu Kolpe in fotografiral hrvaški mlin, to naredil iz neznanja. Tudi dvotretinski lastnici mlinca v Bubnjarcih Dragici Cigić ni povsem razumljivo, kako je sedaj nekomu prišlo na misel, da je poslovenil mlin, ko pa je vendar od nekdaj nesporno, da je hrvaški in stoji na hrvaški zemlji. Pripravljena je celo protestirati pri pristojnih organih v Sloveniji tudi zato, da takšne razglednice ne bi več prihajale v javnost.

Volarića je zanimalo tudi, kaj bodo ob tem bahanju s tujim perjem rekli v Društvu slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa, ki je bilo nedavno ustanovljeno v Vinici. Predsednik Jože Stegne, ki se je sicer potrudil, da je s sporno razglednico seznanil slovenske novinarje, pa je bil potem, ko je najprej obljubil izjavo za javnost,

kratek. Menil je, da bi morali na metliški pošti razglednico umakniti iz prodaje, avtor Bruno Pagoč pa se opravičiti. To je po njevom najmanj, kar bi lahko storili.

Metliški župan Slavko Dragovan pa je povedal, da se je pogovarjal s poštno upravo v Novem mestu, kjer so mu obljudibili, da bodo razglednico prenehali prodajati. "To je največ, kar se da narediti. Očitno je bila kartica na rejenia z dobrim namenom, da bi pač predstavili Kolpo in njene lepote, najbrž pa ji je pri nastajanju botovalo tudi nekaj neznanja. Mislim pa, da napaka ni tako huda, da bi bila povod za politične spore med državama," je prepričan Dragovan.

M. BEZEK-JAKŠE

ILEGALCE ZIMA NE MOTI

POSAVJE - B. K. iz okolice Biželjskega je 25. novembra ilegalno prestopil državno mejo nad Slovenijo in Hrvaško. Mejo je prestopil s traktorjem izven naselja Stara vas, in sicer preko reke Sotle. Sledi predlog sodniku za prekrške. Istega dne so policisti pri mejni kontroli našli skritega v stropu nad straničem železniškega vagona v Dobovi romunskega državljanja. Policisti so 27. novembra pri Jesenicah na Dolenjskem prijeli državljan Romunije, ki je peš ilegalno prestopil državno mejo med Hrvaško in Slovenijo. Naslednji dan so ravno tam našli še dva romunska državljanja. Ilegalce so vrnili na Hrvaško.

Pozdrav iz Metlike

SPORNA RAZGLEDNICA - Na razglednici s pozdravi iz slovenske Metlike je mlin na hrvaškem bregu Kolpe.

NAREDIMO ADVENTNI VENČEK - V soboto dopoldan se je v Dolenskem muzeju zbralo okrog 30 otrok, nekateri s starši, ki so prišli na prvo muzejsko novoletno delavnico, da bi se naučili, kako izdelati adventni venček. Zaradi velikega obiska je skoraj zmanjšalo prostora in materiala za venčke, ki so nastajali s pomočjo mentorjev. Pred novim letom bodo še tri delavnice, in sicer: jutri, 3. decembra, od 14. ure do 15.30, in v soboto, 4. decembra, od 10. do 12. ure o izdelovanju daril, v petek, 17. decembra, od 14. ure do 15. 30 o izdelovanju novoletnih voščilnic ter v soboto, 18. decembra, od 10. do 12. ure o prazničnih obeskih. Vstopina za vsako delavnico je 150 tolarjev, z muzejsko izkaznico pa je vstop prost. (Foto: J. Dornič)

Do zdravja brez zdravil

Dr. Drago Smiljančič je izdal knjigo o naravnem zdravljenju z bioenergijo in kiropraktiko

NOVO MESTO - Človek ne zbolí samo zaradi zunanjih vzrokov, bakterij in virusov, marče je vzrok mnogih bolezni kar v njem samem, v njegovi duševnosti, zato je po prepričanju zagovornikov alternativne medicine prava definicija zdravja, da je to stanje duševne in telesne uravnoteženosti. Psihično neravnotežje negativno vpliva na organe in njihovo delovanje, od tod množica različnih bolezni. In kako jih zdraviti? Če odpravljamo samo simptome, zdravljenje ne more biti zares uspešno, treba se lotiti temeljev, se pravi samega sebe. In na poti k takšnemu zdravju je pomoč alternativnih načinov zdravljenja lahko zelo dobrodejna, naj gre za prastaro zdravljenje s pomočjo bioenergije, akupunkture, akupresure, za kiropraktiko ali katero od drugih tehnik naravnega zdravlilstva.

Med zdravilci, ki pri nas uspešno uporabljajo alternativne metode zdravljenja, je tudi dr. Drago Smiljančič, bioenergetik in kiropraktik. Znanja in izkušnje, s katerimi je nadgradil naravnin dar, si je nabiral širok sveta od Kitajske do Rusije. Skoraj 20 let je deloval na Primorskem, zdaj pa že četrto leto biva in dela v Smarjeti, kjer ima ambulanto. Pomagal je že mnogim ljudem pri njihovih zdravstvenih težavah, ob tem pa se trudi, da bi alternativna medicina tudi v Sloveniji dobila mesto, ki ji gre in ki ji ga marsikje v svetu že priznavajo.

Té dni se je javnosti predstavil kot pisec. V samozaložbi je izdal svojo prvo knjigo "Naravno zdravljenje: bioenergija in kiropraktika", ki naj bi ji, kot je napovedal na predstavitvi minuli petek, 26. novembra, v restavraciji Breg, sle-

dile še druge. Predstavitev je vodila Smiljančičeva soproga Mojca Saksida, avtorja je predstavil Walter Pischeda, več o knjigi pa je povedal pisec sam. Knjiga je zasnovana v dveh delih: v prvem je pojavljeno in vsakomur razumljivo celovito predstavljena bioenergija, njene osnove, zdravljenje z njo in različne tehnike, v drugem pa kiropraktika od njene zgodovine in osnov do praktičnih nasvetov in vaj. Besedilo spremlja bogato slikovno gradivo.

MiM

PRETEPAL ŽENO IN Z NOŽEM RANIL SINA

SEVNICA - Vinjeni J. G. je 27. novembra v Sevnici pretepal ženo in z nožem poškodoval sina. Ob posredovanju policistov je žalil tudi te, prenehal pa ni niti s krštvami javnega reda in miru. Do se strezni, so ga odpeljali na sevnško policijsko postajo. Sledi kazenska ovadba.

PONAREJENIH 100 DEM

NOVO MESTO - Neznan mlajši moški je 23. novembra v kiosku ČGP Delo Ljubljana na Seidlovici cesti izbrane stvari plačal z bankovcem za 100 DEM, za katerega se je kasneje na Dolenjski banki izkazalo, da je ponaren.

DOLENJSKI LIST

7. decembra 1989

Bo razum preprečil blokado?

Ker je Slovenija v obrambo svoje suverenosti in demokracije prepovedala za 1. december napovedani iz Srbije uvoženi miting resnice v Ljubljani, ki je pomenil - to je zdaj povsem jasno - nadaljevanje mitingarskega, torej pouličnega boja za prevlado Milosevićeve srbske smeri nadaljnje razvoja (oz. prej nazadovanja) Jugoslavije po načelu "bodi mi brat, sicer ti razbijem glavo" (kot te dni piše Zahodnonemški tisk), je vodstvo srbske SZDL vse ljudi in organizacije v Srbiji pozvalo na prekinitev vseh stikov s Slovenijo.

Z mlekom namolzli še antibiotike

V zvezi z mlekom, v katerem so po informacijah sredstev javnega obveščanja z analizami ugotovili vsebnost antibiotikov, so v Dolenjsko-posavskem veterinarskem zavodu povedali, da je šlo 16. novembra letos za 17.900 litrov takega mleka.

Maša bi pomagala

Eden od kandidatov za predsednika občinske organizacije Zvezde komunistov Metlika je pred volitvami članov OK ZKS dal za pijačo, samo da ne bi bil izvoljen v ta organ. Seveda s tem tudi ne bi mogel računati, da bi ga kasneje izvolili za predsednika občinske organizacije. Strošek je bil zaman; skromen, delaven in pošten možak je bil izvoljen. Če bi dal za mašo, bi najbrž pomagal.

Slabo obiskana akademija

Tradicionalna proslava, ki so jo v petek, 24. novembra, zvečer pripravili v novomeškem Domu JLA v počastitev dneva republike, je kljub temu, da ni bilo vstopnine, privabilo kaj malo obiskovalcev.

Prikolica

ZSMS se je odločila, da avtomobilsko prikolico, ki so jo imeli za potrebe mladinske delovne akcije na Lokvah in v katero je bilo mnogokrat vlomljeno, podari belokranjskemu društvu Rom za njegovo dejavnost. Če ne drugega, so tako vsaj zavarovali prikolico pred nadaljnji vlomi.

Je sv. Duh prebogat za Črnomelj?

Pri cerkvi sv. Duha, ki postaja najbolj zanimiv spomenik v tem mestu, je po intenzivnih delih skozi vse poletje in jesen zdaj mir. Konec novembra so za letos prekinili arheološka raziskovanja okoli cerkve. Raziskanega je dve tretjini prostora, tako da za prihodnje leto ostane samo še tretjina. Dr. Phil Mason, ki je vodil arheološka izkopavanja, bo čez zimo nadaljeval obdelavo izkopanega gradiva.

Dr. Drago Smiljančič na predstavitvi svojega knjižnega prvenca.